

เอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์

โครงการ

ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่วีต

(The Visual through the water reflects the poem to life)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อชิฐ งามนิสัย

อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตรกรรมสร้างสรรค์ (สายทัศนศิลป์)

โครงการทุนอุดหนุนการผลิตผลงานสร้างสรรค์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ โครงการ “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อน
บทกลอน สู่วีรชีวิต” (The Visual through the water reflects the poem to life) ซึ่งได้รับ
ทุนอุดหนุนการผลิตผลงานสร้างสรรค์จาก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีผลงาน
สร้างสรรค์จำนวนทั้งหมด ๒ ชั้น ซึ่ง ชั้นที่ ๑ เป็นผลงานชั้นทดลองเพื่อเรียนรู้กระบวนการในการ
สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ชั้นที่ ๒ เป็นการนำกระบวนการเรียนรู้การสร้างสรรค์จากผลงานชั้น
ทดลองมาปรับปรุงให้ผลงานชั้นจริง มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ฉบับนี้ เป็นการรวบรวมขั้นตอนรายละเอียดทั้งหมดใน
การสร้างสรรค์ นับตั้งแต่ความสำคัญและที่มาของการสร้างสรรค์ วัตถุประสงค์ ขอบเขต ที่มาของ
แนวความคิด รวมถึงวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ผลงาน รวมทั้งบทสรุป ปัญหาและ
ข้อเสนอแนะ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าในการสร้างสรรค์สำหรับผู้สนใจใน
วิทยาการแขนงนี้ต่อไปในอนาคต และหากมีข้อผิดพลาดประการใดในเอกสารประกอบผลงาน
สร้างสรรค์ฉบับนี้ ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิฐ งามนิตย์

ผู้สร้างสรรค์ผลงาน

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้มอบทุนอุดหนุน การสร้างสรรค์ในครั้งนี้ จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอน้อมรำลึกพระคุณครอบครัว “งามนิตย์” บิดา มารดา พี่สาว ผู้ให้พลัง ให้ความหวัง และเป็นกำลังใจในทุก ๆ เรื่องเสมอมา ตั้งแต่ข้าพเจ้ายังเยาว์วัยจนเติบโตใหญ่มาถึงปัจจุบัน ขอขอบพระคุณ คณาจารย์อาวุโสในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้คำปรึกษา ประสิทธิประสาทความรู้ใน การสร้างสรรค์ผลงาน และหลักการเขียนเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ ขอขอบคุณบรรดาเจ้าหน้าที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกฝ่าย ที่คอยให้ความช่วยเหลือเวลาข้าพเจ้ามีปัญหา รวมถึง ขอขอบคุณบรรดาเพื่อนพ้องในวงการศิลปะและนิสิตทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมให้ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดีทุกประการ

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณ “ศิลปะ” ที่ปลุกฝังให้รู้จักคุณค่าในการใช้ชีวิต ข้าพเจ้าขอให้คุณค่า ของผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและวงการศิลปะของประเทศไทยสืบไป

หัวข้องานสร้างสรรค์ : ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่วิถี

ผู้สร้างสรรค์ผลงาน : นายอธิฐ งามนิสัย

ปีที่ทำการสร้างสรรค์ : ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นการพัฒนาโดยการทดลองสร้างสรรค์ผลงานในสาขาปรัชญา กลุ่มวิชาศิลปกรรมศาสตร์ สายทัศนศิลป์ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในเชิงทดลองที่ได้รับอิทธิพลมาจากวิทยาศาสตร์ศิลปะ ที่มีการนำสารชนิดเหลว “น้ำ” เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ โดยมีการตั้งโจทย์ คือ “เพื่อต้องการผสมผสานบทประพันธ์ กับผลงานทัศนศิลป์เข้าไว้ด้วยกัน” ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแค่การเขียนบทประพันธ์เพื่อประกอบผลงานทัศนศิลป์อย่างที่เคยทำกันมาเท่านั้น แต่บทประพันธ์ของข้าพเจ้าต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์ประกอบของผลงาน ทั้งทางด้านรูปแบบ แนวความคิด กระบวนการสร้างสรรค์

โดยผลลัพธ์ของผลงานที่สร้างสรรค์ออกมา ข้าพเจ้าสามารถผลิตผลงานสร้างสรรค์ประเภทสื่อผสม นำเสนอออกมาในรูปแบบของศิลปะการจัดวาง ซึ่งเป็นการผสมผสานกระบวนการสร้างสรรค์รูปแบบต่าง ๆ มากมายในผลงานชุดนี้ ไม่ว่าจะเป็นการประพันธ์บทกลอน การสร้างภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน การประกอบไม้สน และการประกอบวัสดุทางธรรมชาติ และวัตถุสำเร็จรูป ให้เป็นรูปทรงใหม่ และนำกระบวนการสร้างสรรค์ที่กล่าวมา นำมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นผลงานทัศนศิลป์ ซึ่งผู้ชมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการอ่านบทกลอน จึงจะสามารถเข้าใจถึงเนื้อหาสาระของบทกลอน ที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับท้องทะเล และมหาสมุทรในประเทศไทย

ซึ่งข้าพเจ้ามีความคาดหวังว่าผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของไทยให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งสามารถคงคุณค่าเอกลักษณ์และแนวทางสำหรับผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยในประเทศไทยสืบไป และก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับนิสิต รวมถึงที่ผู้สนใจนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในผลงานชุดนี้ ไปปรับใช้กับการสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมไม่ว่าจะเป็นแขนงใดก็ตามที่ทำการค้นคว้า ให้มีความสำเร็จลุล่วง และมีความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

Research Title : The Visual through the water reflects the poem to life
Researcher : Mr. Athiwuth Ngamnissai
Year : 2019

Research Abstract

This set of creations is the development of creative experiments in the field of philosophy. Visual Arts Group is the creation of experimental works that have been influenced by art science. With the introduction of liquid matter "water" is an important component of creativity in which the problem was set up "want to combine poetry with works of visual arts together" which is not just writing poetry to carry out the visual arts as previously done only but my poetry must have a correlation with the composition of the work. Both in the form, concept, and creative process.

By the results of the creative work coming out I can produce mixed media creations. Presented in the form of placement art which is a combination of many different creative processes in this series whether is writing a poem, oil painting creation, pine wood assembly and the assembly of natural materials and finished objects into a new shape and bring the aforementioned creative processes brought together into works of visual arts in which the audience can take part in reading poetry to be able to understand the contents of the poem who want to demonstrate the value of the natural environment related to the sea and the ocean in Thailand.

I hope that this series of creations will benefit the development of Thai contemporary art works to progress. Which can preserve the unique value and approach for contemporary art works in Thailand for a long time and bring benefits for students including that those interested in bringing the knowledge gained from studies in this series of works to applied to the creation of arts, regardless of the field of research to successful and progress in the future.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	ค
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความสำคัญและที่มาของโครงการ	๑
วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑
หน่วยงานที่นำผลงานสร้างสรรค์ไปเผยแพร่	๒
กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์	๒
ขอบเขตของการสร้างสรรค์	๒
นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
ขั้นตอน และแผนการดำเนินงาน	๔
รายละเอียดงบประมาณ	๔
๒ อิทธิพลที่นำไปสู่แนวความคิดในการสร้างสรรค์	๖
อิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ	๖
อิทธิพลจากบทร้อยกรอง และบทประพันธ์	๑๑
อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมร่วมสมัย	๒๒
บทสรุปของที่มาและแนวความคิดในการสร้างสรรค์	๓๑
๓ การดำเนินงานสร้างสรรค์	๓๒
การวางแผนสร้างสรรค์ผลงาน	๓๒
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	๔๐

	บทสรุปการดำเนินงานสร้างสรรค์	๖๘
	การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์	๖๙
๔	การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์	๗๖
	การวิเคราะห์ทัศนธาตุภายในผลงาน	๗๖
	การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงาน	๑๐๑
	การวิเคราะห์รูปแบบ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน	๑๐๔
	การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน	๑๐๙
๕	บทสรุป	๑๑๓
	บรรณานุกรม	๑๑๕
	ประวัติผู้สร้างสรรค์	๑๑๖
	การรับรองจริยธรรมการวิจัย	๑๒๑

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แหล่งน้ำจืดของธรรมชาติ บนน้ำตก ชั้นตาเถร ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	๗
ภาพที่ ๒ “น้ำทะเล” ซึ่งเป็นแหล่งพักอาศัยของทรัพยากรทางธรรมชาติ ต.อ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี	๘
ภาพที่ ๓ นักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนหย่อนใจบนน้ำตก ชั้นตาเถร ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	๙
ภาพที่ ๔ วิถีชีวิตริมท่าทะเล ท่าเรือพลี อ.เมือง จ.ชลบุรี และ วิถีชาวประมง ริมหาดบางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี	๙
ภาพที่ ๕ การตกปลาบนเขาสามมุก อ.เมือง จ.ชลบุรี และ คู่บ่าว – สาว ริมชายทะเลอ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี	๑๐
ภาพที่ ๖ “อาบน้ำ” โดย ชลูด นิรมเสมอ ศิลปะแบบกึ่งเหมือนจริง กิ่งนามธรรม	๑๐
ภาพที่ ๗ “05.45 น.” โดย วรสันต์ สุภาพ ศิลปะแบบเหมือนจริง	๑๐
ภาพที่ ๘ “ประติมากรรมใต้น้ำ” โดย อินสนธิ วงศ์สาม ศิลปะแบบกึ่งเหมือนจริง กิ่งนามธรรม	๑๑
ภาพที่ ๙ แผนผังกลอนสุภาพ วรรคละ ๔ คำ (กลอน ๔)	๑๓
ภาพที่ ๑๐ แผนผังกลอนสุภาพ วรรคละ ๖ คำ (กลอน ๖)	๑๔
ภาพที่ ๑๑ แผนผังกลอนสุภาพ วรรคละ ๘ คำ (กลอน ๘)	๑๔
ภาพที่ ๑๒ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๑	๑๖
ภาพที่ ๑๓ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๒	๑๖
ภาพที่ ๑๔ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๓	๑๗
ภาพที่ ๑๕ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๔	๑๗
ภาพที่ ๑๖ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๕	๑๘
ภาพที่ ๑๗ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๖	๑๘

ภาพที่ ๑๘	ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๗	๑๘
ภาพที่ ๑๙	ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๘	๑๘
ภาพที่ ๒๐	ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๙	๒๐
ภาพที่ ๒๑	“กวีนิพนธ์” โดย อังคาร กัลยาณพงศ์ หนังสือที่รวบรวมบทกวีของ อังคาร กัลยาณพงศ์	๒๒
ภาพที่ ๒๒	ผลงานชุด น้ำแข็งแผ่นบาง/ สร้างขึ้นในสองวัน/ ประสานกันด้วยหยาดน้ำแข็ง/ ข้างในกลวง (Thin ice/ made over two days/ welded with water from dripping ice/ hollow inside) โดย แอนดี้ โกลด์ส์เวิร์ธตี้ (Andy Goldsworthy)	๒๔
ภาพที่ ๒๓	ผลงานชุด ดอกไม้ในพื้นที่สามเหลี่ยมใต้ทะเล (Flower Triangle Undersea) โดย ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson)	๒๕
ภาพที่ ๒๔	ผลงานชุด เชื่อนใต้น้ำ (Underwater Dam) โดย ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson)	๒๖
ภาพที่ ๒๕	ผลงานชุด น้ำเต้าร้อยเชือก (Threaded Calabash) โดย ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson)	๒๖
ภาพที่ ๒๖	ผลงานชุด เม้าท์ ทู เม้าท์ (Mouth to Mouth) โดย สเตฟานี สมิธ และเอ็ดวาร์ด สจ๊วต (Stephanie Smith and Edward Stewart)	๒๗
ภาพที่ ๒๗	ผลงานชุด หนึ่งพันเก้าร้อยเจ็ดสิบ (Millenovecentosettanta) โดย อลิเกียโร โบเอตติ (Alighiero Boetti)	๒๘
ภาพที่ ๒๘	ผลงานชุด ผลงานชุด ๒๑ วัน ของการเดินทางข้ามฝั่งทะเล ... ประเทศญี่ปุ่น ๑๙๙๖ (A 21 Day Coast to Coast Walking Journey ... Japan 1996) โดย เหมิช ฟุลตัน (Hamish Fulton)	๓๐
ภาพที่ ๒๙	จุดสัมผัสของบทกลอนที่แต่ง “ทรรคนะ.... ผ่านผืน.... ท้องทะเล”	๓๖
ภาพที่ ๓๐	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (ภาพรวม)	๓๗
ภาพที่ ๓๑	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๑)	๓๘
ภาพที่ ๓๒	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๒)	๓๘
ภาพที่ ๓๓	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๓)	๓๘

ภาพที่ ๓๔	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๔)	๓๘
ภาพที่ ๓๕	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้านหน้า)	๓๙
ภาพที่ ๓๖	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้าน ๔๕ องศา)	๓๙
ภาพที่ ๓๗	แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้าน ๔๕ องศา)	๔๐
	และแบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้านข้าง)	
ภาพที่ ๓๘	การเขียนตัวอักษรบนภาพจิตรกรรมสีอะคริลิกภายในผลงาน (ขึ้นทดลอง)	๔๒
ภาพที่ ๓๙	ผลงานสร้างสรรค์ (ขึ้นทดลอง) “๓ วัฒนธรรมไทย น้อมนำใจ ไทยเป็น ๑”	๔๓
ภาพที่ ๔๐	ผลงานสร้างสรรค์ (ขึ้นทดลอง) “๓ วัฒนธรรมไทย น้อมนำใจ ไทยเป็น ๑”	๔๓
ภาพที่ ๔๑	ขั้นตอนการเตรียมแก้วใส	๔๔
ภาพที่ ๔๒	แบบร่างการสร้างชั้นวางผลงาน	๔๕
ภาพที่ ๔๓	ขั้นตอนการสร้างชั้นวางผลงาน	๔๖
ภาพที่ ๔๔	การประกอบชั้นวางผลงานบนผนัง	๔๖
ภาพที่ ๔๕	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๑	๔๗
ภาพที่ ๔๖	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๒	๔๘
ภาพที่ ๔๗	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๓	๔๘
ภาพที่ ๔๘	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๔	๔๘
ภาพที่ ๔๙	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๕	๔๘
ภาพที่ ๕๐	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๖	๔๙
ภาพที่ ๕๑	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๗	๔๙
ภาพที่ ๕๒	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๘	๔๙
ภาพที่ ๕๓	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ที่ถูกกำหนดตำแหน่งบนชั้นวางผลงาน	๔๙
ภาพที่ ๕๔	ทะเลยามเช้า โทนมัสฟ้า (ภาพที่ ๑)	๕๐

ภาพที่ ๕๕	ทะเลยามเช้า โทนสีฟ้า (ภาพที่ ๒)	๕๐
ภาพที่ ๕๖	ทะเลยามเที่ยง โทนสีเหลือง (ภาพที่ ๑)	๕๐
ภาพที่ ๕๗	ทะเลยามเที่ยง โทนสีเหลือง (ภาพที่ ๒)	๕๑
ภาพที่ ๕๘	ทะเลยามเย็น โทนสีส้ม (ภาพที่ ๑)	๕๑
ภาพที่ ๕๙	ทะเลยามเย็น โทนสีส้ม (ภาพที่ ๒)	๕๑
ภาพที่ ๖๐	ทะเลยามค่ำ โทนสีม่วง (ภาพที่ ๑)	๕๑
ภาพที่ ๖๑	ทะเลยามค่ำ โทนสีม่วง (ภาพที่ ๒)	๕๒
ภาพที่ ๖๒	ภาพทิวทัศน์ทะเลที่ปรับโทนสี ทั้ง ๔ ช่วงเวลา ที่ถูกกำหนดตำแหน่งบนชั้นวางผลงาน	๕๒
ภาพที่ ๖๓	การประกอบโครงไม้ในการทำเฟรมผ้าใบ	๕๓
ภาพที่ ๖๔	การชิงเฟรมผ้าใบ	๕๔
ภาพที่ ๖๕	การร่างภาพบนเฟรมผ้าใบ	๕๔
ภาพที่ ๖๖	การรองพื้นสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ	๕๕
ภาพที่ ๖๗	การรองพื้นสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ	๕๕
ภาพที่ ๖๘	การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีฟ้า	๕๖
ภาพที่ ๖๙	การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีเหลือง	๕๖
ภาพที่ ๗๐	การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีส้ม	๕๗
ภาพที่ ๗๑	การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีม่วง	๕๗
ภาพที่ ๗๒	การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีฟ้า	๕๘
ภาพที่ ๗๓	การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีเหลือง	๕๘
ภาพที่ ๗๔	การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีส้ม	๕๘
ภาพที่ ๗๕	การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีม่วง	๕๙
ภาพที่ ๗๖	การเก็บรายละเอียดของผลงานบนภาพจิตรกรรม	๕๙

ภาพที่ ๗๗	การร่างตัวอักษรของบทกลอนลงบนภาพจิตรกรรม	๖๐
ภาพที่ ๗๘	การเขียนตัวอักษรของบทกลอนลงบนภาพจิตรกรรม	๖๑
ภาพที่ ๗๙	การติดตั้งชั้นวางผลงานบนผนัง	๖๒
ภาพที่ ๘๐	การติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทั้ง ๘ ชั้น บนชั้นวางผลงาน	๖๒
ภาพที่ ๘๑	การตรวจสอบภาพรวมของการติดตั้งผลงานทั้งหมด	๖๓
ภาพที่ ๘๒	การแยกประเภทของเปลือกหอย	๖๔
ภาพที่ ๘๓	การประกอบเปลือกหอยเป็นรูปทรงใหม่	๖๕
ภาพที่ ๘๔	การประกอบยึดติดเปลือกหอยกับแก้วใส	๖๕
ภาพที่ ๘๕	การนำแก้วใสที่ติดเปลือกหอยทั้งหมดมาจัดเรียงบนชั้นวาง ตามตำแหน่งของ "คำ" ที่เป็นจุดสัมผัสบนบทกลอน ๘	๖๖
ภาพที่ ๘๖	การนำเปลือกหอยมาวางเรียงบนชั้นวาง เป็นการวางประดับเพื่อให้เกิดความสวยงาม	๖๗
ภาพที่ ๘๗	การเทน้ำทะเลใส่แก้วใส ทั้ง ๑๖๒ ใบ	๖๗
ภาพที่ ๘๘	การตรวจเช็ครายละเอียดส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในผลงาน	๖๘
ภาพที่ ๘๙	ผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๖๙
ภาพที่ ๙๐	ผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๖๙
ภาพที่ ๙๑	ผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๐
ภาพที่ ๙๒	ผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๐
ภาพที่ ๙๓	ผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๑
ภาพที่ ๙๔	ผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๑
ภาพที่ ๙๕	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๒
ภาพที่ ๙๖	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๒
ภาพที่ ๙๗	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด "ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต"	๗๓

ภาพที่ ๙๘	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”	๗๓
ภาพที่ ๙๙	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”	๗๓
ภาพที่ ๑๐๐	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต” (ทะเลยามเช้า โทนมสีฟ้า)	๗๔
ภาพที่ ๑๐๑	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต” (ทะเลยามเที่ยง โทนมสีเหลือง)	๗๔
ภาพที่ ๑๐๒	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต” (ทะเลยามเย็น โทนมสีส้ม)	๗๕
ภาพที่ ๑๐๓	รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต” (ทะเลยามค่ำ โทนมสีม่วง)	๗๕
ภาพที่ ๑๐๔	รูปทรงที่ใช้ในการสร้างสรรค์	๗๗
ภาพที่ ๑๐๕	แรงบันดาลใจจากรูปทรงโดยภาพรวมที่ได้รับแรงบันดาลใจ มาจากโครงสร้างของ “บทกลอน ๘”	๗๘
ภาพที่ ๑๐๖	แรงบันดาลใจ (ส่วนที่หนึ่ง) รูปทรงบนภาพจิตรกรรม	๗๙
ภาพที่ ๑๐๗	แรงบันดาลใจ (ส่วนที่สอง) รูปทรงเปลือกหอยทะเล	๘๐
ภาพที่ ๑๐๘	ลักษณะของรูปทรงหลัก	๘๒
ภาพที่ ๑๐๙	ลักษณะของรูปทรงรอง	๘๒
ภาพที่ ๑๑๐	ลักษณะของรูปทรงย่อย	๘๓
ภาพที่ ๑๑๑	การแบ่งระนาบของรูปทรง	๘๔
ภาพที่ ๑๑๒	มุมมองของรูปทรง	๘๕
ภาพที่ ๑๑๓	ทิศทางของรูปทรง	๘๖
ภาพที่ ๑๑๔	รูปแบบของเส้น	๘๗
ภาพที่ ๑๑๕	เส้นแกนโครงสร้างภายในของรูปทรงหลัก	๘๘

ภาพที่ ๑๑๖	เส้นแกนโครงสร้างภายในของรูปทรงรอง	๘๘
ภาพที่ ๑๑๗	เส้นแกนโครงสร้างภายในของรูปทรงย่อย	๘๙
ภาพที่ ๑๑๘	เส้นรูปนอกรภายในกลุ่มรูปทรงหลัก	๘๙
ภาพที่ ๑๑๙	เส้นรูปนอกรภายในกลุ่มรูปทรงรอง	๙๐
ภาพที่ ๑๒๐	เส้นขอบเขตของรูปทรง	๙๐
ภาพที่ ๑๒๑	เส้นของรูปทรงตัวอักษรที่เกิดการเคลื่อนไหว	๙๑
ภาพที่ ๑๒๒	ค่าน้ำหนักในส่วนของการเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ	๙๒
ภาพที่ ๑๒๓	ค่าน้ำหนักในส่วนของการเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ	๙๓
ภาพที่ ๑๒๔	กลุ่มค่าน้ำหนักของผลงาน	๙๔
ภาพที่ ๑๒๕	ค่าน้ำหนักโดยภาพรวมของผลงาน	๙๔
ภาพที่ ๑๒๖	ที่ว่างที่มีปฏิกริยาภายในรูปทรง	๙๕
ภาพที่ ๑๒๗	ที่ว่างที่มีปฏิกริยาภายในรูปทรง	๙๕
ภาพที่ ๑๒๘	ที่ว่างที่ไม่มีปฏิกริยาภายนอกรูปทรง	๙๖
ภาพที่ ๑๒๙	โทนสีในรูปทรงหลัก	๙๗
ภาพที่ ๑๓๐	โทนสีในรูปทรงรอง	๙๘
ภาพที่ ๑๓๑	โทนสีในรูปทรงย่อย	๙๙
ภาพที่ ๑๓๒	พื้นผิวแท้ภายในผลงาน	๑๐๐
ภาพที่ ๑๓๓	พื้นผิวเทียมภายในผลงาน	๑๐๑
ภาพที่ ๑๓๔	การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงาน	๑๐๒
ภาพที่ ๑๓๕	เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัย โครงการทุนอุดหนุนการผลิตผลงานสร้างสรรค์ เรื่อง “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”	๑๒๑

บทที่ ๑

บทนำ

การสร้างสรรคผลงาน ชุด “พรรณน่าน้ำ สะท้อนบทกลอน สูชีวิต” เป็นผลงานสร้างสรรค์ ศิลปกรรมร่วมสมัย ในรูปแบบผลงานสื่อผสม ซึ่งมีความสำคัญ มีความเป็นมา รวมถึงมีวัตถุประสงค์ ของการสร้างสรรค และขอบเขตในการศึกษาตามข้อมูลที่จะทำการชี้แจง ดังนี้

ความสำคัญและที่มาของโครงการ

น้ำ เป็น สสารชนิดเหลว สามารถหล่อเลี้ยงชีวิตและธรรมชาติ ช่วยในการดำรงอยู่ของมนุษย์ ช่วยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รวมถึงมีความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ช่วยให้โลกเกิดวัฏจักรการดำเนินชีวิตที่สมดุล ทั้งของสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนพื้นดิน และของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ใต้ พื้นน้ำ

บทกลอน เป็นลักษณะคำประพันธ์ ประกอบด้วย รูปแบบ จำนวนคำ และสัมผัส ซึ่งจะทำให้ เนื้อหาเรื่องราวที่ใช้ประพันธ์มีความสละสลวย มีความสอดคล้องทางด้านภาษา และช่วยให้เกิด อรรถรสในการอ่าน และยังสามารถแฝงแง่คิดรวมถึงปรัชญาการดำเนินชีวิตลงในคำประพันธ์ได้อีก ด้วย

เพราะฉะนั้นผลงานชุดนี้ จึงเป็นผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการนำ “น้ำทะเล” เข้ามาใช้ เป็นส่วนประกอบหลักสำหรับการสร้างสรรค์ ผสมผสานกับ “บทกลอน” ที่เข้าพเจ้าประพันธ์ขึ้น ซึ่ง บทกลอนจะมีความหมายเกี่ยวข้องกับน้ำทะเล และมหาสมุทร โดยให้ตระหนักถึงคุณค่าของน้ำใน การดำเนินชีวิตของมนุษย์ การดำเนินชีวิตของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทำการสร้างสรรค์ ออกมาเป็นผลงานศิลปะประเภทสื่อผสม นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบศิลปะการจัดวาง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ประเภท สื่อผสม โดยใช้ “น้ำทะเล” และ “บทกลอน” เป็นสื่อการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ โดยสะท้อนแง่คิดเกี่ยวกับคุณค่าของธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อชีวิต

๒. เพื่อศึกษาบทกลอน และผลงานทัศนศิลป์ที่มีการนำบทกลอนเข้ามาเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ ของศิลปินไทยที่ได้รับการยอมรับ

๓. เพื่อทดลองการผสมผสานผลงานสร้างสรรค์ “วิทยาศาสตร์ศิลปะ” กับบทประพันธ์ “บทกลอน” เข้าไว้ด้วยกัน

๔. เพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ทางเทคนิค วัสดุ กรรมวิธี ของผลงานสื่อผสมในแนวทางเฉพาะตน รวมถึงศึกษาผลลัพธ์ทางการแสดงออกที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์

๕. เพื่อนำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการสร้างสรรค์ มาพัฒนาต่อยอดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๖๐๕๓๗๗๕๙ Technique in Thai Traditional Art (เทคนิคในงานศิลปกรรมไทย) และ ๖๐๕๓๗๙๕๙ Thai Creative Painting I (จิตรกรรมไทยสร้างสรรค์ 1)

หน่วยงานที่นำผลงานสร้างสรรค์ไปเผยแพร่

๑. สถาบันและองค์กรทางการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านศิลปกรรม
๒. หอศิลป์ที่เผยแพร่ผลงานศิลปกรรมในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม นำเสนอผลงานด้วยรูปแบบของศิลปะการจัดวางที่ติดตั้งบนผนัง โดยใช้ น้ำทะเล และบทกลอน เป็นสื่อสำคัญในการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ โดยสะท้อนแง่คิดเกี่ยวกับคุณค่าของธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อชีวิต

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

๑. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา / เรื่องราว : สะท้อนแง่คิดเกี่ยวกับคุณค่าของธรรมชาติ “น้ำทะเล” ที่มีความสำคัญต่อชีวิต
๒. ลักษณะ : ศิลปะการจัดวาง (ติดตั้งบนผนัง)
๓. เทคนิค : สื่อผสม (บทกลอนบนงานจิตรกรรม, น้ำทะเล, แก้วใส, ไม้สน, เปลือกหอย)
๔. ขนาด : งานขึ้นทดลอง จำนวน ๑ ชุด ขนาด กว้าง ๖๓ ซม. สูง ๕๕ ซม. ลึก ๑๔ ซม.
งานขึ้นจริง จำนวน ๑ ชุด ขนาด กว้าง ๔๑๐ ซม. สูง ๑๕๐ ซม. ลึก ๑๔ ซม.

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. สื่อผสม (Mixed Media) หมายถึง ผลงานที่สื่อความหมายโดยการใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ มาประกอบเป็นผลงาน การผสมผสานศิลปะหลายประเภทเข้าไว้ด้วยกัน และสามารถใช้ วัสดุ วัตถุ สำเร็จรูปจากผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรม รวมถึง แสง สี เสียง ภาพเคลื่อนไหว ของสื่อมัลติมีเดีย กลิ่น รส ความร้อน ความเย็น จากสภาพแวดล้อมรอบตัว เข้ามาประกอบในการสร้างสรรค์ผลงาน

๒. ศิลปะการจัดวาง (Installation Arts) หมายถึง รูปแบบผลงานศิลปะที่มีการติดตั้งเฉพาะ จุด โดยส่วนมากจะเป็นงานสามมิติ ซึ่งออกแบบเพื่อที่จะติดตั้ง และสามารถแปรสภาพชิ้นงานตาม สภาพแวดล้อมที่ต้องการนำเสนอ

๓. ทัศนนะ (Visual) หมายถึง การสัมผัสรับรู้ด้วยการมองเห็นทางสายตา รวมถึงการแสดง ทัศนคติ และข้อคิดเห็น

๔. น้ำ (Water) หมายถึง สสารชนิดเหลว สามารถหล่อเลี้ยงชีวิตและธรรมชาติ ช่วยในการ ดำรงอยู่ของมนุษย์ ช่วยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รวมถึงมีความสำคัญต่อ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ช่วยให้โลกเกิดวัฏจักรของการดำเนินชีวิตที่สมดุล ทั้งสิ่งมีชีวิตที่อยู่บน พื้นดิน และสิ่งมีชีวิตที่อยู่ใต้พื้นน้ำ

๕. บทกลอน (Poem) หมายถึง ลักษณะคำประพันธ์ ประกอบด้วย รูปแบบ จำนวนคำ และ สัมผัส ซึ่งจะทำให้เรื่องราวที่ใช้ประพันธ์มีความสละสลวยและมีความสอดคล้องทางด้านภาษา ช่วยให้ เกิดอรรถรสในการอ่าน และยังสามารถแฝงแง่คิดรวมถึงปรัชญาการดำเนินชีวิตลงในคำประพันธ์ได้อีก ด้วย

๖. วิทยาศาสตร์ศิลปะ (Science Arts) หมายถึง ผลงานศิลปะที่มีการนำทฤษฎีเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ และกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์ เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ ผลงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ประเภทสื่อผสม ด้วยวิธีการทดลองกระบวนการ สร้างสรรค์

๒. เกิดมุมมองใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงานประเภทสื่อผสม โดยใช้ “น้ำทะเล” และ “บทกลอน” มาเป็นสื่อในการแสดงออก

๓. เป็นการนำประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการทดลองกระบวนการทางเทคนิค วัสดุกรรมวิธี มาเผยแพร่เป็นตัวอย่างแก่นิสิต ทำให้เกิดแนวทางการทำงานโดยการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดทางการสร้างสรรค์

ขั้นตอน และแผนการดำเนินงาน

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่วิถี” ใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ – ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ (รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๒๗ เดือน) โดยแสดงความคืบหน้าของการสร้างสรรค์ ดังนี้

ตารางแสดงความก้าวหน้าของการสร้างสรรค์

เวลา (เดือน)	การดำเนินงาน
เดือนที่ ๑ - ๖	- แสดงความก้าวหน้าของการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน
เดือนที่ ๗ - ๑๗	- แสดงความก้าวหน้าของผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ทั้งหมด
เดือนที่ ๑๘ - ๒๖	- แสดงความก้าวหน้าของเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์
เดือนที่ ๒๗	- ส่งผลงานที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมกับเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์

รายละเอียดงบประมาณ

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่วิถี” มีการใช้งบประมาณทั้งหมด ๕๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งการใช้งบประมาณเป็น ๓ ส่วน คือ

๑. งบประมาณการผลิตผลงานสร้างสรรค์ ได้แก่ ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน จำนวน ๒ ชุด

๒. งบประมาณของการจัดทำเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ ได้แก่ ค่าเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสาร ค่าจัดพิมพ์เอกสาร ค่าการเช่ารูปเล่มเอกสาร จำนวน ๕ เล่ม

๓. งบประมาณการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ค่าการเดินทางเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลผลงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลทาง ธรรมชาติที่นำมาใช้สำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน

ตารางการใช้งบประมาณ

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
๑.	- อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน จำนวน ๒ ชุด งานขึ้นทดลอง จำนวน ๑ ชุด งานขึ้นจริง จำนวน ๑ ชุด	๓๘,๐๐๐ บาท	เฉลี่ย ทุกรายการ
๒.	- เอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์ ๑๐ เล่ม เล่มละประมาณ ๑,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ บาท	
๓.	- การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล	๒,๐๐๐ บาท	
รวมเงิน	ห้าหมื่นบาทถ้วน	๕๐,๐๐๐ บาท	

บทที่ ๒

อิทธิพลที่นำไปสู่แนวความคิดในการสร้างสรรค์

อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน ชุด “พรรณนาระหว่างน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่อชีวิต” ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ อิทธิพลจากคำกลอน และบทประพันธ์ รวมถึงอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม โดยนำอิทธิพลทั้ง ๓ ประการ มาทำการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน แต่ละแง่มุม พร้อมทั้งตั้งสมมติฐานทางการสร้างสรรค์ และทำการสังเคราะห์ออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ ซึ่งจะทำการอธิบายอิทธิพลที่นำไปสู่แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังนี้

อิทธิพลของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ชีวิตของข้าพเจ้าที่มีความผูกพันกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ คือ “น้ำ” ที่ข้าพเจ้าได้ใช้ชีวิต และมีกิจวัตรประจำวันที่มีการสัมผัสน้ำอยู่เสมอ ๆ ทั้งการรับรู้จากการสัมผัสทางกาย และการรับรู้ทางสุนทรียะผ่านทางสายตา จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการนำน้ำทะเล เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยให้น้ำทะเลเป็นสื่อกลางการแสดงออกสำหรับการสร้างสรรค์ครั้งนี้

๑. น้ำกับธรรมชาติ

น้ำ กับธรรมชาติเป็นของคู่กัน ซึ่งน้ำเปรียบเสมือนสิ่งหล่อเลี้ยง ให้ความชุ่มชื้นกับธรรมชาติ ช่วยในการสร้างความสมดุลกับสภาพ ดิน ฟ้า อากาศ ป่าไม้ และเป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยให้กับสรรพสัตว์ ทั้งสัตว์บก และสัตว์น้ำ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาพอากาศที่ร้อนชื้นของประเทศไทย และสภาพอากาศรูปแบบต่าง ๆ ของโลกใบนี้

โลกมีน้ำมีชื่อว่า “ดาวพระเคราะห์น้ำ” (Water Planet) และพื้นผิวประมาณ ๗๐ % ของโลกก็ถูกปกคลุมไปด้วยน้ำ น้ำบนโลกส่วนใหญ่ ได้แก่ น้ำใต้ดิน ทะเลสาบ หนองน้ำ แม่น้ำ รวมถึงทะเล และมหาสมุทร (มาซาร์ เอะโมโตะ, ๒๕๔๘) จะมีวัฏจักรการหมุนเวียนของน้ำ เริ่มจากการระเหยของแหล่งน้ำต่าง ๆ ขึ้นไปสู่ชั้นบรรยากาศ เกิดการกลั่นตัวรวมกันเป็นจำนวนมาก แล้วก็จะตกลงมาเป็นสายฝนสู่พื้นผิวโลกอีกครั้ง ซึ่งเป็นระบบนิเวศที่น้ำอัจฉริยะ และเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของธรรมชาติ

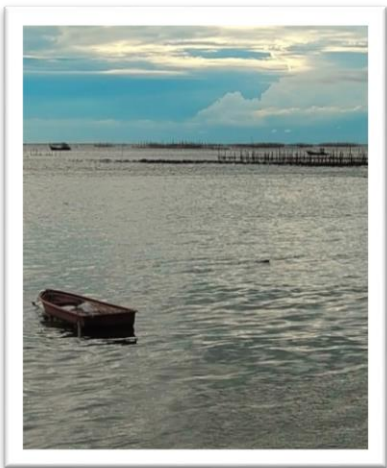

ภาพที่ ๑ แหล่งน้ำจืดของธรรมชาติ บนน้ำตก ชันตาเถร ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี
ที่มา : ผู้เขียน

๒. น้ำทะเล และมหาสมุทร

ทะเล ถือเป็นทรัพยากรแหล่งน้ำขนาดใหญ่ เป็นระบบนิเวศที่อยู่ระดับความสูงที่ต่ำสุด ทะเลในประเทศไทยมีส่วนที่อยู่ทั้งในมหาสมุทรแปซิฟิก (ทะเลอ่าวไทย) และอยู่ทางด้านฝั่งมหาสมุทรอินเดีย (ทะเลอันดามัน) ซึ่งมหาสมุทรทั้งสองถือเป็นแหล่งทรัพยากรทางทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งในโลกตั้งแต่ครั้งบรรพกาล (ดวงดาว สุวรรณรังษี, ๒๕๕๖)

ทรัพยากรทางทะเลอันทรงคุณค่า และเป็นที่มาความน่าอัศจรรย์ของสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ ได้แก่ หาดทราย ป่าชายเลน ภูเขาทะเล แนวปะการัง สัตว์ทะเลทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้นอกจากจะสร้างความงามทางสุนทรียภาพแก่ผู้ที่ได้สัมผัส ยังช่วยให้ระบบนิเวศทางทะเลเกิดความสมดุล เป็นแหล่งอาหารที่หล่อเลี้ยงชีวิต และสร้างสัมมาอาชีพให้กับชาวประมง และชุมชนที่อาศัยอยู่ริมชายทะเล

ภาพที่ ๒ “น้ำทะเล” ซึ่งเป็นแหล่งพักอาศัยของทรัพยากรทางธรรมชาติ ต.อ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี
ที่มา : ผู้เขียน

๓. น้ำกับชีวิต

ถ้าจะกล่าวว่า “น้ำ” เป็นผู้ให้ชีวิตกับมนุษย์ ก็คงจะเป็นคำกล่าวที่ไม่ผิด เพราะตั้งแต่มนุษย์เริ่มมีรูปร่างเป็นตัวตนบนโลกเป็นครั้งแรก เมื่อรังไข่ของแม่และน้ำเชื้ออสุจิของพ่อมาพบกัน ก่อกำเนิดเป็นไข่ที่ปฏิสนธิแล้ว ซึ่งไข่ที่ปฏิสนธินี้มีส่วนประกอบสำคัญเป็นน้ำถึง ๙๕% และปริมาณของส่วนประกอบของสสารในร่างกายของมนุษย์ที่สมบูรณ์ก็จะมีน้ำเป็นส่วนประกอบถึง ๗๐% ซึ่งเท่ากับปริมาณของผิวน้ำบนโลกจากที่เคยกล่าวมา (มาซารุ เอะโมโตะ, ๒๕๔๘)

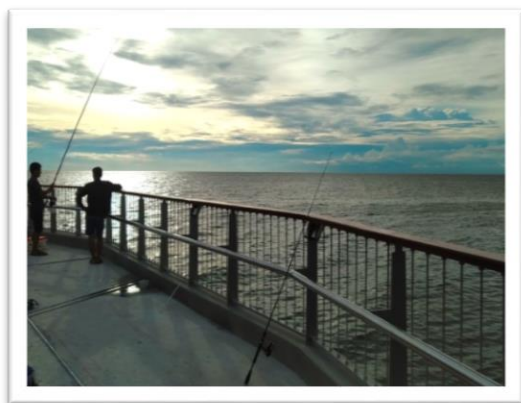
น้ำนอกจากจะเป็นส่วนประกอบสำคัญของร่างกายมนุษย์ น้ำก็ยังเป็นสิ่งหล่อเลี้ยงชีวิตของทุกสรรพสัตว์ ซึ่งใช้ในการดื่มกิน ใช้ชำระล้างร่างกายให้เกิดความสดชื่น และมนุษย์ใช้น้ำประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ประกอบอาหาร ประกอบสัมมาอาชีพ เป็นแหล่งสัญจร และเป็นแหล่งผ่อนคลายอารมณ์เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพราะพื้นที่ใดก็ตามที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยแหล่งน้ำมักจะเกิดความชุ่มชื้น ทำให้สภาพอากาศมีความเย็นสบาย

ภาพที่ ๓ นักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนหย่อนใจบนน้ำตก ชันตาเถร ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี
ที่มา : ผู้เขียน

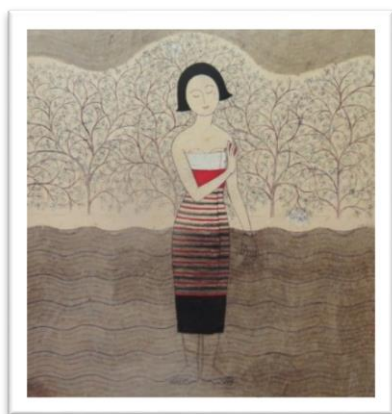
ภาพที่ ๔ วิถีชีวิตริมท่าทะเล ท่าเรือพลี อ.เมือง จ.ชลบุรี และ วิถีชาวประมง ริมหาดบางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕ การตกปลาบนเขาสามมุก อ.เมือง จ.ชลบุรี และ คู่บัว – สาว ริมชายทะเลอ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี
ที่มา : ผู้เขียน

๔. น้ำกับศิลปะ

เนื่องจากคนไทยมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับน้ำมาตั้งแต่อดีตกาล ทั้งวิถีชีวิตริมคลอง วิถีชีวิตริมแม่น้ำ วิถีชีวิตชาวประมง พร้อมทั้งมีการจัดบันทึก และเผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมที่ทำร่วมกับน้ำมาโดยตลอด บรรดาศิลปินจึงได้นำประสบการณ์ชีวิตของตนที่มีความผูกพันกับน้ำมาถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปกรรม ทั้งที่ใช้น้ำเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิต ผ่านผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ ยังมีการใช้น้ำเข้ามาเป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนผสมสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานร่วมสมัย ถือว่า “น้ำ” เป็นสื่อการแสดงออกที่สำคัญรูปแบบหนึ่งที่ศิลปินนำสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมของไทยเสมอมา

ภาพที่ ๖ “อาบน้” โดย ชลุด นิมเสมอ
ศิลปะแบบกึ่งเหมือนจริง กึ่งนามธรรม
ที่มา: บุญชัย เบญจรงค์กุล (๒๕๕๕)

ภาพที่ ๗ “05.45 น.” โดย วรสันต์ สุภาพ
ศิลปะแบบเหมือนจริง
ที่มา: บุญชัย เบญจรงค์กุล (๒๕๕๕)

ภาพที่ ๘ “ประติมากรรมไถน้ำ” โดย อินสนธิ์ วงศ์สาม

ศิลปะแบบกึ่งเหมือนจริง กึ่งนามธรรม

ที่มา: อภินันท์ โปษยานนท์ (๒๕๕๑)

อิทธิพลจากบทร้อยกรอง และบทประพันธ์

เนื่องจากข้าพเจ้าชอบแต่งบทร้อยกรอง และคำประพันธ์มาตั้งแต่วัยเยาว์ มีความประทับใจกับความสละสลวยทางภาษา ความคล้องจองของถ้อยคำในนบทกลอน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของภาษาไทย และได้ศึกษาค้นคว้าผลงานศิลปกรรมของศิลปินที่ใช้บทร้อยกรอง และคำประพันธ์มาเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์ จึงเกิดแรงบันดาลใจ และเป็นที่มาสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

๑. ความหมายของบทร้อยกรอง และบทประพันธ์

การแต่งบทร้อยกรอง และบทประพันธ์ จำเป็นต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับบทบัญญัติต่าง ๆ ก่อนจะรังสรรค์ งานกวีนิพนธ์ทั้งโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต รวมถึงกลบท และกวีนิพนธ์ร่วมยุคสมัยให้ละเมียดละไมได้อารมณ์ตามรสของกวีนิพนธ์ซึ่งผู้ประพันธ์ประสงค์จะให้เป็น (บุญเหลือ ใจมโน, ๒๕๕๕)

ร้อยกรอง หมายถึง การแต่งหนังสือมีความหมายดี และมีความไพเราะ หรือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ (บุญเหลือ ใจมโน, ๒๕๕๕)

บทประพันธ์ หมายถึง งานเขียนด้วยถ้อยคำธรรมดาซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์มากนัก ซึ่งก็คือ “ร้อยแก้ว” และงานเขียนที่มีแบบแผนกฎเกณฑ์หรือฉันทลักษณ์ มีการแต่ง การเรียบเรียงผูกถ้อยคำ เป็นข้อความในเชิงวรรณคดี ซึ่งก็คือ “ร้อยกรอง” (บุญเหลือ ใจมโน, ๒๕๕๕)

๒. ประเภทของกลอน

กลอน เป็นคำประพันธ์เบื้องต้น ที่กวีจะต้องเรียนรู้และสามารถรังสรรค์ออกมาได้อย่างคล่องแคล่ว ถ้ากวีสามารถประพันธ์ได้อย่างไพเราะ และมีความถูกต้องตามขนบธรรมเนียม ก็จะเป็นพื้นฐานในการต่อยอดสู่การรังสรรค์บทร้อยกรองรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

กลอน หมายถึง คำประพันธ์ที่มีความหมายแคบเข้า ไม่รวมโคลง ฉันท์ กาพย์ หรือ ร่าย แต่จะเป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะเฉพาะบังคับคณะ สัมผัส และเสียงวรรณยุกต์ ไม่บังคับ เอก-โท และครุ-ลหุ ข้อบังคับคือต้องมีสัมผัสนอก คำสุดท้ายของวรรคต้องลงด้วยวรรณยุกต์ที่กำหนดให้ (บุญเหลือ ใจมโน, ๒๕๕๕)

การแบ่งประเภทของกลอนอาจจะจำแนกโดยยึดลักษณะ ๒ ประการ ดังนี้

๒.๑ จำแนกตามลักษณะการประพันธ์ คือ การแบ่งลักษณะข้อบังคับที่กำหนดเฉพาะของกลอนนั้น ๆ เช่น

๒.๑.๑ การกำหนดจำนวนในแต่ละวรรคแล้วเรียกชื่อตามการแบ่งนั้น เช่น ประเภทของกลอนสุภาพ

กลอนที่มีวรรคละ ๖ คำ เรียกว่า กลอน ๖

กลอนที่มีวรรคละ ๗ คำ เรียกว่า กลอน ๗

กลอนที่มีวรรคละ ๘ คำ เรียกว่า กลอน ๘

กลอนที่มีวรรคละ ๙ คำ เรียกว่า กลอน ๙

๒.๑.๒ การกำหนดบังคับคำขึ้นต้น และคำลงท้าย ซึ่งบางทีก็บังคับความยาวของกลอนด้วย เช่น กลอนสักวา กลอนดอกสร้อย กลอนนิราศ กลอนเสภา กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว เป็นต้น

๒.๒ จำแนกตามจุดประสงค์ในการแต่ง คือ เป้าหมายในการนำบทกลอนไปใช้ ซึ่งแบ่งได้ ๒ ชนิด คือ

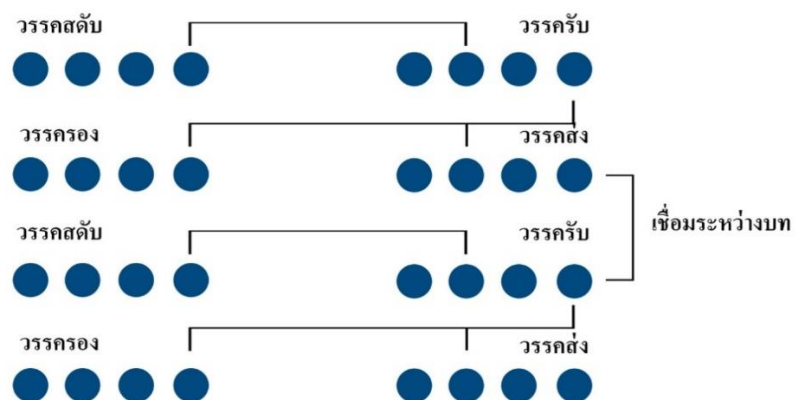
๑.๒.๑ กลอนลำนำ คือ กลอนที่แต่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการขับร้อง ประกอบดนตรี ได้แก่ กลอนสักวา กลอนดอกสร้อย กลอนบทละคร กลอนเพลงพื้นบ้านต่าง ๆ และ กลอนเสภา เป็นต้น

๑.๒.๒ กลอนเพลง คือ กลอนที่แต่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการอ่าน ได้แก่ กลอนเพลงยาว และกลอนนิราศ เป็นต้น

๓. กลอนสุภาพ

กลอนสุภาพ คือ กลอนที่แต่งโดยมีรูปแบบพื้นฐานบังคับทั่ว ๆ ไป มีการใช้ถ้อยคำแบบเรียบง่าย ผู้ประพันธ์ที่เข้าใจหลักในการแต่งกลอนสุภาพก็จะมีใจความเข้าใจในกลอนชนิดอื่น ๆ ไปด้วย ซึ่งกลอนสุภาพ อาจจะมี วรรคละ 4 คำ (กลอน ๔), วรรคละ ๖ คำ (กลอน ๖), วรรคละ ๗ คำ (กลอน ๗), วรรคละ ๘ คำ (กลอน ๘), วรรคละ ๙ คำ (กลอน ๙) (มะเนาะ ยูเด็น วันเนาวันยูเด็น, ๒๕๔๘)

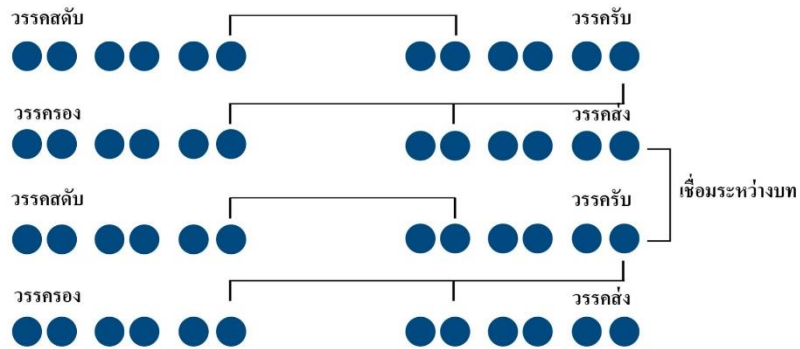
แผนผัง กลอนสี่

ภาพที่ ๙ แผนผังกลอนสุภาพ วรรคละ ๔ คำ (กลอน ๔)

ที่มา : ผู้เขียน

แผนผัง กลอนหก

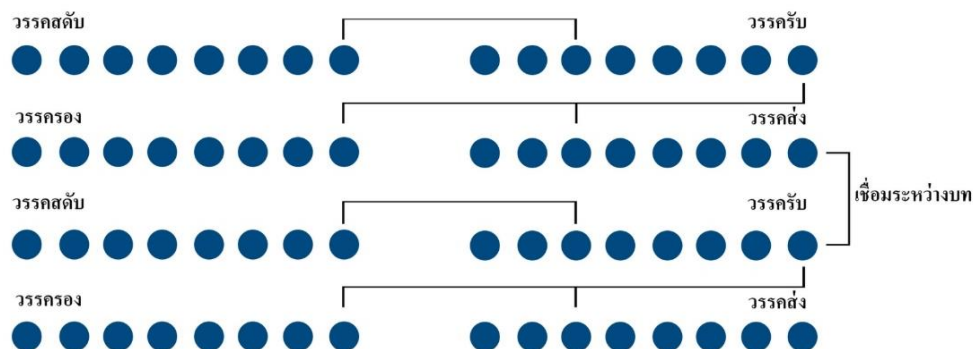
ภาพที่ ๑๐ แผนผังกลอนสุภาพ วรรคละ ๖ คำ (กลอน ๖)

ที่มา : ผู้เขียน

๔. กลอน ๘

เนื่องจากผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ ได้นำแผนผัง กลอน ๘ ซึ่งเป็นกลอนสุภาพ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เนื่องจากเป็นกลอนที่ได้รับความนิยมและกวีเอกของไทยหลายท่าน ได้ประพันธ์กลอน ๘ ที่มีเนื้อหาที่ทรงคุณค่า และให้ข้อคิดที่ดั่งามกับชีวิตได้เป็นจำนวนมาก จึงจะขอทำการอธิบายลักษณะโครงสร้างของกลอน ๘ ดังนี้

แผนผัง กลอนแปด

ภาพที่ ๑๑ แผนผังกลอนสุภาพ วรรคละ ๘ คำ (กลอน ๘)

ที่มา : ผู้เขียน

๔.๑ ข้อบังคับในการประพันธ์กลอน ๘

๔.๑.๑ ใช้คำวรรคละ ๘ คำ หรือ ๘ พยางค์

๔.๑.๒ การสัมผัส

คำสุดท้ายของวรรคแรกสัมผัสกับคำที่ ๓ หรือ ๕ ของวรรคที่สอง

คำสุดท้ายของวรรคที่สองสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม

คำสุดท้ายของวรรคที่สามสัมผัสกับคำที่ ๓ หรือ ๕ ของวรรคที่สี่

คำสุดท้ายของวรรคที่สี่ (บทแรก) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่

สอง ของบทที่ ๒ (ดูตามแผนผัง) (บุญเหลือ ใจมโน, ๒๕๕๕)

๔.๒ ตัวอย่างกลอน ๘

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหนือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้มีที่รักอยู่สองสถาน	บิดามารดารักมักเป็นผล
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักรักมั่งซังซังตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

พระอภัยมณี : สุนทรภู่

(สุนทรภู่, ๒๕๑๐)

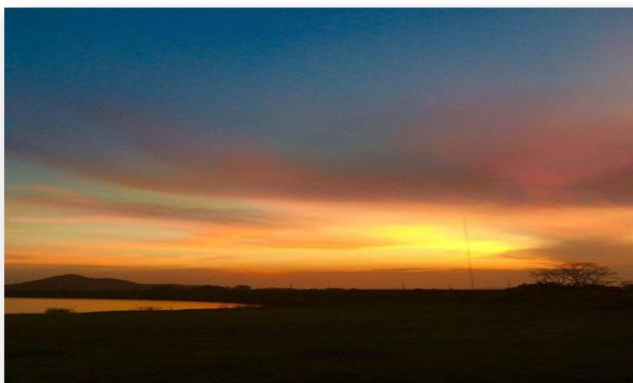
๕. บทร้อยกรองของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเป็นคนชอบแต่งกลอนสุภาพ โดยเฉพาะกลอน ๘ และ กลอน ๙ และมักจะประพันธ์เนื้อหาที่สะท้อนแง่มุมของชีวิต สังคม ธรรมชาติ ที่ข้าพเจ้าได้พบเจอตามโอกาส ตามสถานที่ต่าง ๆ และทำการบันทึกประสบการณ์เหล่านั้นด้วยการถ่ายภาพ พร้อมสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกเนื้อหาของภาพถ่ายแสดงออกมาเป็นบทร้อยกรอง และเผยแพร่ลงสู่สื่อออนไลน์ให้ผู้ชมได้อ่าน และสัมผัส ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๕.๑ บทที่ ๑

สุนทรียเปรียบเสมือนแรงบันดาล ให้คิดผ่านจินตนาการเหนือความฝัน
ผ่านอักษรผ่านบทกลอนผ่านพู่กัน ดั่งของขวัญที่สร้างสรรค์จากความงาม

“สุนทรีย.... แห่งธรรมชาติ”

ภาพที่ ๑๒ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๑

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๒ บทที่ ๒

เคยปักใจกับบางสิ่งที่จริง เคยมีหวังกับบางสิ่งที่จางหาย
เคยพยายามจะไขว่คว้ากลับมลาย เคยค้นหาถึงความหมายกลับไม่เจอ

"หันหลังให้แผ่นดิน.... หันหน้ามองท้องฟ้า"

ภาพที่ ๑๓ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๒

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๓ บทที่ ๓

จุดกำเนิดของความสุขต้องผ่านทุกข์ ไม่เคยทุกข์เคยแต่สุขสุขจางหาย
ทุกข์ใกล้ตัวสุขใกล้ใจวนเวียนกาย ดังความหมายสุขทุกข์ล้นครวระวาง

"เดือนตน.... เดือนใจ.... เดือนกาย...."

ภาพที่ ๑๔ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๓

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๔ บทที่ ๔

น้ำตาฟ้าสลับล้านหยดที่ร่วงหล่น เหมือนใจคนที่หมองหม่นไม่จางหาย
ความชุ่มฉ่ำของน้ำตายังไพรยปราย เหมือนจุดหมายที่ตั้งไว้ถูกบดบัง
น้ำตาฟ้าสลับล้านหยดมีวันหยุด ต้องมีจุดที่สิ้นสุดอย่าหมดหวัง
ฟ้าจะเปิดให้แดดส่องเป็นพลัง ประดุจดังฟ้าหลังฝนพ่นน้ำตา

"ฟ้า... หลังฝน... งดงาม... เสมอ"

ภาพที่ ๑๕ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๔

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๕ บทที่ ๕

อิสรภาพของชีวิตซึ่งโดนกัก
ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนสภาพจากความจริง

ซึ่งต้องหักความรู้สึกให้หยุดนิ่ง
ซึ่งพักพิงเพื่อรอวันคืนกลับมา

"ซึ่ง! อิสรภาพ.... จาก Covid-19"

ภาพที่ ๑๖ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๕

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๖ บทที่ ๖

เฝ้าชวนขวดยความสมดุลของชีวิต
เฝ้าฝึกเฝ้าหมั่นไตร่ตรองเพื่อให้รู้

เฝ้านึกคิดถึงกายจิตที่เป็นอยู่
เฝ้ามุ่งสู่ความเป็นจริงแห่งสัจธรรม

"การได้มา.... ต้องมีมานะ.... ต้องมีความเพียร"

จินตนาการ.... ร่ายบทกลอน ก่อนการตรัสรู้.... ของพุทธองค์

ภาพที่ ๑๗ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๖

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๙ บทที่ ๙

สรรพสิ่งล้วนเวียนวน	ตั้งใจคนล้วนตื่นหลับ
ชิงช้าสวรรค์ขึ้นสูงลับ	แต่ต้องกลับมาสู่ดิน
ม้าหมุนที่เคลื่อนไหว	ถึงท้ายสุดก็หยุดนิ่ง
สัจธรรมคือความจริง	ว่าทุกสิ่งยังวนเวียน

“ชิงช้า กับ ม้าหมุน”

ภาพที่ ๒๐ ภาพประกอบบทร้อยกรอง บทที่ ๙

ที่มา : ผู้เขียน

๖. บทร้อยกรองในงานศิลปกรรม

ร้อยกรอง และลักษณะคำประพันธ์ ประกอบด้วย รูปแบบ จำนวนคำ และสัมผัส ซึ่งจะทำให้เนื้อหาเรื่องราวที่ใช้ประพันธ์มีความสละสลวย มีความสอดคล้องทางด้านภาษา และช่วยให้เกิดอรรถรสในการอ่าน และยังสามารถแฝงแง่คิดรวมถึงปรัชญาการดำเนินชีวิตลงในคำประพันธ์ได้อีกด้วย จึงทำให้ศิลปินนำบทร้อยกรอง และคำประพันธ์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ศิลปินไทยที่มีความโดดเด่นในการใช้คำประพันธ์ มาผสมผสานกับผลงานจิตรกรรม คือ อังคาร กัลยาณพงศ์ ที่มีความโดดเด่นทางด้านความคิด รูปแบบ และมีอิสระในการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้บุกเบิกกวีนิพนธ์สมัยใหม่ให้แก่วรรณศิลป์ในประเทศไทย ให้มีความสอดคล้อง

กับวรรณศิลป์ร่วมสมัย โดยการศึกษาวรรณศิลป์จากกวีโบราณเพื่อให้เข้าใจถึงแก่นแท้ของสุนทรียะทั้งด้านความงาม แนวความคิดทางด้านภาษา และนำองค์ความรู้นี้มาเป็นฐานรองรับการสร้างสรรค์วรรณศิลป์ในแนวทางเฉพาะตนขึ้น จึงได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ (กวีนิพนธ์) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๓๒

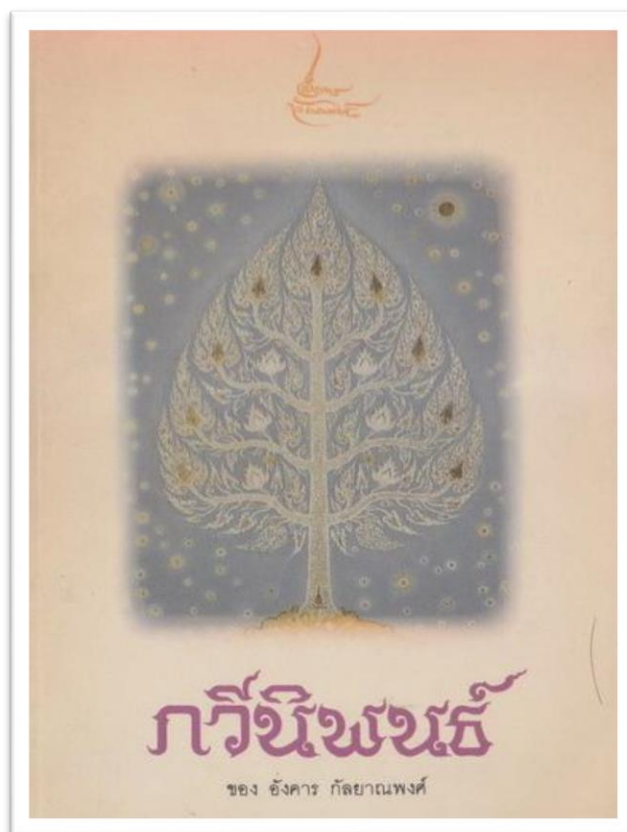
ตัวอย่างบทประพันธ์กวีนิพนธ์ของ อังคาร กัลยาณพงศ์

ใครดูถูกดูหมิ่นศิลปะ	อนารยะไร้สกุลสกุลสัตว์
ราวลิงค่างเสือสางกลางป่าช้า	ใจมืดจืดกว่าน้ำหมึกดำ
เพียงกินนอนสืบพันธุ้นั้นฤ	ชื่อว่าสิ่งประเสริฐเลิศ (ล้ำ)
พยายามโสกักขะอธรรม	เหยียบย่ำทุกหย่อมหญ้าสาธารณ
ภพหน้าอย่ามีรูปมนุษย์	จงผุดเกิดในร่างดิรัจฉาน
หน้าติดดินกินขี้เลือยคลาน	ทรมานทุกขั้ร้อนร้ายนิรันดรเอย

ใครดูถูกดูหมิ่นศิลปะ : อังคาร กัลยาณพงศ์
(อังคาร กัลยาณพงศ์, ๒๕๓๓)

ฉันเอาฟ้าห่มให้	หายหนาว
ตีกดินกินแสงดาว	ต่างข้าว
น้ำค้ำพรางกลางหาว	หาดื่ม
ไหลหลังกวีไว้เช้า	ชั่วฟ้าดินสมัยฯ
พลีใจเป็นป่าช้า	อาถรรพณ์
ขวัญลิวไปเมืองฝัน	ปากฟ้า
เสาะทิพย์ที่สวรรค์	มาโลก
โลมแผ่นทรายเส้นหญ้า	เพื่อหล้าเกษมศานต์ฯ

ส่วนหนึ่งจากบทประพันธ์ เรื่อง ปณิธานกวี : อังคาร กัลยาณพงศ์
(อังคาร กัลยาณพงศ์, ๒๕๓๓)

ภาพที่ ๒๑ “กวีนิพนธ์” โดย อังคาร กัลยาณพงศ์
หนังสือที่รวบรวมบทกวีของ อังคาร กัลยาณพงศ์
ที่มา: อังคาร กัลยาณพงศ์ (๒๕๓๓)

อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมร่วมสมัย

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นผลงานสื่อผสม (Mixed Media) และนำเสนอผลงานด้วยรูปแบบของศิลปะการจัดวาง (Installation) ที่ติดตั้งบนผนัง และมีการนำกระบวนการทางด้านจิตรกรรมเข้ามาเป็นส่วนประกอบร่วมกับวิทยาศาสตร์ศิลปะ (Science Arts) แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายในกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยร่วมสมัยดังต่อไปนี้

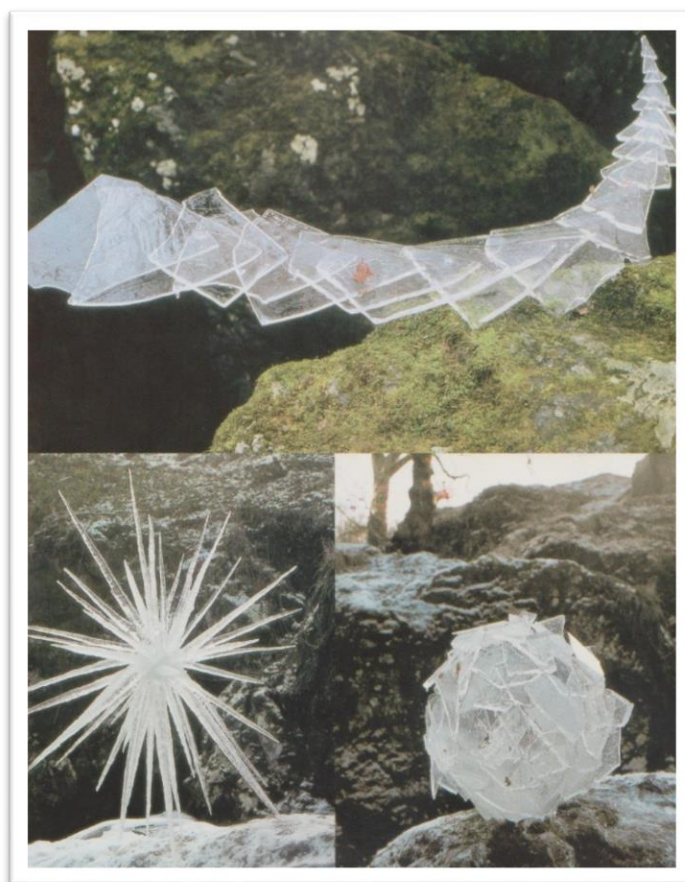
๑. ผลงานศิลปกรรมที่ใช้ “น้ำ” เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยในปัจจุบันมีความเปิดกว้างเป็นอย่างมาก และสื่อในการแสดงออกมีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการนำสื่อทางด้าน แสง สี เสียง รวมถึงการนำขั้นตอนการทำ บทสรุป และผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ เข้ามาเป็นปัจจัย มาตั้งเป็นประเด็น ตั้ง

เป็นทฤษฎีในการสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความแปลกใหม่ การรับรู้รูปแบบใหม่ และเป็นการเปิดโลกทัศน์ ในการเผยแพร่ผลงานศิลปกรรมให้กับผู้ชมได้รับชมกัน

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นการนำ “น้ำ” เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการ แสดงออก โดยใช้น้ำเป็นสื่อในการทำปฏิกิริยาร่วมกับ “ตัวอักษร” ของบทกลอน เมื่อเราเคลื่อนตัว เพื่ออ่านบทกลอนก็จะทำให้ตัวอักษรภายในน้ำเกิดความเคลื่อนไหว ผลงานศิลปกรรมที่ส่งอิทธิพลใน การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ จึงเป็นผลงานที่มีการนำน้ำเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับกระบวนการ สร้างสรรค์เช่นเดียวกัน

๑.๑ ผลงานชุด น้ำแข็งแผ่นบาง/ สร้างขึ้นในสองวัน/ ประสานกันด้วยหยาดน้ำแข็ง/ ข้างในกลวง (Thin ice/ made over two days/ welded with water from dripping ice/ hollow inside) เป็นผลงานสร้างสรรค์ของ **แอนดี้ โกลด์สเวิร์ธตี้ (Andy Goldsworthy)** ผลงานชุดนี้ เป็นผลงานที่ต้องแข่งกับเวลา เนื่องจากใช้ “น้ำแข็ง” ในการสร้างรูปทรง ศิลปินจึงต้องหาความสมดุล ในการเลือกใช้วัสดุ เนื่องจากน้ำแข็งมีความเปราะบาง และรูปทรงในการสร้างสามารถเปลี่ยนจากมิติ หนึ่งไปสู่มิติหนึ่งได้อย่างรวดเร็วจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับไว คือ ช่วงเวลาแห่ง “พลั้ง” ซึ่งการประสานกันของแท่งน้ำแข็ง ที่ประกอบกันขึ้นเป็นประติมากรรมรูปดาว ทำให้เกิดความกลมกลืนร่วมกับธรรมชาติ ซึ่งเป็นจุดประสงค์ของศิลปินที่เล่นกับวัตถุ และความสมดุล ต่าง ๆ ก็เพื่อนำเสนอให้เห็นธรรมชาติทั้งที่สามารรถ และไม่สามารถเห็นได้ เพราะเมื่อแสงอาทิตย์สาดส่องเผาประติมากรรมรูปดาวให้เกิดการสูญสลายไปตามกาลเวลา การนำน้ำแข็งเข้ามาสร้างสรรค์จึง เป็นการแข่งขันกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติไปในตัว ซึ่งการแข่งขันกับธรรมชาตินี้ ถือเป็น กระบวนการทดลองทางด้านวิทยาศาสตร์รูปแบบหนึ่งเช่นกัน (มิชาเอล ไกล์ค, ๒๕๕๒)

ภาพที่ ๒๒ ผลงานชุด น้ำแข็งแผ่นบาง/ สร้างขึ้นในสองวัน/ ประสานกันด้วยหยาดน้ำแข็ง/ ข้างในกลวง
(Thin ice/ made over two days/ welded with water from dripping ice/ hollow inside)

โดย แอนดี้ โกลด์ส์เวิร์ธตี้ (Andy Goldsworthy)

ที่มา : มิชาเอล ไกล็ค (๒๕๕๒)

อิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานของ แอนดี้ โกลด์ส์เวิร์ธตี้ คือ การสร้างสรรค์รูปทรงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากมิติหนึ่งไปสู่มิติหนึ่งได้อย่างรวดเร็วจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ ซึ่งข้าพเจ้าได้นำแนวความคิดดังกล่าวไปปรับใช้กับตัวอักษรของบทกลอนที่เกิดปฏิกิริยาการเคลื่อนไหวกับน้ำทะเลภายในแก้วใส ทำให้ตัวอักษรภาษาไทยของบทกลอนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปทรงขึ้น

๑.๒ ผลงานชุด ดอกไม้ในพื้นที่สามเหลี่ยมใต้ทะเล/ เชื่อนใต้น้ำ/ น้ำเต้าร้อยเชือก
(Flower Triangle Undersea/ Underwater Dam/ Threaded Calabash) เป็นผลงานสร้างสรรค์ของ ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson) ผลงานทั้ง ๓ ชิ้น ของ ฮัทชินสัน เป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในความหมายใหม่ ในพื้นที่ซึ่งเต็มไปด้วยแรงโน้มถ่วง และ

ก่อให้เกิดการล่องลอยในทิศทางตรงกันข้าม เป็นการสร้างสรรค์ในพื้นที่เปล่า เป็นสถานที่ซึ่งไม่มีเจ้าของ คือ พื้นที่ใต้ท้องทะเล โดยวัสดุที่นำมาใช้จะเป็นวัสดุทางธรรมชาติทั้งหมด เป็นการสร้างปรากฏการณ์ชั่วคราวโดยนำความคิดเรื่องวิวัฒนาการสิ่งแวดล้อมเป็นตัวทดลอง หนึ่งในความคิดนั้นคือ “ในสภาพความเป็นจริงใต้ท้องทะเล ไม่สามารถจะปลูกดอกไม้ได้” นอกจากนั้นยังนำประเด็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางด้านธรณีวิทยาเข้ามาผสมผสานในกระบวนการสร้างสรรค์อีกด้วย (มิชาเอล ไกล์ค, ๒๕๕๒)

ผลงาน **ดอกไม้สามเหลี่ยมใต้ทะเล** โดยการดำลงไปปลูกต้นไม้ที่พื้นมหาสมุทรในพื้นที่รูปสามเหลี่ยม สำหรับผลงาน **เขื่อนใต้น้ำ** เป็นการโยนกระสอบทราย ซึ่งมีน้ำหนัก ๖๘ กิโลกรัมจำนวน ๑๒ ถุง ลงไปใต้น้ำ โดยพยายามเรียงกระสอบทรายให้ซ้อนกันเพื่อสร้างแนวขวางกั้นกระแสน้ำ ส่วนผลงาน **น้ำเต้าร้อยเชือก** เป็นการนำผลน้ำเต้ามาร้อยกับเชือกยาว ๓.๕๐ เมตร แล้วนำเชือกมายึดกับแนวปะการังในความลึก ๑๒ เมตร จะสังเกตได้ว่าผลงานทั้งหมดที่กล่าวมา ฮัทชินสันใช้พื้นที่ใต้ท้องทะเล ซึ่งมีแรงโน้มถ่วงต่ำ และเป็นพื้นที่ทางธรรมชาติทางทะเลในการแสดงผลศิลปะทางการสร้างสรรค์ (มิชาเอล ไกล์ค, ๒๕๕๒)

ภาพที่ ๒๓ ผลงานชุด ดอกไม้ในพื้นที่สามเหลี่ยมใต้ทะเล (Flower Triangle Undersea)

โดย ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson)

ที่มา : มิชาเอล ไกล์ค (๒๕๕๒)

ภาพที่ ๒๔ ผลงานชุด เชื้อนใต้น้ำ (Underwater Dam)
 โดย ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson)
 ที่มา : มิซาเอล โลลัค (๒๕๕๒)

ภาพที่ ๒๕ ผลงานชุด น้ำเต้าร้อยเชือก (Threaded Calabash)
 โดย ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน (Peter Arthur Hutchinson)
 ที่มา : มิซาเอล โลลัค (๒๕๕๒)

อิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานของ ปีเตอร์ อาร์เธอร์ ฮัทชินสัน คือ การนำแนวความคิดการสร้างสรรค์ผลงานในความหมายใหม่ ซึ่งภายในผลงานของข้าพเจ้ามีการนำน้ำทะเลเข้ามาเป็นสื่อกลางในการแสดงออก ทำให้ผลลัพธ์ของตัวอักษรภายในผลงานที่ปรากฏออกมาสามารถสร้างการรับรู้ และความหมายใหม่ให้กับผู้ชมได้

๑.๓ ผลงานชุด เม้าท์ ทู เม้าท์ (Mouth to Mouth) เป็นผลงานสร้างสรรค์ของ **สเตฟานี สมิธ และเอ็ดเวิร์ด สจ๊วต (Stephanie Smith and Edward Stewart)** ผลงานเป็นการถ่ายทอดภาพวิดีโอ ซึ่งชายคนหนึ่งนอนอยู่ในอ่างอาบน้ำที่มีน้ำอยู่เต็มอ่าง โดยที่ยังสวมเสื้อผ้า ฝ่ายชายนอนอยู่ในน้ำลึมหาดำพรong ตัวแข็ง มีฟองอากาศบาง ๆ ลอยขึ้นมาเหนือผิวน้ำเป็นระยะ ๆ ณ เวลานั้นฝ่ายหญิงจะชะงักหัวลงไปใอ่าง และเอาปากของตนประกบกับปากของฝ่ายชายภายใต้้น้ำ แล้วเป่าลมหายใจเอาอากาศเข้าไปให้กับเขา สำหรับฝ่ายชายการกระทำของฝ่ายหญิงในครั้งนี้ถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ณ ขณะนั้นเป็นอย่างมาก เพราะฝ่ายชายต้องพึ่งพาอากาศจากลมหายใจของฝ่ายหญิงในการช่วยต่อชีวิตให้กับเค้าภายใต้อ่างอาบน้ำ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเน้นย้ำความสำคัญสำหรับความสัมพันธ์ในชีวิตรักของคนทั้งคู่ (ซิลเวีย มาร์ติน, ๒๕๕๒)

ซึ่งผลงานดังกล่าวเป็นการแสดงสัมพันธ์ภาพทางความรักในชีวิตคู่ โดยใช้บรรยากาศใต้น้ำเป็นการแสดงออกถึงสถานะความจำเป็นของการประคับประคองกัน การเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการใช้ชีวิตคู่

ภาพที่ ๒๖ ผลงานชุด เม้าท์ ทู เม้าท์ (Mouth to Mouth)

โดย สเตฟานี สมิธ และเอ็ดเวิร์ด สจ๊วต (Stephanie Smith and Edward Stewart)

ที่มา : ซิลเวีย มาร์ติน (๒๕๕๒)

อิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานของ สเตฟาเนีย สมิธ และเอดวาร์ด สจ๊วต

คือ การนำน้ำเข้ามาใช้เป็นสื่อกลางสำคัญในการแสดงออก และน้ำภายในผลงาน ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ส่วนประกอบเสริมเท่านั้น แต่ยังสามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ช่วยกระตุ้นการรับรู้ไปสู่ผู้ชม ทำให้ผลงานมีความน่าสนใจ ซึ่งส่งอิทธิพลทำให้ข้าพเจ้ามีแนวความคิดในการนำน้ำทะเล เข้ามาใช้เป็นสื่อกลางสำคัญในการแสดงออก เช่นเดียวกับศิลปินดังกล่าว

๒. ผลงานศิลปกรรมที่ใช้ “ตัวอักษร และบทประพันธ์” เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์

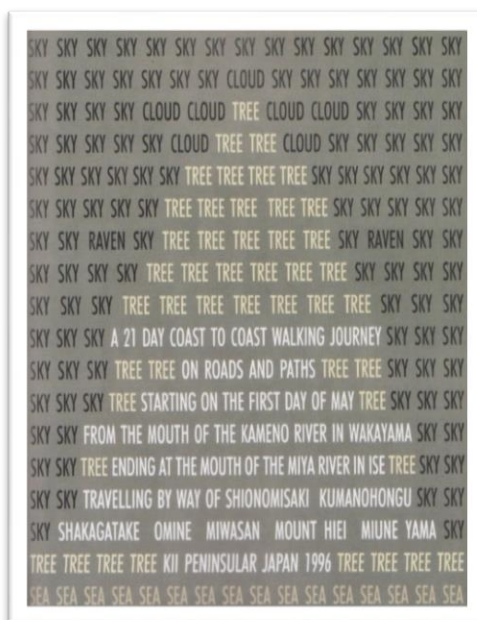
ตัวอักษร และบทประพันธ์ เป็นสิ่งที่ศิลปินนิยมนำมาเป็นสื่อในการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ โดยเฉพาะศิลปะคอนเซ็ปชวลอาร์ต (Conceptual Art) เพราะตัวอักษรไม่ว่าจะเป็นของชนชาติใดก็ตาม จะมีรูปทรงและลายเส้นที่สวยงาม มีความน่าสนใจ มีความน่าอัศจรรย์ และมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตามแต่ละพื้นที่ แต่ละท้องถิ่น ตามต้นกำเนิดทางภาษาของชนชาตินั้น ๆ ยกตัวอย่าง รูปทรงตัวอักษรของภาษาในซีกโลกตะวันออก เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น จะใช้เส้นโค้งเป็นโครงสร้างสำคัญในการประดิษฐ์ตัวอักษร ในทางตรงกันข้ามตัวอักษรของภาษาในซีกโลกตะวันตก เช่น ภาษาอังกฤษ จะใช้เส้นตรงเป็นโครงสร้างหลักในการประดิษฐ์ตัวอักษร

นอกจากรูปทรงและลายเส้นที่สวยงามแล้ว ตัวอักษรที่เรียงต่อกันเป็น คำ เป็น บทประพันธ์ จะมีความหมายในตัวเอง และสามารถสื่อสารให้กับผู้ชม ไม่ใช่แค่การสัมผัสและการรับรู้ทางสายตาเท่านั้น แต่เป็นการสื่อสารผ่านประสบการณ์ในการเรียนรู้ และความเข้าใจทางภาษาของผู้ที่ทำการศึกษาคำตัวอักษรในแต่ละชนชาติอีกด้วย

๒.๑ ผลงานชุด หนึ่งพันเก้าร้อยเจ็ดสิบ (Millenovecentosettanta) เป็นผลงานสร้างสรรค์ของ อลิเกียโร โบเอตติ (Alighiero Boetti) โบเอตติเริ่มทดลองทำงานในรูปแบบตัวอักษรหรือตัวเลข ในกรอบสี่เหลี่ยมในปี 1970 แสดงให้เห็นถึงปีคริสต์ศักราชที่อยู่ในรูปแบบของภาษาเขียนตามแนวนอน แผ่นไม้รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสประกอบไปด้วยตัวอักษร ทั้งหมด ๔๙ ตัว ซึ่งเป็นการถอดรหัสข้อมูลง่าย ๆ เช่น ปีคริสต์ศักราชจากตัวเลขมาเป็นตัวเขียน ซึ่งเป็นการถอดรหัสจากภาพมาเป็นถ้อยคำ (ดาเนียล มาร์โซนา, ๒๕๕๒)

เซ โดยใช้เส้นทางผ่านชิโอนิมิซากิ คูมาโนฮอนจู ซาคากาตาเกะ โอมิเนะ มิวาซัง ภูเขาไฮเออิ มิอุเนะ จนถึงแหลมโคอิประเทศญี่ปุ่น ในปี ๑๙๙๖” โดยผลงานเป็นการระบายตัวหนังสือในโทนสี เทา และดำ ถ้อยคำทั้ง ๕ ในตอนต้น จัดวางเป็นแถวซ้อนกันเป็นชั้นสูงขึ้นไป และเนื้อความที่จัดอยู่กึ่งกลางผนังด้วยเค้าโครงเชิงนามธรรม ซึ่งสามารถลากเส้นตามแนวระนาบของคำว่า “ทะเล” ได้ คำว่า “ท้องฟ้า” จัดวางเป็นแถวด้านบนโดยมีช่องไฟเท่ากันทั้งด้านซ้าย และขวา สอดแทรกด้วยคำว่า “ก้อนเมฆ” และ “นกกา” อยู่ประปราย คำว่า “ต้นไม้” เรียงซ้อนแถวสลับฟันปลา ทำให้เกิดเค้าโครงที่มีลักษณะเหมือนรูปร่าง ภูเขา หรือ เนินเขา (มิซาเอล ไกล็ค, ๒๕๕๒)

จากข้อความภายในผลงาน ฟุลตันได้กล่าวว่าประสบการณ์ทางการมองเห็น และการออกแรงในการเดินทางเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ ดังนั้นถ้อยคำต่าง ๆ ที่จัดเรียงไว้บนผนัง จึงเป็นร่องรอยความรู้สึกของประสบการณ์การเดินทางเท่านั้น ซึ่งสีเทาทึมของตัวอักษร ทำให้การอ่านข้อความกลายเป็นสัญลักษณ์และเป็นจุดเริ่มต้นของ “การหยั่งรู้จากการมองเห็น บางทีอาจคล้ายกับความหมายของคำว่า ซาโตริ ซึ่งหมายถึง การรู้แจ้งของศาสนาเซนนั่นเอง” (มิซาเอล ไกล็ค, ๒๕๕๒)

ภาพที่ ๒๘ ผลงานชุด ผลงานชุด ๒๑ วัน ของการเดินทางข้ามฝั่งทะเล ... ประเทศญี่ปุ่น ๑๙๙๖

(A 21 Day Coast to Coast Walking Journey ... Japan 1996)

โดย แฮมิช ฟุลตัน (Hamish Fulton)

ที่มา : มิซาเอล ไกล็ค (๒๕๕๒)

อิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ ผลงานของ เฮมิช พูลตัน คือ การให้ความสำคัญกับถ้อยคำ และการใช้ถ้อยคำในการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์เกี่ยวกับธรรมชาติที่ได้พบเห็น และทำการสัมภาษณ์ ซึ่งถ้อยคำบนบทกลอน ๘ ภายในผลงานของข้าพเจ้า ก็จะมีความหมายที่แฝงเร้นในเรื่องของการแสดงออกถึงคุณค่าความงามทางธรรมชาติ ท้องทะเล และมหาสมุทร เช่นเดียวกับศิลปินดังกล่าวอีกด้วย

บทสรุปของที่มาและแนวความคิดในการสร้างสรรค์

จากการรวบรวมข้อมูลอิทธิพลต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้นซึ่งเป็นที่มา และแนวความคิดในการสร้างสรรค์พร้อมทั้งทำการศึกษาข้อมูล และนำสาระที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์ รวบรวมเป็นแนวความคิดในการสร้างสรรค์อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่อชีวิต” เป็นผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยที่มีแนวความคิดในการนำอิทธิพลทางธรรมชาติ คือ “น้ำ” มาแต่งเป็นกลอนสุภาพ ประเภทกลอน ๘ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของ น้ำทะเล และมหาสมุทร และความสำคัญของน้ำที่มีต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ โดยใช้น้ำเข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์ผสมผสานจังหวะ ความไพเราะ ความงดงามของภาษา ตัวอักษร ในบทกลอนเข้ากับการทดลองกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งได้อิทธิพลมาจากวิทยาศาสตร์ศิลปะ (Science Arts) และนำเสนอออกมาเป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทสื่อผสม (Mixed Media) รูปแบบศิลปะการจัดวาง (Installation)

โดยการสังเคราะห์อิทธิพลที่ได้ศึกษามาทั้งหมด ทำการกลั่นกรองออกมาเป็นแนวความคิด ที่ความต้องการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ เพื่อเป็นการทดลองการผสมผสาน “วิทยาศาสตร์ศิลปะ” กับบทประพันธ์ “บทกลอน” เข้าไว้ด้วยกัน

บทที่ ๓

การดำเนินงานสร้างสรรค์

เพื่อให้ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรงคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สุชีวีต” เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ซึ่งพอจะกำหนดเป็น ๔ ขั้นตอนหลักสำคัญ ได้แก่

- การวางแผนสร้างสรรค์ผลงาน
- ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน
- บทสรุปการดำเนินงานสร้างสรรค์
- การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์

การวางแผนสร้างสรรค์ผลงาน

๑. การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล ก่อนการสร้างสรรค์ผลงาน

จากการศึกษาอิทธิพลที่นำไปสู่แนวความคิดในการสร้างสรรค์ และศึกษาข้อมูลทางด้านเอกสารเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ศิลปกรรมชั้นสูง นำองค์ความรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาทำการพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อทำการสรุปผลก่อนการดำเนินการสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

๑.๑ รูปแบบการสร้างสรรค์

จากกระบวนการคิดของข้าพเจ้าในเบื้องต้น มีความต้องการดำเนินงานสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เป็นผลงานทัศนศิลป์ประเภทสื่อผสม (Mixed Media) นำเสนอออกมาเป็นศิลปะการจัดวาง (Installation) โดยใช้ “น้ำทะเล” และ “ตัวอักษร” ของบทกลอน เป็นสื่อกลางเพื่อแสดงออกทางการสร้างสรรค์ โดยทดลองการผสมผสาน “วิทยาศาสตร์” กับ “ศิลปะ” เข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งสามารถตั้งสมมติฐานของรูปแบบการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ตารางสมมติฐานการทดลองเพื่อสร้างรูปแบบการสร้างสรรค

หัวข้อ	สมมติฐานของรูปแบบการสร้างสรรคที่ตั้งเป้าหมาย
๑. มวลของน้ำที่ทำปฏิกิริยากับภาชนะใส	น้ำในภาชนะใสจะช่วยทำให้ รูปทรง หรือสิ่งที่ซ่อนอยู่ด้านหลังภาชนะเกิดความเคลื่อนไหว เกิดการบิดเบี้ยว และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปทรง ซึ่งน่าจะสร้างการรับรู้ที่แปลกใหม่ให้กับผู้ชมผลงาน
๒. รูปแบบตัวอักษรของบทกลอน	ตัวอักษรไทยที่นำมาใช้ในการแต่งบทกลอน จะเป็นตัวอักษรพิมพ์ คือ อักษรสารบัญ (Sarabun New) ซึ่งอักษรดังกล่าวเป็นอักษรที่คุ้นเคย พบเห็นเป็นประจำ เพราะใช้ในการพิมพ์หนังสือทางราชการ และเมื่อตัวอักษรถูกทำให้เกิดความเคลื่อนไหว เกิดการบิดเบี้ยวโดยผ่านน้ำในภาชนะใส ก็จะทำให้จินตนาการ และความรู้สึกแปลกใหม่ในการอ่านบทกลอน เสมือนว่าตัวอักษรในบทกลอนนั้นมีชีวิต รวมถึงการตีความหมายของเนื้อหาในบทกลอนที่นำเสนอตามการรับรู้ของผู้ชมจะมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล
๓. โครงสร้างของ บทกลอน ๘	โครงสร้างของบทกลอนจะเป็นตัวช่วยในการออกแบบสำหรับการติดตั้งผลงานบนผนัง ช่วยกำหนดโครงสร้างรูปทรงโดยภาพรวม และขอบเขตรูปแบบในการนำเสนอผลงานทั้งหมด
๔. งานจิตรกรรมบนผืนผ้าใบ	เป็นสื่อการแสดงผลออกที่จะช่วยส่งเสริมให้ตัวอักษรบนบทกลอนมีความเด่นชัด รวมถึงช่วยเพิ่มสีสัน เพิ่มอรรถรสการอ่านในการรับชมผลงานทั้งหมด

๑.๒ แนวความคิดการสร้างสรรค

แนวความคิดในการแสดงผลออกจะถูกถ่ายทอดเนื้อหาผ่านบทกลอน ๘ เป็นหลักสำคัญ และแนวความคิดในส่วนประกอบอื่น ๆ จะเป็นตัวสนับสนุนแนวความคิดหลักให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตารางสมมติฐานของแนวความคิดที่ตั้งเป้าหมายไว้

หัวข้อ	สมมติฐานของแนวความคิดที่ตั้งเป้าหมายไว้
๑. บทกลอน ๘	สะท้อนแง่คิดเกี่ยวกับคุณค่าของธรรมชาติ น้ำทะเล และมหาสมุทร ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของทรัพยากรมนุษย์
๒. ส่วนประกอบอื่น ๆ	การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม การจัดวาง ติดตั้งผลงานบนผนังให้มีโครงสร้างตามรูปแบบของกลอน ๘ จะเป็นสิ่งช่วยเสริมให้แนวความคิดในการสร้างสรรค์มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๑.๓ กระบวนการสร้างสรรค์

เป็นการตั้งสมมติฐานเพื่อเรียงเรียงขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ทางด้านเทคนิค วัสดุ กรรมวิธี ผลงานสื่อผสมในแนวทางเฉพาะตน รวมถึงคาดคะเนผลลัพธ์ในการแสดงออกที่จะเกิดขึ้นในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ตารางจำแนกกระบวนการสร้างสรรค์

วัสดุที่ตั้งเป้าหมายในการนำมาใช้สร้างสรรค์	การคัดสรรวัสดุที่นำมาใช้สร้างสรรค์จริง	สมมติฐานของกระบวนการ และการคาดคะเนผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในกระบวนการสร้างสรรค์
๑. น้ำ	น้ำทะเล	น้ำทะเล มีความเชื่อมโยงกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ และการแสดงออก เป็นปัจจัยที่จะทำให้กระบวนการสร้างสรรค์ มีความสมบูรณ์
๒. ภาชนะ	แก้วใสทรงกระบอก	สามารถบรรจุน้ำทะเลได้เป็นจำนวนมาก และความโค้งมนของ

		รูปทรงกระบอกของแก้วใสมีความงาม และมีแนวโน้มที่จะทำปฏิกิริยากับน้ำทะเลที่ใส่ลงไปแก้ว
๓. เฟรมผ้าใบ	เฟรมผ้าใบแนวยาว	การใช้เฟรมผ้าใบในแนวยาว เพื่อต้องการสร้างภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน ที่ถ่ายทอดมุมมองทัศนียภาพของท้องทะเล และมหาสมุทรในมุมกว้าง (panorama)
๔. ชั้นวางผลงาน	ชั้นวางผลงานทำด้วยไม้สน	ไม้สนจะมีลวดลายไม้ที่สวยงาม และลวดลายที่เกิดขึ้น มีความคล้ายคลึงกับพื้นผิวของน้ำทะเล
๕. วัสดุอื่น ๆ ที่ใช้เป็นส่วนประกอบ	เปลือกหอย, หิน, ลูกปัด, และเหรียญตราต่าง ๆ	นำมาใส่ในแก้วใส หรือจัดวางบนเฟรมผ้าใบ เพื่อเพิ่มอรรถรสของผลงานให้มีความน่าสนใจ รวมถึงทำการติดตั้งให้เข้ากับจังหวะการสัมผัสของบทกลอน ๘ ตามจุดต่าง ๆ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้สามารถสร้างจินตนาการเบื้องต้นของ รูปแบบ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแบบร่างผลงาน (Sketch) แม้ว่าปลายทางผลที่เกิดขึ้นอาจจะไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐาน

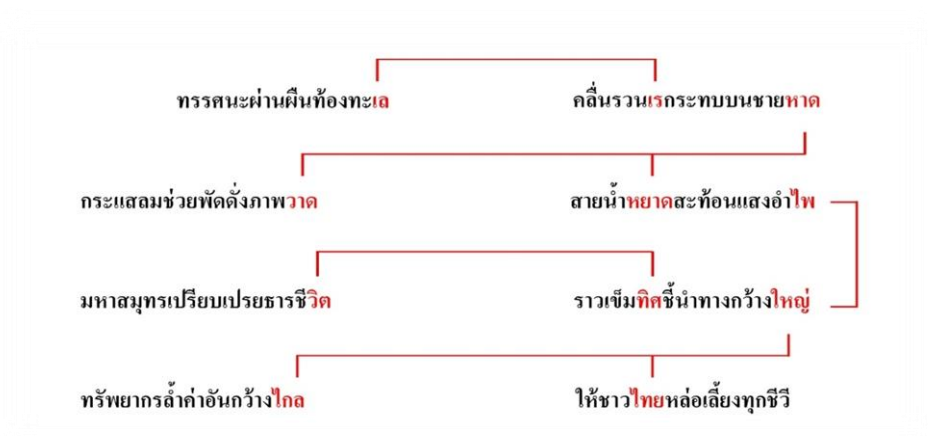
ที่ตั้งไว้ทั้งหมด แต่ข้อมูลและองค์ความรู้ที่สังเคราะห์ได้นี้จะทำให้เราสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีระเบียบแบบแผน มีกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นขั้นตอน

๒. การแต่งบทกลอนในงานสร้างสรรค์

จากที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ ๒ ว่าการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ได้นำแผนผัง กลอน ๘ ซึ่งเป็นกลอนสุภาพ มาใช้เป็นส่วนประกอบหลักสำคัญในการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ จึงจำเป็นต้องแต่งบทกลอนให้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับแนวความคิดที่ต้องการแสดงออก ดังนี้

ทรศนะผ่านผืนท้องทะเล	คลื่นรวนเรกระทบบนชายหาด
กระแสนมช่วยพัดตั้งภาพวาด	สายน้ำหยาดสะท้อนแสงอำไพ
มหาสมุทรเปรียบเปรยธารชีวิต	ราวเข็มทิศชี้นำทางกว้างใหญ่
ทรัพยากรล้ำค่าอันกว้างไกล	ให้ชาวไทยหล่อเลี้ยงทุกชีวิ

“ทรศนะ.... ผ่านผืน.... ท้องทะเล”

ภาพที่ ๒๙ จุดสัมผัสของบทกลอนที่แต่ง “ทรศนะ... ผ่านผืน... ท้องทะเล”

ที่มา : ผู้เขียน

เนื้อหาของบทกลอนที่ประพันธ์ขึ้นนอกจากจะสะท้อนแง่คิด ให้ตระหนักถึงคุณค่าของ ธรรมชาติ น้ำทะเล และมหาสมุทร ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของทรัพยากรมนุษย์แล้วนั้น ยัง ต้องการถ่ายทอดถึงสุนทรียภาพความงามของท้องทะเล ที่ปรากฏต่อสายตาผู้พบเห็น และผู้ที่ดำรงชีวิต ใกล้กับท้องทะเลอีกด้วย

๓. การสร้างแบบร่างผลงานสร้างสรรค์

เมื่อทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล โดยละเอียด ซึ่งได้รับองค์ความรู้ความเข้าใจ โดยครอบคลุม จึงนำองค์ความรู้มาสรุปผลเป็น รูปแบบ แนวความคิด กระบวนการ เสร็จแล้วทำการแต่ง บทกลอนให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการแสดงออก ซึ่งโครงสร้างของกลอน ๘ จะเป็นตัวกำหนด โครงสร้างภายใน โครงสร้างภายนอก และองค์ประกอบโดยภาพรวมของรูปทรงภายในผลงานทั้งหมด

เนื่องจากการสร้างแบบร่างผลงานสร้างสรรค์ค่อนข้างมีความละเอียดซับซ้อน จึงมีการ นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถจำแนกได้ ๒ ส่วน ดังนี้ คือ

๓.๑ ส่วนที่ ๑ ใช้โปรแกรม อะโดบี โฟโตชอป (Adobe Photoshop) ในการสร้างภาพที่ กำหนด “อักษร” ในบทกลอนที่ประพันธ์ขึ้นให้ตรงกับจำนวนของ “แก้ว” ที่ต้องใช้สำหรับการสร้างสรรค์ ผลงานทั้งหมด จำนวน ๑๖๒ ใบ

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐	๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐	แก้วที่หนึ่ง 39 แก้ว
๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐	๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐	แก้วที่สอง 41 แก้ว
๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐	๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐	แก้วที่สาม 43 แก้ว
๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐	๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐	แก้วที่สี่ 39 แก้ว
รวมทั้งรวม 162 แก้ว		

ภาพที่ ๓๐ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (ภาพรวม)

ที่มา : ผู้เขียน

แถวที่หนึ่ง 39 ตัว

ภาพที่ ๓๑ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๑)

ที่มา : ผู้เขียน

แถวที่สอง 41 ตัว

ภาพที่ ๓๒ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๒)

ที่มา : ผู้เขียน

แถวที่สาม 43 ตัว

ภาพที่ ๓๓ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๓)

ที่มา : ผู้เขียน

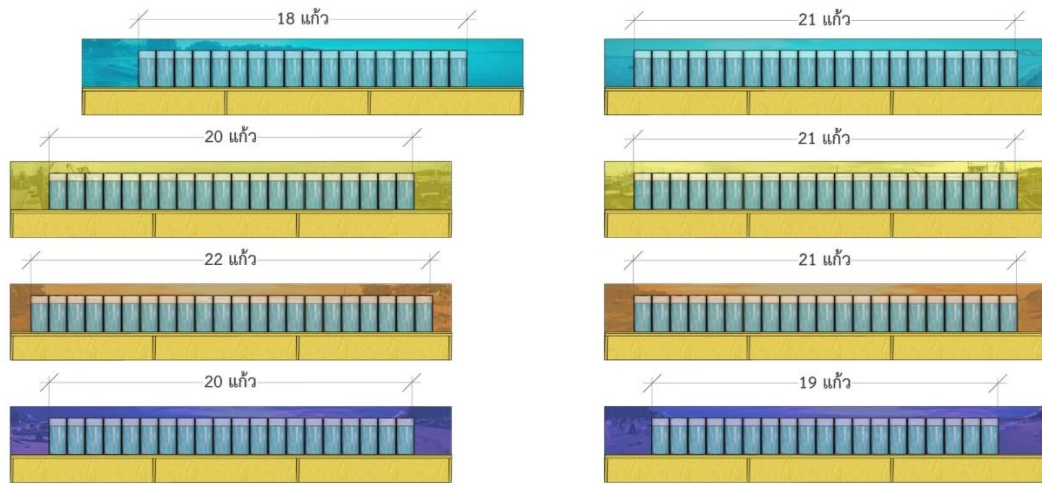

แถวที่สี่ 39 ตัว

ภาพที่ ๓๔ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๑ (แถวที่ ๔)

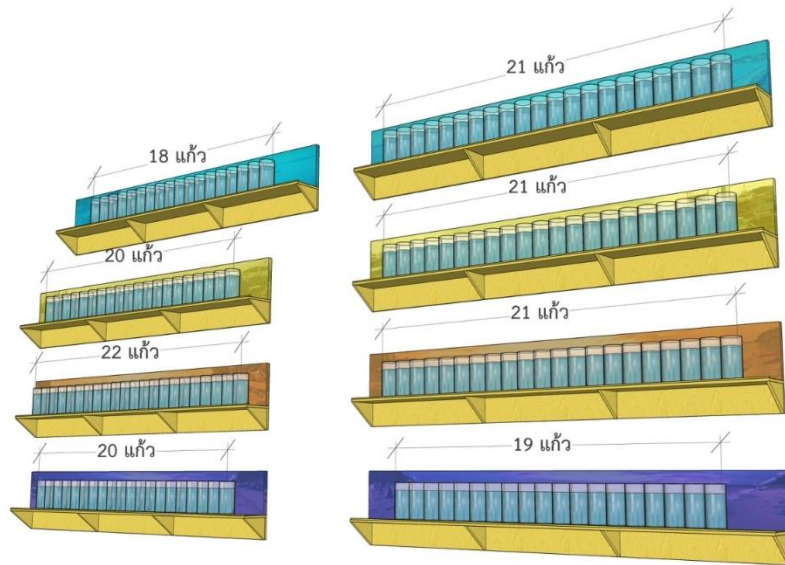
ที่มา : ผู้เขียน

๓.๒ ส่วนที่ ๒ ใช้โปรแกรม สเก็ตช์ อัป (Sketch Up) ในการสร้าง เส้น สี ค่าน้ำหนัก
อ่อนแก่ของแสงเงา รูปทรง และพื้นผิว ให้มีความเสมือนจริงตามที่ได้จินตนาการไว้ให้มากที่สุด เพื่อความ
สะดวกในการนำแบบร่างไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจริงต่อไป

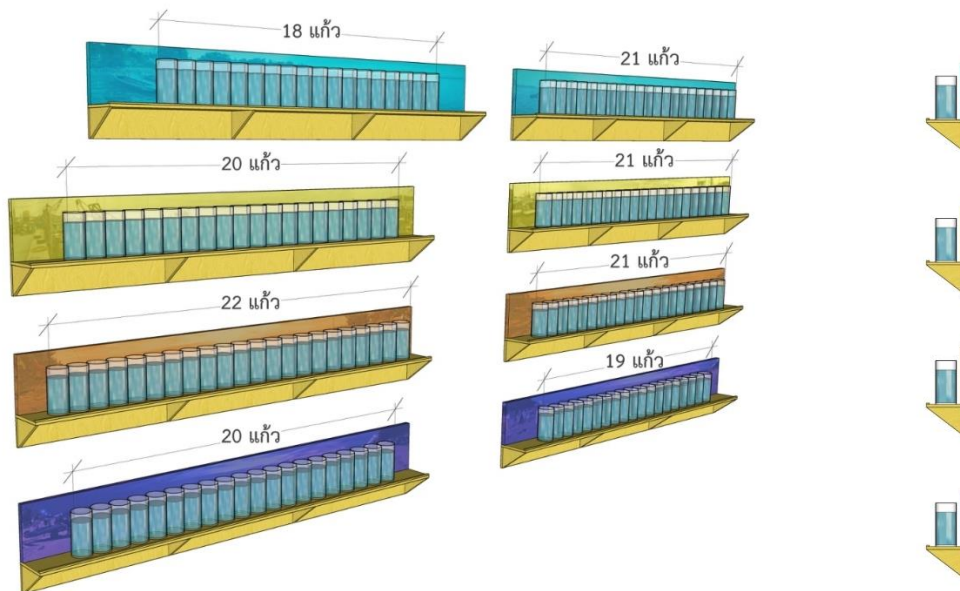
ภาพที่ ๓๕ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้านหน้า)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๓๖ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้าน ๔๕ องศา)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๓๗ แบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้าน ๔๕ องศา) และแบบร่างผลงาน ส่วนที่ ๒ (ด้านข้าง)

ที่มา : ผู้เขียน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

สำหรับขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน จะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ ขั้นตอนการสร้างสรรค์งาน (ขั้นทดลอง) และขั้นตอนการสร้างสรรค์งาน (ขั้นจริง) ซึ่งจะขอทำการอธิบายขั้นตอนในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

๑. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน (ขั้นทดลอง)

เนื่องจากผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ มีขั้นตอนการสร้างสรรค์ที่ค่อนข้างซับซ้อน และตัวชิ้นงานมีขนาดใหญ่ ทำให้ข้าพเจ้าตัดสินใจสร้างผลงานขั้นทดลองก่อนการสร้างสรรค์ผลงานขั้นจริง เพราะจะได้นำข้อผิดพลาดของผลงานขั้นทดลอง ไปปรับแก้กับการสร้างผลงานขั้นจริงได้ ซึ่งการสร้างผลงานขั้นทดลองจะมีขั้นตอนสร้างเหมือนผลงานขั้นจริงทุกประการ แต่จะมีขนาดงานที่เล็กกว่ามาก มี

การใช้จำนวนแก้วที่น้อยลง และมีการใช้ถ้อยคำในบทประพันธ์ที่สั้นเหมือนเป็น “คำขวัญ” มากกว่าบทกลอน ซึ่งจะมีขั้นตอนการสร้างสรรค์ที่จะขอทำการอธิบายแบบกระชับ ดังนี้

๑.๑ การเตรียมแก้ว

แก้ว เป็นภาชนะที่จำเป็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ เพราะขนาด รูปทรง ความใสของผิวแก้ว ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกันออกไป จึงต้องพิถีพิถันในการเลือก ซึ่งภายในผลงานก็ได้เลือกแก้วใสทรงกระบอก ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๖ ซม. ขนาดความสูง ๑๒ ซม. เข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์

๑.๒ การสร้างชั้นวางผลงาน

ชั้นวางผลงาน ซึ่งหน้าที่ของชั้น นอกจากจะเป็นที่วางแก้ว และวางภาพจิตรกรรมแล้ว ยังเป็นตัวกำหนดโครงสร้างโดยภาพรวมของผลงาน โดยทำการประกอบไม้สน ขนาด กว้าง ๖๓ ซม. สูง ๑๐ ซม. ลึก ๑๔ ซม. จำนวน ๓ ชุด

๑.๓ การสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมจะเป็นส่วนประกอบที่อยู่บนพื้นหลังของผลงาน ทำการติดตั้งอยู่ด้านหลังของแก้วใส และใช้เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Color) ซึ่งภาพจิตรกรรมจะช่วยเพิ่มอรรถรสในการรับชมผลงานให้กับผู้ชมอีกด้วย

ผลงานชิ้นทดลอง มีการนำแนวความคิดในการแสดงออกเกี่ยวกับ การนำเรื่องราว ๓ วัฒนธรรม พุทธ, อิสลาม, จีน ในจังหวัด “ปัตตานี” ซึ่งวัฒนธรรมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นมรดกตกทอดอันล้ำค่าจากรุ่นสู่รุ่น และมีการสืบทอดประเพณีอันเป็นแบบแผนที่ดั้งเดิมมาอย่างช้านาน

เพราะฉะนั้นก่อนการสร้างภาพจิตรกรรม จึงมีความจำเป็นต้องหาภาพถ่ายของ ๓ วัฒนธรรม ได้แก่ พุทธ, อิสลาม, จีน ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งถ่ายด้วยวิธีการถ่ายภาพแบบพาโนรามา (panorama) มาเป็นต้นแบบในการสร้างภาพจิตรกรรมทั้ง ๓ โทน ได้แก่ โทนสีเหลืองอ่อน, โทนสีน้ำตาลอ่อน และโทนสีฟ้าอ่อน

๑.๔ การเขียนตัวอักษรของบทกลอนลงบนภาพจิตรกรรม

เมื่อภาพจิตรกรรมเสร็จสมบูรณ์ทั้ง ๓ ภาพ รอให้สีน้ำมันบนภาพจิตรกรรมแห้ง

ก็จะทำการเขียนตัวอักษรคำขวัญ ซึ่งมีเนื้อความว่า “๓ วัฒนธรรมไทย น้อมนำใจ ไทยเป็น ๑” ที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ประพันธ์ขึ้นด้วยสีอะคริลิกสีดำ

๑.๕ การประกอบ และติดตั้งผลงาน

การติดตั้งผลงานบนผนัง เพื่อเป็นการทดสอบภาพรวมของผลงานว่าเมื่อทำการติดตั้งแล้ว จะมีผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ ซึ่งขั้นตอนประกอบไปด้วย การติดตั้งชั้นวางผลงานบนผนัง การติดตั้งผลงานจิตรกรรม การติดตั้งแก้วใสและการเทน้ำทะเลลงในแก้ว รวมถึงการติดตั้งส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น การประดับด้วยเปลือกหอยภายในแก้ว เพื่อช่วยเพิ่มบรรยากาศให้กับผลงานก็เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

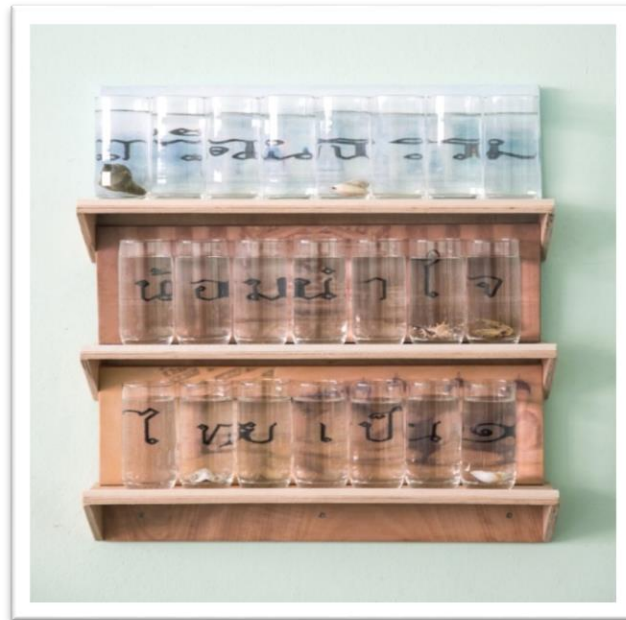
จากการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นทดลอง ทำให้ทราบถึงกระบวนการในการสร้างสรรค์ในแต่ละขั้นตอน สามารถคาดเดาปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงานจริง รวมถึงสามารถนำปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นทดลองไปทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นได้ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นจริง

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นทดลองที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นการเขียนอธิบายขั้นตอนแบบคร่าว ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการสร้างสรรค์โดยภาพรวม ซึ่งขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน จะขอทำการอธิบายในขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นจริง ในหัวข้อต่อไป

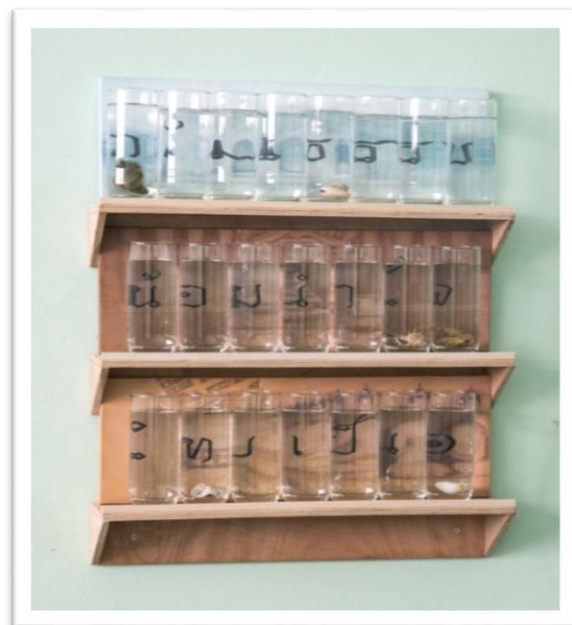
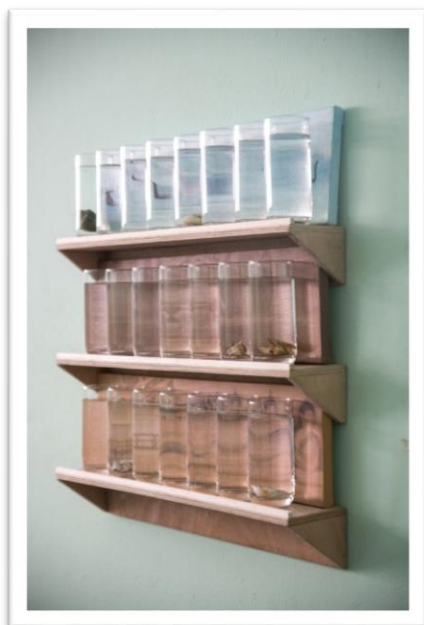
ภาพที่ ๓๘ การเขียนตัวอักษรบนภาพจิตรกรรมด้วยสีอะคริลิกภายในผลงาน (ชิ้นทดลอง)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๓๙ ผลงานสร้างสรรค์ (ชั้นทดลอง) “๓ วัฒนธรรมไทย น้อมนำใจ ไทยเป็น ๑”

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๐ ผลงานสร้างสรรค์ (ชั้นทดลอง) “๓ วัฒนธรรมไทย น้อมนำใจ ไทยเป็น ๑”

ที่มา : ผู้เขียน

๒. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน (ชิ้นจริง)

จากการทดลองสร้างสรรค์ผลงานชิ้นทดลองอย่างเป็นขั้นตอน และได้ทำการแต่งบทกลอน ๘ ที่จะนำมาใช้ในผลงานให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับแนวความคิดที่ต้องการแสดงออกเป็นที่เรียบร้อย ก็จะเริ่มทำการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นจริง ซึ่งการสร้างสรรค์มีการจำแนกเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

๒.๑ การเตรียมแก้ว

แก้ว เป็นภาชนะที่จำเป็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ เพราะขนาด รูปทรง ความใสของผิวแก้ว ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีส่วนที่จะทำให้ตัวอักษรในน้ำเกิดความเคลื่อนไหวที่สวยงาม เพราะฉะนั้นจึงต้องพิถีพิถันในการเลือก จากการทดลองสร้างผลงานชิ้นทดลองทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกแก้วที่จะนำมาใช้ คือ

๒.๑.๑ ต้องเป็นแก้วใส ที่ผ่านการหลอมมาเป็นอย่างดี ไม่ขึ้นเป็นรอยฟ้า หรือมีรอยขุ่นมัวขึ้นบริเวณผิวแก้วโดยเด็ดขาด เพราะรอยขุ่นมัวจะทำให้เกิดความไม่ชัดเจนภายในแก้ว และทำให้สิ่งที่ต้องการนำเสนอไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งเป้าหมายไว้

๒.๑.๒ ต้องเป็นแก้วทรงกระบอก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๗ ซม. มีขนาดความสูง ๑๕ ซม. เนื่องจากสามารถบรรจุน้ำได้ในปริมาณที่พอดี และสามารถรองรับรูปทรงของตัวอักษรที่มีพยัญชนะ และวรรณยุกต์ไปพร้อมกันได้

๒.๑.๓ เนื่องจากต้องใช้แก้วใสเป็นจำนวนมากถึง ๑๖๒ ใบ เพื่อให้จำนวนแก้วมีความสัมพันธ์กับตัวอักษรภายในบทกลอน เพราะฉะนั้นจึงต้องเตรียมการจัดหาไว้ให้เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งต้องใช้แก้วใสที่มีขนาดเท่ากัน มีความสูงเท่ากัน และเป็นรูปแบบเดียวกันทั้งหมด

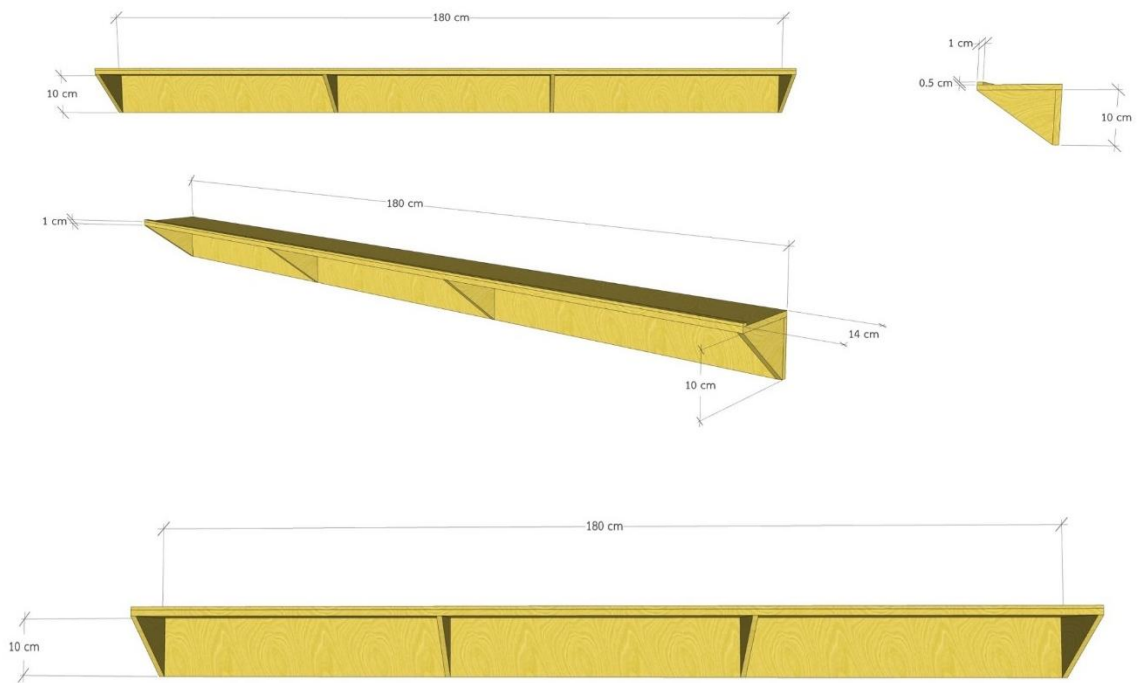

ภาพที่ ๔๑ ขั้นตอนการเตรียมแก้วใส

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๒ การสร้างชั้นวางผลงาน

ชั้นวางผลงาน ซึ่งหน้าที่ของชั้น นอกจากจะเป็นที่วางแก้ว และวางภาพจิตรกรรมแล้ว ยังเป็นตัวกำหนดโครงสร้างโดยภาพรวมของผลงาน โดยอิงโครงสร้างมาจากแผนผังกลอน ๘ ทำให้การสร้างชั้นวางผลงานต้องมีความพิถีพิถันในการสร้างเช่นเดียวกับส่วนประกอบอื่น ๆ มีจำนวนทั้งหมด ๘ ชั้น ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

ภาพที่ ๔๒ แบบร่างการสร้างชั้นวางผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๒.๑ เลือกใช้ไม้สนในการนำมาสร้าง เนื่องจากไม้สน จะมีลวดลายของไม้ที่สวยงาม และมีความคล้ายคลึงกับพื้นผิวของน้ำทะเล

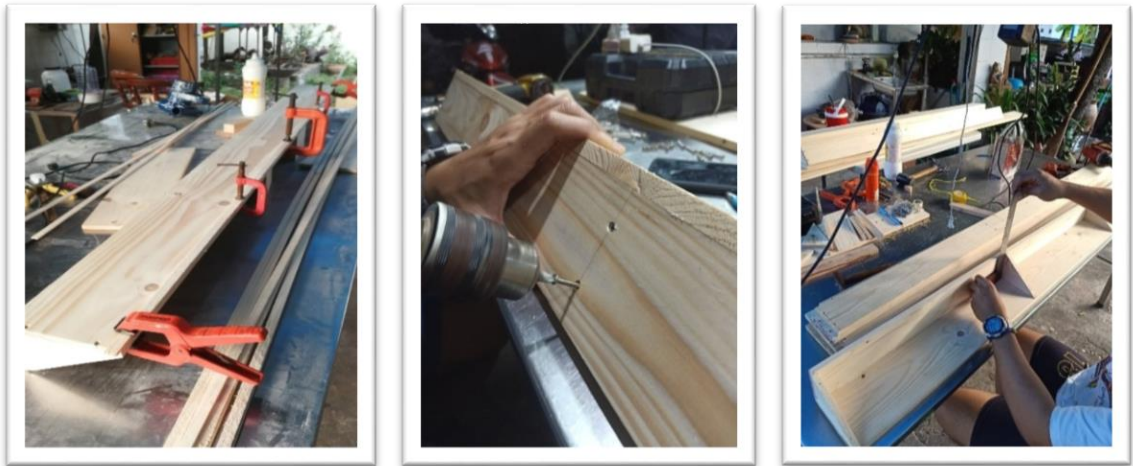
๒.๒.๒ ทำการตัดแผ่นไม้สนตามส่วนประกอบต่าง ๆ ตามขนาดของชั้นที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งชั้นจะมีขนาด กว้าง ๑๘๐ ซม. สูง ๑๐ ซม. ลึก ๑๔ ซม. จำนวน ๘ ชุด

๒.๒.๓ ทำการเจาะรูตามจุดต่าง ๆ ที่ต้องการยึดส่วนประกอบของไม้สนด้วย ส่วนไฟฟ้า โดยคำนึงถึงระยะห่างของรูให้มีความพอดี ไม่มาก หรือน้อยเกินไป

๒.๒.๔ ทำการประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ และทำการยึดด้วยตะปูเกลียว พร้อมทั้ง ทากาวติดไม้เพื่อเพิ่มความทนทาน

๒.๒.๕ ทำที่กั้น สำหรับกันไม่ให้แก้วใสตก เมื่อทำการติดตั้งชั้นวางบนผนัง

๒.๒.๖ ขัดไม้ด้วยกระดาษทราย เพื่อลบความคม และเสี้ยนตามมุมในส่วนต่าง ๆ ของชั้นวางผลงาน

ภาพที่ ๔๓ ขั้นตอนการสร้างชั้นวางผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๔ การประกอบชั้นวางผลงานบนผนัง

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๓ การสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมจะเป็นส่วนประกอบที่อยู่บนพื้นหลังของผลงาน ทำการติดตั้งอยู่ด้านหลังของแก้วใส อาจจะทำให้รู้สึกเป็นส่วนประกอบของภาพจิตรกรรมภายในผลงานชุดนี้ไม่ค่อยมีความสำคัญ และไม่มีความโดดเด่นเท่าที่ควร ซึ่งสามารถใช้กระบวนการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคอื่น ๆ แทนกระบวนการทางด้านจิตรกรรมเพื่อประหยัดเวลา และช่วยลดต้นทุนในการสร้าง เช่น การใช้เทคนิคดิจิทัลพริ้นท์บนผ้าใบเข้ามาแทน แต่ข้าพเจ้ายังให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคทางจิตรกรรม และยังเห็นว่าการแสดงออกทางด้านจิตรกรรมจะทำให้ผลงานชุดนี้มีคุณค่าทางการแสดงออกมากกว่าการใช้ระบบดิจิทัลพริ้นท์ เพราะเทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Color) ช่วยเพิ่มสีสันให้กับผลงานเป็นอย่างมาก รวมถึงเพิ่มอรรถรสในการรับชมผลงานให้กับผู้ชมอีกด้วย

ผลงานชุดนี้เนื่องจากมีแนวความคิดในการแสดงออกเกี่ยวกับท้องทะเล และมหาสมุทร การถ่ายทอดเนื้อหาด้านบนผลงานจิตรกรรมจึงเป็นภาพทิวทัศน์ทะเล (Seascape) ในมุมมองกว้าง (Panorama) มีจำนวนทั้งหมด ๘ ชิ้น โดยแบ่งเป็นภาพจิตรกรรม ๔ ช่วงเวลา คือ ทะเลยามเช้า, ทะเลยามเที่ยง, ทะเลยามเย็น, ทะเลยามค่ำ และนำเสนอออกมาเป็นช่วงเวลาละ ๒ ชิ้น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างแผนผังของบทกลอน ๘

เพราะฉะนั้นก่อนการสร้างภาพจิตรกรรมจำเป็นต้องหาภาพทิวทัศน์ทะเลทั้ง ๔ ช่วงเวลา มาเป็นต้นแบบสำหรับการสร้าง ซึ่งภาพทิวทัศน์ทะเลทั้ง ๘ ภาพ ที่ได้คัดเลือกมานี้จะเป็นทิวทัศน์ทะเลในจังหวัดชลบุรีทั้งสิ้น ซึ่งถ่ายด้วยวิธีการถ่ายภาพแบบมุมมองกว้าง (Panorama)

ภาพที่ ๔๕ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๑

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๖ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๒
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๗ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๓
ที่มา : ผู้เขียน

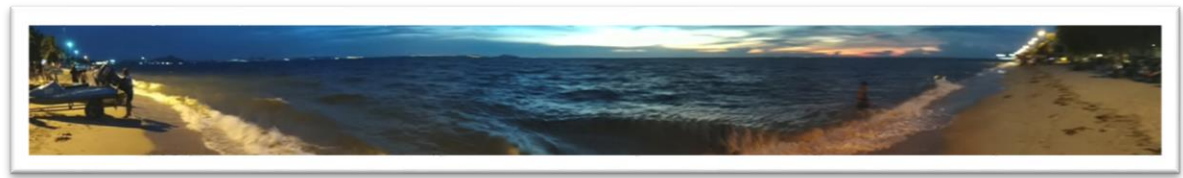
ภาพที่ ๔๘ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๔
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๙ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๕
ที่มา : ผู้เขียน

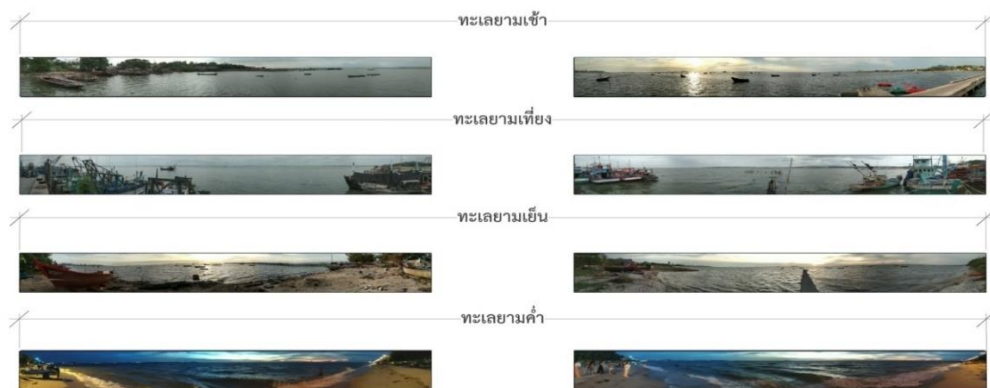
ภาพที่ ๕๐ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๖
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๑ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๗
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๒ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ภาพที่ ๘
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๓ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่เป็นต้นแบบสำหรับการสร้างภาพจิตรกรรม ที่ถูกกำหนดตำแหน่งบนชั้นวางผลงาน
ที่มา : ผู้เขียน

เมื่อคัดเลือกภาพทิวทัศน์ต้นแบบทั้งหมดได้แล้ว จะนำภาพมาทำการปรับสีด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยคุมโทนสีทั้งหมดให้เป็น ๔ ช่วงเวลา ดังนี้

ทะเลยามเช้า	กำหนดให้เป็น	โทนสีฟ้า
ทะเลยามเที่ยง	กำหนดให้เป็น	โทนสีเหลือง
ทะเลยามเย็น	กำหนดให้เป็น	โทนสีส้ม
ทะเลยามค่ำ	กำหนดให้เป็น	โทนสีม่วง

ภาพที่ ๕๔ ทะเลยามเช้า โทนสีฟ้า (ภาพที่ ๑)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๕ ทะเลยามเช้า โทนสีฟ้า (ภาพที่ ๒)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๖ ทะเลยามเที่ยง โทนสีเหลือง (ภาพที่ ๑)

ที่มา : ผู้เขียน

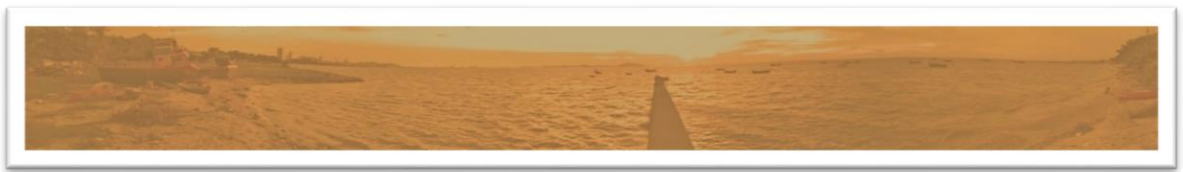
ภาพที่ ๕๗ ทะเลยามเที่ยง โทนสีเหลือง (ภาพที่ ๒)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๘ ทะเลยามเย็น โทนสีส้ม (ภาพที่ ๑)

ที่มา : ผู้เขียน

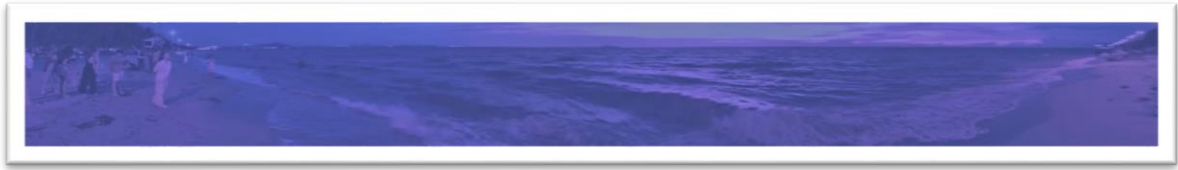
ภาพที่ ๕๙ ทะเลยามเย็น โทนสีส้ม (ภาพที่ ๒)

ที่มา : ผู้เขียน

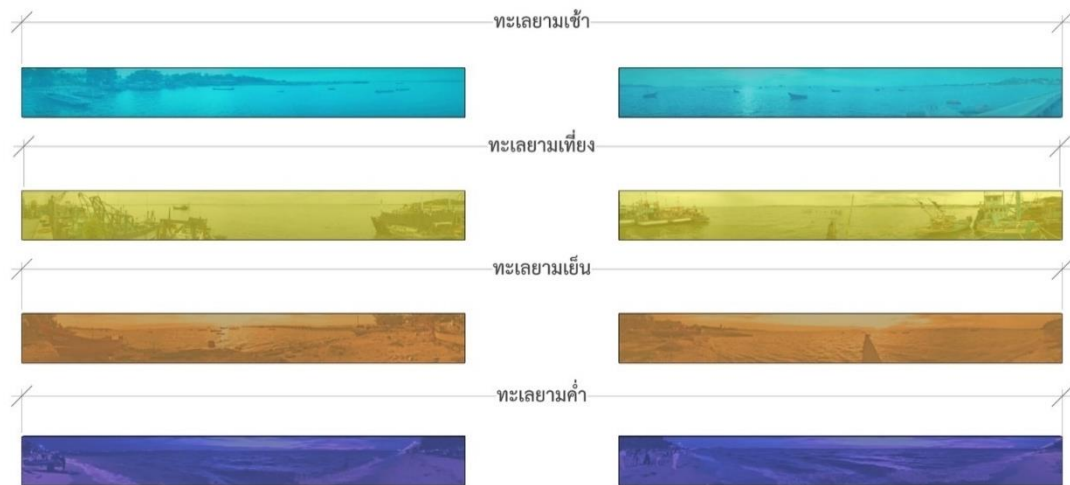
ภาพที่ ๖๐ ทะเลยามค่ำ โทนสีม่วง (ภาพที่ ๑)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๖๑ ทะเลยามค่ำ โทนมีม่วง (ภาพที่ ๒)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๖๒ ภาพทิวทัศน์ทะเลที่ปรับโทนสี ทั้ง ๔ ช่วงเวลา ที่ถูกกำหนดตำแหน่งบนชั้นวางผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

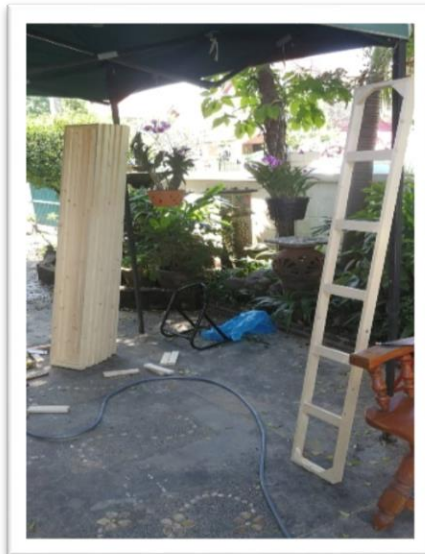
สาเหตุที่ทำการคุมโทนสีของภาพ เป็น ๔ สี เพราะจะทำให้ง่ายต่อการสร้างภาพจิตรกรรม เพราะใช้เทคนิคจิตรกรรมสีน้ำมัน (Oil Color) ในการสร้างภาพบนผืนผ้าใบ และเมื่อนำผลงานจิตรกรรมไปติดตั้งบนชั้นวาง จะทำให้ผลงานโดยภาพรวมมีการแบ่งโทนสีที่ชัดเจนในแต่ละชั้น รวมถึงสร้างความชัดเจนในแต่ละบรรทัดของบทกลอนที่ได้ประพันธ์ขึ้น

การสร้างผลงานจิตรกรรมนอกจากจะสร้างภาพทิวทัศน์ทางทะเลทั้ง ๔ ช่วงเวลา แล้ว ยังต้องทำการเขียนตัวอักษรที่เป็นคำประพันธ์ของบทกลอน ๘ ลงบนภาพจิตรกรรม ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อจากการสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรมอีกด้วย

การสร้างภาพจิตรกรรมทิวทัศน์ทะเล ๔ ช่วงเวลา ทั้ง ๘ ชั้น มีขั้นตอนดังนี้

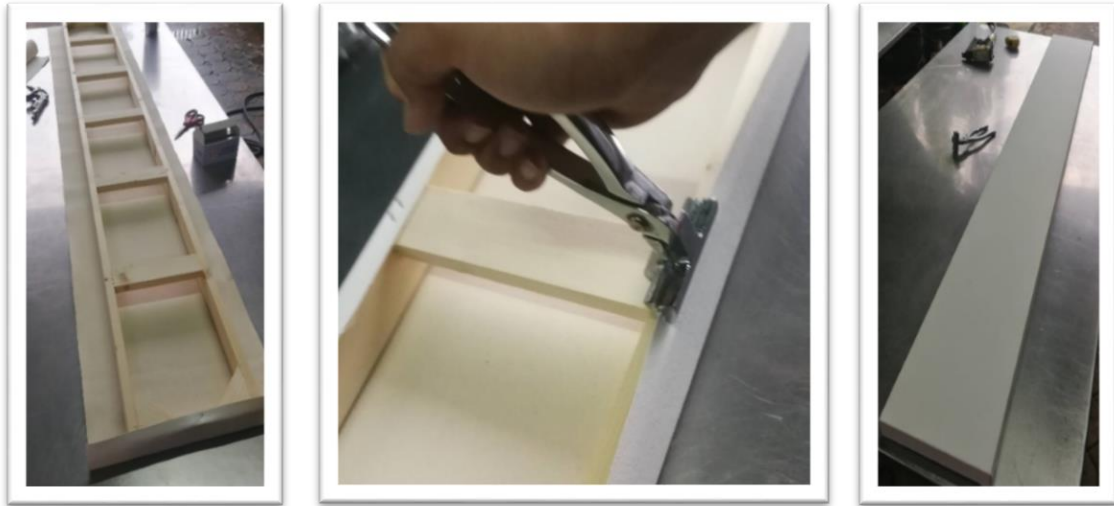
๒.๓.๑ การเตรียมเฟรมผ้าใบ

เนื่องจากภาพจิตรกรรมเป็นภาพในมุมมองกว้าง เฟรมผ้าใบจึงต้องสั่งทำขึ้นมาเป็นพิเศษ โดยเริ่มจากการทำโครงเฟรมขอบตั้งให้มีความคงทนแข็งแรง และทำการชิงผ้าใบ (Canvas) ด้วยการเก็บมุมผ้าใบเข้ากับขอบตั้งของเฟรมให้เรียบร้อย เพื่อความสวยงามในการนำไปติดตั้ง

ภาพที่ ๖๓ การประกอบโครงไม้ในการทำเฟรมผ้าใบ

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๖๔ การชิงเฟรมผ้าใบ

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๓.๒ การร่างภาพ

ทำการร่างภาพบนเฟรมผ้าใบด้วยดินสอ 6B เพื่อกำหนดขอบเขตของรูปทรง ที่ต้องการลงสี และต้องการสร้างค่าน้ำหนัก อย่างคร่าว ๆ

ภาพที่ ๖๕ การร่างภาพบนเฟรมผ้าใบ

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๓.๓ การเขียนจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีน้ำมัน

- **การรองพื้น** เนื่องจากการสร้างงานจิตรกรรมมีการกำหนดช่วงเวลาไว้ด้วยโทนสี 4 โทน ได้แก่ ฟ้า เหลือง ส้ม ม่วง จึงต้องทำการรองพื้นสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบตามโทนสีที่กำหนดไว้ทั้งหมด และรอให้สีที่รองพื้นนั้นแห้ง

ภาพที่ ๖๖ การรองพื้นสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๖๗ การรองพื้นสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ

ที่มา : ผู้เขียน

- **การขึ้นรูป** เมื่อสีรองพื้นแห้งแล้ว ใช้สีน้ำมันในการขึ้นรูปเพื่อสร้างสี และค่าน้ำหนักของรูปทรงต่าง ๆ เช่น น้ำทะเล เรือ ชายหาด โขดหิน โดยแบ่งการขึ้นรูปเป็นส่วน ๆ เนื่องจากเป็นภาพที่มีขนาดกว้าง การแบ่งการขึ้นรูปเป็นส่วน ๆ จะสามารถควบคุมสี และน้ำหนักที่ต้องการถ่ายทอดภายในภาพได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้สี และค่าน้ำหนักไม่เกิดการผิดเพี้ยน

ภาพที่ ๖๘ การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีฟ้า

ที่มา : ผู้เขียน

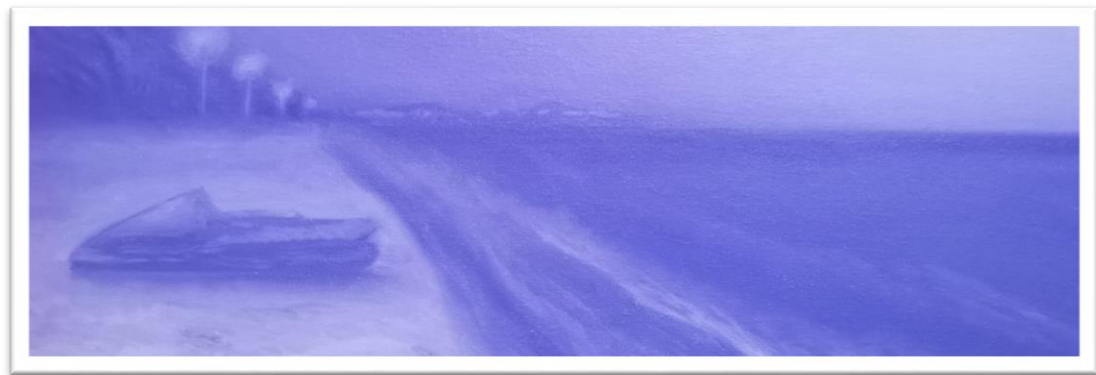
ภาพที่ ๖๙ การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีเหลือง

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๗๐ การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีส้ม

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๗๑ การขึ้นรูปสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ โทนสีม่วง

ที่มา : ผู้เขียน

- **การควบคุมค่าสี และน้ำหนัก** หลังจากการขึ้นรูปทั้งภาพแล้ว ให้ทำการเก็บค่าสี และค่าน้ำหนัก โดยไม่ให้ความคมชัดมากเกินไป เพราะต้องเขียนตัวอักษรลงไปในการจิตรกรรมในขั้นตอนสุดท้าย ถ้ามีความคมชัดมากเกินไปจะทำให้ตัวอักษรไม่มีความโดดเด่น ทำการเกลี่ยค่าน้ำหนักของรูปทรงให้มีความเบลอ และให้รูปทรงกับพื้นหลังมีความกลมกลืนเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้ง ๘ ภาพ

ภาพที่ ๗๒ การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีฟ้า

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๗๓ การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีเหลือง

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๗๔ การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนสีแดง

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๗๕ การควบคุมค่าสี และน้ำหนักบนเฟรมผ้าใบ โทนมี่ม่วง

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๓.๔ การเก็บรายละเอียดของผลงาน

ทำการเก็บค่าสี และน้ำหนักที่เป็นส่วนสว่าง และเป็นส่วนของเงาตกทอด และเงาตกกระทบภายในภาพแต่ละภาพ โดยดูความเหมาะสมให้ภาพทั้ง ๘ ภาพ ให้มีค่าน้ำหนักที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด ขั้นตอนการสร้างสรรคทางด้านจิตรกรรมก็เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ ๗๖ การเก็บรายละเอียดของผลงานบนภาพจิตรกรรม

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๔ การเขียนตัวอักษรของบทกลอนลงบนภาพจิตรกรรม

เมื่อภาพจิตรกรรมเสร็จสมบูรณ์ทั้ง ๘ ภาพ รอให้สีน้ำมันแห้งก็จะทำการเขียนตัวอักษรของบทกลอนที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ประพันธ์ขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนการเขียน ดังนี้

๒.๔.๑ ทำแบบร่างตัวอักษร ด้วยการพริ้นท์ซึ่งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดขนาดอักษร และข้อความของบทกลอนในแต่ละวรรคตอนให้มีความพอดีกับภาพจิตรกรรม ทำการพริ้นท์ลงบนกระดาษ A4 ในแนวนอน แล้วนำกระดาษที่มีตัวอักษรทั้งหมดนำมาต่อเรียงกันจนครบข้อความในแต่ละวรรคตอน

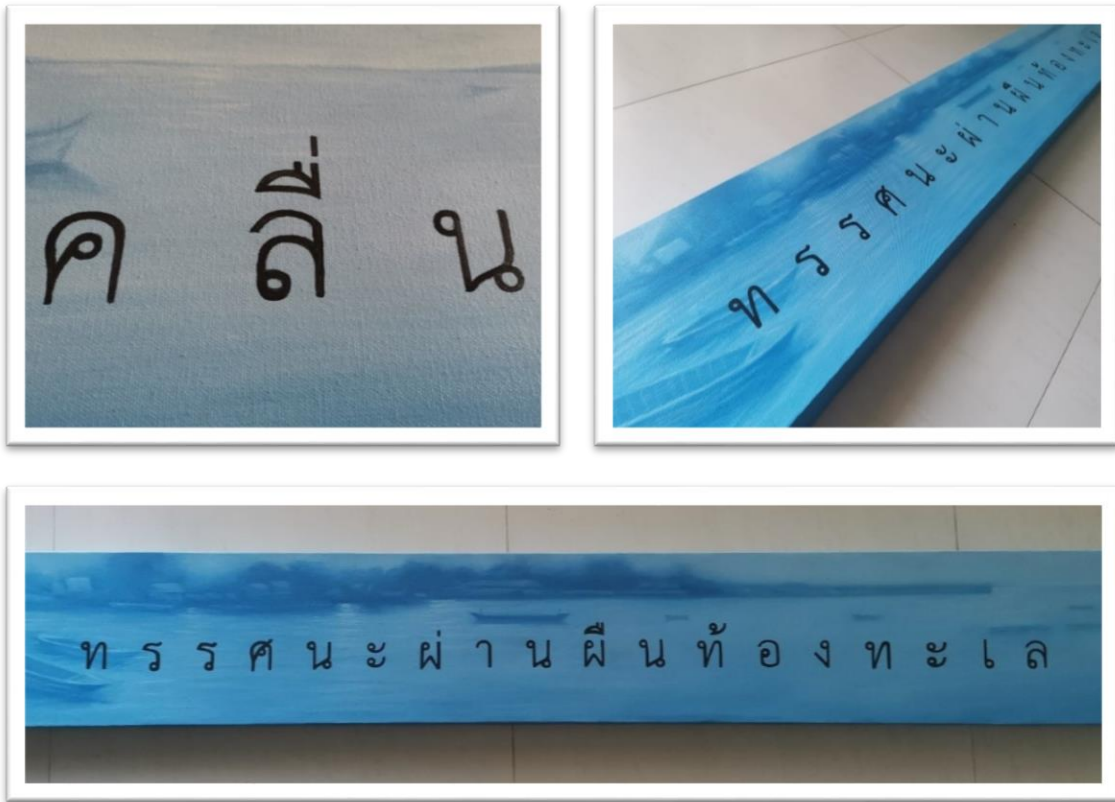
๒.๔.๒ ร่างอักษรบนภาพจิตรกรรม ด้วยกระดาษลอกลาย โดยนำกระดาษลอกลายติดประกบไว้ด้านหลังกับแบบร่างของตัวอักษร กดแบบร่างตัวอักษรด้วยดินสอ ให้ใช้น้ำหนักมือในการกดลากเส้นพอสมควร เพราะจะทำให้เส้นตัวอักษรที่ปรากฏขึ้นบนภาพจิตรกรรมมีความชัดเจนที่พอดี

๒.๔.๓ ถมดำบนตัวอักษรด้วยสีอะคริลิก และทำการตัดเส้นตัวอักษรด้วยฟู่กันจนข้อความของบทกลอนครบทั้ง ๘ ภาพ ก็เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ ๗๗ การร่างตัวอักษรของบทกลอนลงบนภาพจิตรกรรม

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๗๘ การเขียนตัวอักษรของบทกลอนลงบนภาพจิตรกรรม

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๕ การประกอบ และติดตั้งผลงาน

เมื่อได้ส่วนประกอบของชิ้นงานต่าง ๆ ตามที่กล่าวมา ขั้นตอนต่อไปคือการติดตั้งผลงานบนผนัง เพื่อเป็นการทดสอบภาพรวมของผลงานว่าเมื่อทำการติดตั้งแล้ว จะมีผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

๒.๕.๑ ติดตั้งชั้นวางผลงานบนผนัง โดยติดตั้งตามโครงสร้างของวรรคกลอน ๘ โดยแบ่งช่องไฟในแต่ละชั้นให้เท่ากัน และทำการยึดชั้นกับผนังซึ่งฝังพุกด้วยตะปูเกลียว ตามจุดต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้

ภาพที่ ๗๙ การติดตั้งชั้นวางผลงานบนผนัง

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๕.๒ ติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทั้ง ๘ ชิ้น บนชั้นวางผลงาน ตามจุดที่กำหนดไว้ โดยชั้นวางทั้ง ๘ ชั้น จะถูกจัดวางให้เป็น ๔ แถว คือ

แถวที่ ๑ ติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทะเลยามเช้า ทั้ง ๒ ภาพ

แถวที่ ๒ ติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทะเลยามเที่ยง ทั้ง ๒ ภาพ

แถวที่ ๓ ติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทะเลยามเย็น ทั้ง ๒ ภาพ

แถวที่ ๔ ติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทะเลยามค่ำ ทั้ง ๒ ภาพ

โดยทำการวางภาพจิตรกรรมให้มีความพอดี อยู่กึ่งกลางระหว่างชั้นวางผลงาน

แต่ละชั้น

ภาพที่ ๘๐ การติดตั้งผลงานจิตรกรรม ทั้ง ๘ ชิ้น บนชั้นวางผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๕.๓ นำแก้วน้ำทั้งหมด ๑๖๒ ใบ ที่ได้จัดเตรียมไว้ วางลงบนชั้นทั้ง ๘ ชั้น โดยให้แก้วน้ำอยู่ด้านหน้าภาพจิตรกรรม ซึ่งแก้วน้ำแต่ละใบจะมีสัดส่วนการวางที่พอดีกับขนาดของตัวอักษร แต่ละตัวบนภาพจิตรกรรม โดยให้แก้วแต่ละใบมีช่องไฟที่เท่ากันในแต่ละชั้นที่ได้ทำการวางแก้วน้ำไว้

๒.๕.๔ ทำการตรวจสอบภาพรวมของการติดตั้งผลงานทั้งหมด โดยเฉพาะช่องไฟของแก้วน้ำแต่ละแก้วให้มีขนาดพื้นที่เท่ากัน รวมถึงการวางแก้วน้ำให้มีความพอดีกับขนาดตัวอักษร ซึ่งจะปรากฏภาพจิตรกรรม และภาพตัวอักษรที่จะเกิดความเคลื่อนไหวขึ้นบนแก้วน้ำแต่ละใบก่อนที่จะทำการใส่น้ำทะเลลงไป ให้เกิดความสมดุลในแต่ละชั้นวาง ก็เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ ๘๑ การตรวจสอบภาพรวมของการติดตั้งผลงานทั้งหมด

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๖ การใส่ส่วนประกอบเสริมอื่น ๆ ภายในผลงาน

หลังจากทำการประกอบ และติดตั้งผลงานเสร็จแล้ว ยังมีส่วนประกอบเสริมอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ผลงานมีความสมบูรณ์ และช่วยเพิ่มอรรถรสให้กับผลงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งวัสดุที่เป็นส่วนประกอบเสริมที่สำคัญ คือ เปลือกหอยทะเล และน้ำทะเล

เปลือกหอยที่ใช้ในการสร้างสรรค์เป็นเปลือกหอยทะเล เพื่อจะได้มีความหมายสอดคล้องร่วมกับแนวความคิดภายในผลงาน ซึ่งกระบวนการจัดการกับเปลือกหอย นอกจากการนำมาจัดวางใน

ผลงานแล้ว ยังมีการนำมาประกอบเพื่อสร้างรูปทรงใหม่ และกระตุ้นให้ตัวผลงานมีความน่าดึงดูด และน่าค้นหามากยิ่งขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๒.๖.๑ นำเปลือกหอย มาทำความสะอาด และแยกประเภทของเปลือกหอยที่ได้มา เช่น เปลือกหอยแครง เปลือกหอยลาย เปลือกหอยหวาน เปลือกหอยตลับ เปลือกหอยเชลล์ ฯลฯ เพื่อง่ายต่อการนำมาใช้ และนำมาประกอบ

ภาพที่ ๘๒ การแยกประเภทของเปลือกหอย

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๖.๒ นำเปลือกหอยมาประกอบ เป็นรูปทรงใหม่ตามจินตนาการ เช่น ดอกไม้ทะเล ปะการัง ฯลฯ พร้อมทำการยึดติดเปลือกหอยแต่ละชิ้นด้วยอีพ็อกซี่ และนำวัสดุอื่น ๆ เข้ามาประกอบร่วมกับเปลือกหอย เช่น เทริเยญ โลหะ ลูกปัด เซรามิกส์ ในส่วนประกอบที่ต้องการให้เป็นจุดเด่น และในส่วนที่ต้องการแฝงความหมายภายในผลงาน

ภาพที่ ๘๓ การประกอบเปลือกหอยเป็นรูปทรงใหม่

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๖.๓ นำเปลือกหอยที่ประกอบเสร็จแล้วแต่ละอัน นำไปใส่ลงไปในแก้ว ทำการยึดติดเปลือกหอยกับแก้วน้ำด้วยอีพ็อกซี่ เช่นเดิม

ภาพที่ ๘๔ การประกอบยึดติดเปลือกหอยกับแก้วใส

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๖.๔ นำแก้วใสที่ใส่เปลือกหอยทั้งหมด มาจัดเรียงบนชั้นวางตามตำแหน่งของ "คำ" ที่เป็นจุดสัมผัสสนบทยกลอน ๘ ภายในผลงานที่ได้ประพันธ์ขึ้น คำที่เป็นจุดสัมผัสสนบทยกลอน ๘ ของข้าพเจ้า ได้แก่ คำว่า ทะเล, รวนเร, หาด, วาด, หยาด, อำไพ, ไหญ่, ชีวิต, ทิศ, ไกล, ไทย

ภาพที่ ๘๕ การนำแก้วใสที่ติดเปลือกหอยทั้งหมดมาจัดเรียงบนชั้นวางตามตำแหน่งของ "คำ" ที่เป็นจุดสัมผัสสนบทยกลอน ๘
ที่มา : ผู้เขียน

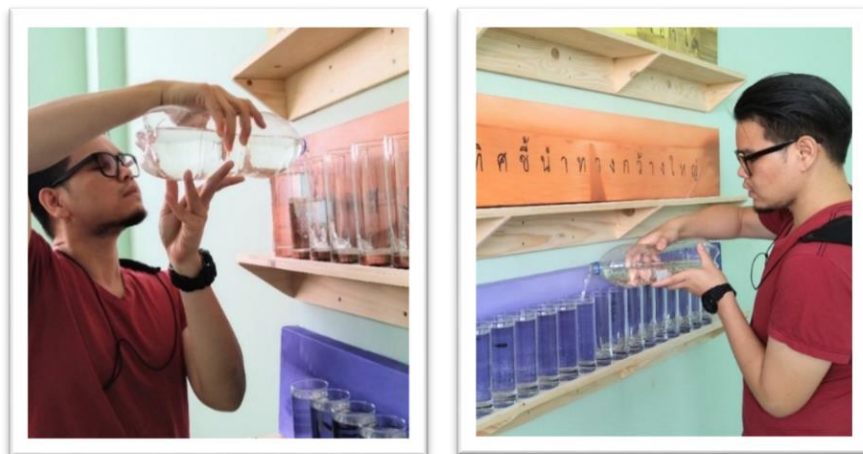
๒.๖.๕ เมื่อจัดเรียงแก้วใสที่ใส่เปลือกหอยลงบนผลงานเป็นที่เรียบร้อย ขั้นตอนต่อไป คือการนำเปลือกหอยที่เหลือ ซึ่งไม่ได้ทำการประกอบเพื่อสร้างรูปทรงใหม่ มาวางเรียงบนชั้นวางเป็นการวางประดับเพื่อให้เกิดความสวยงาม รวมถึงวางลงบนเฟรมผ้าใบตามตำแหน่งของ "คำ" ที่เป็นจุดสัมผัสสนบทยกลอน ๘ ให้ตรงกับแก้วใสที่ใส่เปลือกหอยไว้ในตอนต้น

ภาพที่ ๘๖ การนำเปลือกหอยมาวางเรียงบนชั้นวาง เป็นการวางประดับเพื่อให้เกิดความสวยงาม

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๕.๖ นำน้ำทะเลมาเทใส่แก้วใส ทั้ง ๑๖๒ ใบ ที่ได้จัดเรียงไว้บนผลงาน โดยให้แต่ละแก้วมีอัตราส่วนของน้ำทะเลกับอัตราส่วนความจุของแก้วใส ให้มีอัตราส่วนเท่ากับ ๔ : ๕ ทุกแก้ว สังเกตผลการเคลื่อนไหวของตัวอักษรที่เกิดขึ้นภายในแก้ว โดยตัวอักษรจะเกิดความเคลื่อนไหวเมื่อเราเดินอ่านบทกลอน ๘ ในแต่ละวรรคกลอน ทำให้เกิดความสละสลวยของภาษา และความงามรูปทรงตัวอักษรที่กำลังเคลื่อนที่ ก็เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ ๘๗ การเทน้ำทะเลใส่แก้วใส ทั้ง ๑๖๒ ใบ

ที่มา : ผู้เขียน

บทสรุปการดำเนินงานสร้างสรรค์

จากกระบวนการในการดำเนินงานทั้งหมด แม้จะทำการวางแผน และตั้งสมมติฐานเบื้องต้นในการดำเนินงานไว้ พร้อมทำการสร้างสรรค์ตามขั้นตอน แต่ก็ยังเกิดข้อผิดพลาดในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้น เช่น ขนาดของเฟรมผ้าใบกับสัดส่วนของแก้วไม่สัมพันธ์กัน การเขียนตัวอักษรของบทกลอนด้วยปากกาเมจิกลงบนผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันเกิดการเขียนไม่ติด เนื่องจากความมันของสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบแม้ว่าสีจะแห้งแล้ว เลยต้องเปลี่ยนมาใช้สีอะคริลิกในการเขียนตัวอักษรแทน และพื้นที่ว่างของอักษรแต่ละตัวอาจจะเกิดการคลาดเคลื่อนไปบ้าง รวมถึงพื้นที่ของผนังที่ใช้ในการติดตั้งผลงานอาจไม่เอื้ออำนวยต่อการนำเสนอผลงานเท่าที่ควรเพราะมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากผลงาน ชุด “ทรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่อชีวิต” เป็นผลงานชุดแรกของข้าพเจ้าที่ได้ทดลองทำการสร้างสรรค์ในรูปแบบนี้ จึงอาจจะมีขั้นตอนการสร้างสรรค์บางประการที่คาดเดาไม่ได้ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทั้งหมดจะสร้างองค์ความรู้ทางการสร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผลงานรูปแบบนี้ในชุดต่อ ๆ ไป

เมื่อประกอบ และติดตั้งผลงานเป็นที่เรียบร้อย สิ่งที่จะต้องทำต่อไป คือ การตรวจเช็ครายละเอียดส่วนต่าง ๆ ภายในผลงาน เช่น การจัดวางส่วนต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น พื้นที่ของวัสดุที่จัดวางให้มีขนาดพื้นที่เท่ากัน เพื่อความสวยงามในการถ่ายภาพเมื่อนำภาพผลงานมาลงในเอกสารประกอบผลงานสร้างสรรค์

ภาพที่ ๘๘ การตรวจเช็ครายละเอียดส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์

ขอทำการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต” ที่ทำการสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ ดังนี้

ภาพที่ ๘๙ ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๙๐ ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”

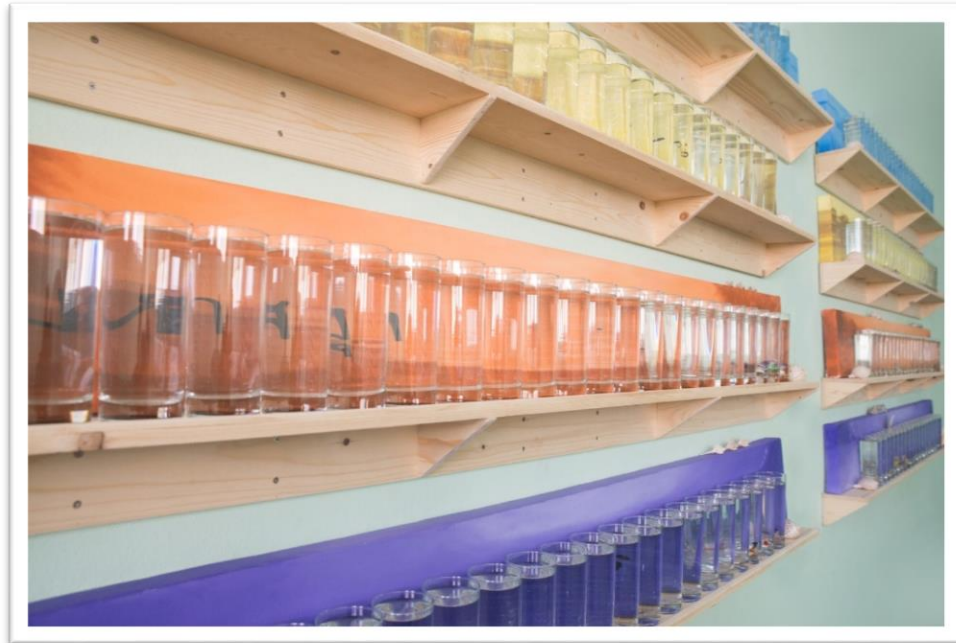
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๑ ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๕๒ ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๙๓ ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณณะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๙๔ ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณณะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๙๕ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณสะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๙๖ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “พรรณสะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๗ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๘ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๔๙ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๐๐ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”

(ทะเลยามเช้า โทนมสีฟ้า)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๐๑ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต”

(ทะเลยามเที่ยง โทนมสีเหลือง)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๐๒ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่นน้ำ สะทอนบทกลอน สู่ชีวิต”

(ทะเลยามเย็น โทนสีส้ม)

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๐๓ รายละเอียดผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรศนะผ่นน้ำ สะทอนบทกลอน สู่ชีวิต”

(ทะเลยามค่ำ โทนสีม่วง)

ที่มา : ผู้เขียน

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “ทรรชนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่ชีวิต” จากบทที่แล้วได้มีการเขียนถึงการวางแผนการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งได้อธิบายการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้เข้าใจลักษณะแบบแผนของการดำเนินงาน แต่บทนี้จะเป็นการอธิบายเพื่อวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์อย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งสามารถแบ่งการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ได้ดังนี้

- การวิเคราะห์ทัศนธาตุภายในผลงาน
- การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงาน
- การวิเคราะห์รูปแบบ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน
- การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน
- บทสรุปการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ทัศนธาตุภายในผลงาน

ทัศนธาตุ เป็นสื่อทางสุนทรียภาพที่ศิลปินนำทัศนธาตุต่าง ๆ เหล่านี้มาทำการประกอบ มาจัดระเบียบ หรือนำมาประสานกัน ให้เป็นผลงานศิลปกรรมที่มีเอกภาพและมีความหมายในตัวเอง (ชลุต นิมเสมอ, ๒๕๕๓) ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้มีการใช้ทัศนธาตุที่สำคัญ คือ รูปทรง เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง สี และพื้นผิว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. รูปทรง (Form)

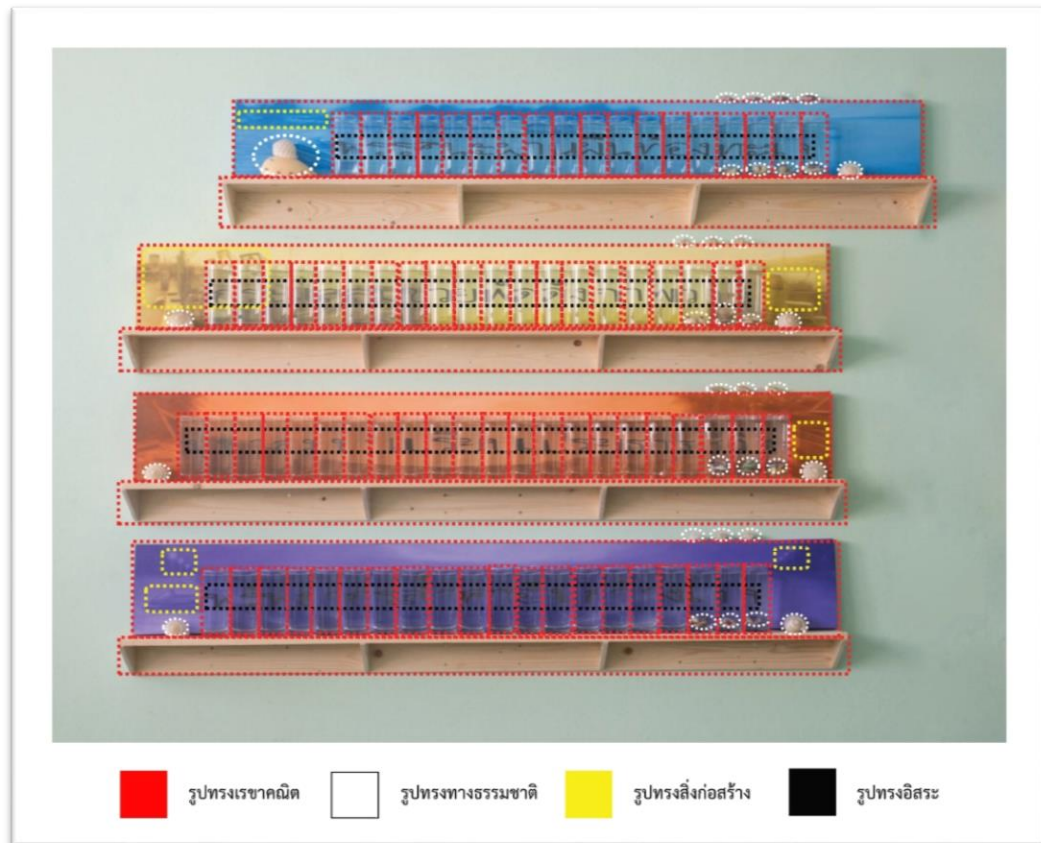
รูปทรง คือ โครงสร้างทางรูปของผลงานศิลปกรรม ที่รวมทั้งรูปภายในและรูปภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นโครงสร้างที่ก่อรูปขึ้นด้วยหน่วยเพียงหน่วยเดียว หรือหลายหน่วยรวมตัวกัน (ชลุต นิมเสมอ, ๒๕๕๓) ผลงานชุดนี้รูปทรงที่ใช้ในการสร้างสรรค์ ได้แก่

๑.๑ รูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ เฟรมผ้าใบ, แก้วใส, ชั้นวางผลงาน ที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรง “กลอน ๘”

๑.๒ รูปทรงทางธรรมชาติ ได้แก่ เปลือกหอย, รูปทรงทางธรรมชาติบนภาพจิตรกรรม เช่น ท้องฟ้า, น้ำทะเล, ต้นไม้, ชายหาด

๑.๓ รูปทรงสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ รูปทรงสิ่งก่อสร้างบนภาพจิตรกรรม เช่น เรือ, บ้านเรือน

๑.๔ รูปทรงอิสระ ได้แก่ รูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ

ภาพที่ ๑๐๔ รูปทรงที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ที่มา : ผู้เขียน

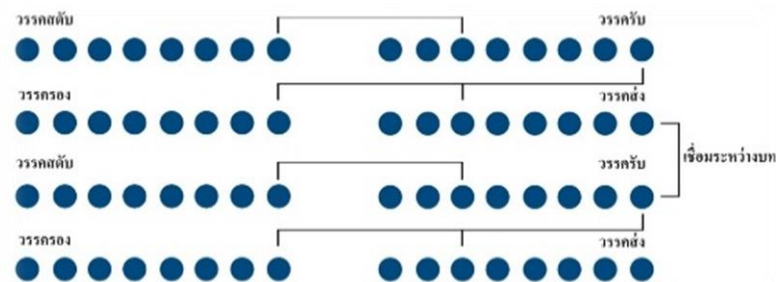
จะสังเกตได้ว่ารูปทรงที่กล่าวมา จะมีทั้งรูปทรงที่เป็นทั้ง วัสดุ และวัตถุ ที่นำมาประกอบติดตั้ง นำมาจัดวาง รวมถึงรูปทรงที่เกิดจากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม และรูปทรงของตัวอักษรบนภาพจิตรกรรมที่ทำปฏิกริยากับน้ำจนเกิดการเคลื่อนไหว โดยรูปทรงทั้งหมดล้วนเป็นสื่อกลาง ซึ่งจะ

สอดคล้องกับความหมาย ตรงกับแนวความคิดที่ต้องการแสดงออก และวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ ซึ่งจะกล่าวถึงที่มาสำหรับการคัดเลือกรูปทรงภายในผลงานดังต่อไปนี้

๑.๑ แรงบันดาลใจจากรูปทรง

แรงบันดาลใจจากรูปทรง จะช่วยให้เราสามารถเลือกรูปทรงที่จะนำมาใช้ สร้างสรรค์ผลงานในแต่ละส่วน ให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้ ๒ ลักษณะ

๑.๑.๑ แรงบันดาลใจจากรูปทรงโดยภาพรวมของผลงาน เนื่องจากผลงานชุดนี้เป็นผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการนำ “น้ำทะเล” เข้ามาใช้เป็นส่วนประกอบหลักในการสร้างสรรค์ ผสมผสานกับ “บทกลอน” ที่ข้าพเจ้าประพันธ์ขึ้น เพราะฉะนั้นรูปทรงโดยภาพรวมซึ่งก็คือ รูปทรงเลขา คณิต ได้แก่ เพรมห้าใบ, แก้วใส, ชั้นวางผลงาน ที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นรูปทรงโครงสร้างของบทกลอน ซึ่งแรงบันดาลใจจากรูปทรงก็ได้รับแรงบันดาลใจมาจากโครงสร้างของ “บทกลอน ๘” นั่นเอง

ภาพที่ ๑๐๕ แรงบันดาลใจจากรูปทรงโดยภาพรวมที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากโครงสร้างของ “บทกลอน ๘”

ที่มา : ผู้เขียน

๑.๑.๒ แรงแบบดาลใจจากรูปทรงรายละเอียดของผลงาน จะมีอยู่ด้วยกัน ๒ ส่วน

- **ส่วนที่หนึ่ง** รูปทรงบนภาพจิตรกรรม คือ รูปทรงทางธรรมชาติบน

ภาพจิตรกรรม เช่น ท้องฟ้า, น้ำทะเล, ต้นไม้, ชายหาด และรูปทรงสิ่งก่อสร้างบนภาพจิตรกรรม เช่น เรือ, บ้านเรือน ซึ่งก็ได้รับแรงบันดาลใจมาจากทัศนียภาพ และสภาพชีวิตความเป็นอยู่บริเวณชายหาด และริมทะเลในจังหวัด ชลบุรี

- **ส่วนที่สอง** รูปทรงส่วนประกอบเสริมอื่น ๆ ภายในผลงาน คือ เปลือก

หอยทะเล ซึ่งเปลือกหอยทะเลมีรูปทรงที่งดงามซึ่งธรรมชาติได้รังสรรค์ขึ้นมาอย่างน่าอัศจรรย์ ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจากความงดงามของเปลือกหอยแต่ละชนิด โดยนำเปลือกหอยมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงใหม่ตามจินตนาการ ซึ่งเป็นการแทนค่าทางสัญลักษณ์ขึ้นมาใหม่ และพัฒนารูปทรงต่าง ๆ เหล่านี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

ภาพที่ ๑๐๖ แรงแบบดาลใจ (ส่วนที่หนึ่ง) รูปทรงบนภาพจิตรกรรม

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๐๗ แรงบันดาลใจ (ส่วนที่สอง) รูปทรงเปลือกหอยทะเล

ที่มา : ผู้เขียน

๑.๒ การแทนค่าความหมายของรูปทรง

จากแรงบันดาลใจของรูปทรง ทำให้เกิดการแทนค่าความหมายของแต่ละรูปทรงขึ้น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์เฉพาะดังนี้

๑.๒.๑ รูปทรงเลขาคณิต ได้แก่ เพรมผ้าใบ, แก้วใส, ชั้นวางผลงาน ที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรง “กลอน ๘” แทนค่า ความสละสลวยของภาษา ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับบทกลอน ในงานสร้างสรรค์ ความคล้องจองของบทกลอน โคลงกลอน บทกวี และบทประพันธ์

๑.๒.๒ รูปทรงทางธรรมชาติ ได้แก่ เปลือกหอย, รูปทรงทางธรรมชาติบนภาพจิตรกรรม เช่น ท้องฟ้า, น้ำทะเล, ต้นไม้, ชายหาด แทนค่า ผลผลิตของธรรมชาติทางทะเล ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเล

๑.๒.๓ รูปทรงสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ รูปทรงสิ่งก่อสร้างบนภาพจิตรกรรม เช่น เรือ บ้านเรือน แทนค่า วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเล กิจกรรมประจำวันของชาวเล การประกอบอาชีพทางทะเลของชุมชนใน จ.ชลบุรี

๑.๒.๔ รูปทรงอิสระ ได้แก่ รูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ แทนค่า น้ำเป็นผู้ให้พลังชีวิตกับทรัพยากรทางทะเล น้ำเป็นพลังขับเคลื่อนให้กับทุกชีวิตบนมหาสมุทร รวมถึงน้ำเปรียบเสมือนสิ่งหล่อเลี้ยงและสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับท้องทะเล และมหาสมุทร

๑.๓ การกำหนดรูปทรง

การกำหนดลักษณะ ตำแหน่ง มุมมอง และทิศทางการเคลื่อนไหวของรูปทรง มีความสำคัญต่อการแสดงออกซึ่งความหมาย และความรู้สึกภายในผลงานเป็นอย่างมาก ซึ่งมีการกำหนดรูปทรงที่ใช้ในการสร้างสรรค์ดังนี้

๑.๓.๑ ลักษณะของรูปทรง ซึ่งใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้ คือ

- **รูปทรงหลัก** คือ รูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นประธานหลักของรูปทรง เนื่องจากตัวอักษรของบทกลอนที่เคลื่อนไหวอยู่ในแก้วน้ำจะเป็นสิ่งที่ผู้ชมให้ความสนใจเป็นอันดับแรก ซึ่งความเคลื่อนไหวของตัวอักษรจะช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมพยายามที่ทำการอ่านบทกลอนทั้ง ๘ วรรค ให้จบ พร้อมทั้งพยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหา และความหมายของบทกลอนที่ข้าพเจ้าได้ประพันธ์ขึ้นมาทั้งหมด

- **รูปทรงรอง** คือ รูปทรงที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรงโครงสร้างของ “บทกลอน ๘” ประกอบไปด้วย ภาพจิตรกรรมบนเฟรมผ้าใบ และชั้นวางผลงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้รูปทรงหลักมีความน่าสนใจ เพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางในการอ่านตัวอักษรภายในผลงาน และทำให้สิ่งที่ต้องการแสดงออกเกี่ยวกับบทกลอน ๘ มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

- **รูปทรงย่อ** คือ รูปทรงเปลือกหอย ซึ่งนำมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงใหม่ รูปทรงทางธรรมชาติบนภาพจิตรกรรม รูปทรงสิ่งก่อสร้างบนภาพจิตรกรรม รูปทรงย่อต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ เป็นรูปทรงที่ช่วยส่งเสริมผลงานทั้งทางด้านความงาม ทางด้านการแสดงออก และทางด้านแนวความคิดให้มีความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

ภาพที่ ๑๐๘ ลักษณะของรูปทรงหลัก

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๐๙ ลักษณะของรูปทรงรอง

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๑๐ ลักษณะของรูปทรงย่อย

ที่มา : ผู้เขียน

๑.๓.๒ ตำแหน่งของรูปทรง การกำหนดตำแหน่งของรูปทรงจะมีการจัดวางตำแหน่งโดยยึดจากการแบ่ง ลักษณะของรูปทรง (ตามหัวข้อ ๑.๓.๑ ในตอนต้นที่กล่าวมา) ได้แก่ ตำแหน่งรูปทรงหลัก ตำแหน่งรูปทรงรอง และตำแหน่งรูปทรงย่อย ซึ่งจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับขั้นตอนการติดตั้งผลงาน และการกำหนดตำแหน่งของรูปทรงจะทำให้เกิดความสะดวกกับการติดตั้งผลงานอีกด้วย

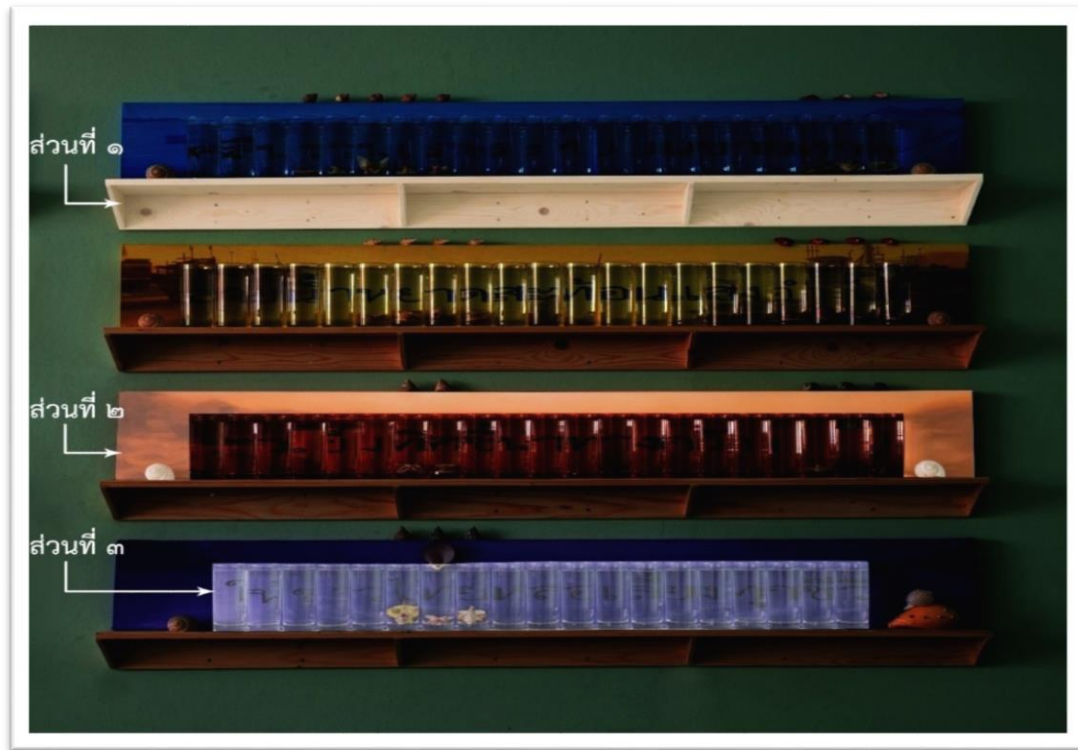
๑.๓.๓ การแบ่งระนาบของรูปทรง ซึ่งมีการแบ่งระนาบและมิติของรูปทรง ออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

- **ระนาบ ส่วนที่ ๑ (ระนาบชั้นใน)** คือ ส่วนที่เป็นชั้นวางผลงาน ซึ่งเป็นระนาบชั้นในสุด เป็นระนาบที่ช่วยรองรับส่วนประกอบอื่น ๆ และช่วยเสริมมิติให้กับองค์ประกอบโดยภาพรวมของผลงาน

- **ระนาบ ส่วนที่ ๒ (ระนาบชั้นกลาง)** คือ ส่วนที่เป็นเฟรมผ้าใบ ซึ่งมีการเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน และเป็นระนาบที่ช่วยเพิ่มสีสัน เพิ่มบรรยากาศให้กับผลงาน รวมถึงกำหนดทิศทางในการรับชมงานของผู้ชม

- **ระนาบ ส่วนที่ ๓ (ระนาบชั้นนอก)** คือ ส่วนที่เป็นแก้วใสบรรจุน้ำทะเล ซึ่งจะปรากฏอักษรที่เคลื่อนไหวของบทกลอน และเป็นตัวแปรสำคัญในการบอกเล่าเรื่องราวของบทกลอน ๘ ภายในผลงาน

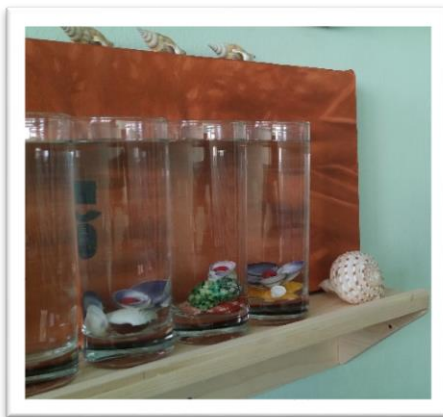
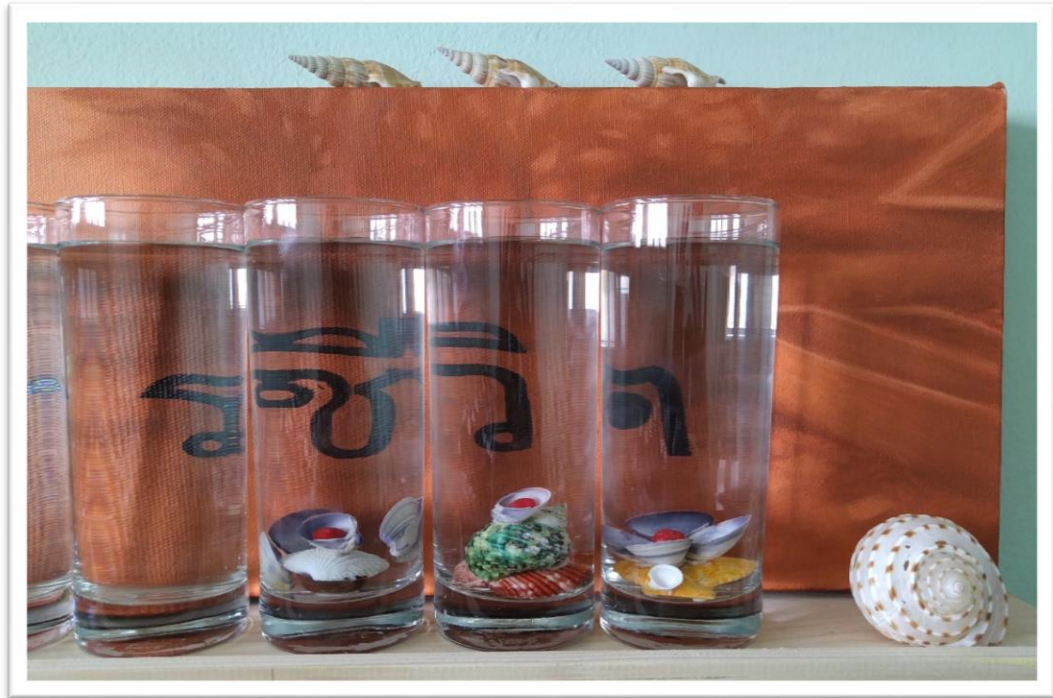
การแบ่งระนาบของรูปทรงจะสามารถทำให้เราเข้าใจหน้าที่ และบทบาทของระนาบแต่ละส่วน ทำให้สามารถวิเคราะห์ห้องค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปทรงภายในผลงานได้ดีมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ ๑๑๑ การแบ่งระนาบของรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

๑.๓.๔ มุมมองของรูปทรง ในหัวข้อนี้จะขอขยายความเฉพาะมุมมองของรูปทรงหลัก ซึ่งเป็นรูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ เพราะเมื่อเราเปลี่ยนมุมมองในการมองแก้วน้ำ โดยการเคลื่อนตัว และเคลื่อนมุมมองทางสายตาไปมา ตัวอักษรในแก้วน้ำซึ่งเกิดความเคลื่อนไหว จะปรากฏรูปทรงตัวอักษรที่บิดเบี้ยวเสมือนตัวอักษรมีชีวิต โดยอักษรจะมีลักษณะรูปทรงแตกต่างกันออกไปในแต่ละมุมมอง ซึ่งจะช่วยสร้างความตื่นตาตื่นใจในการอ่านบทกลอน และการรับชมผลงานให้กับผู้ชม

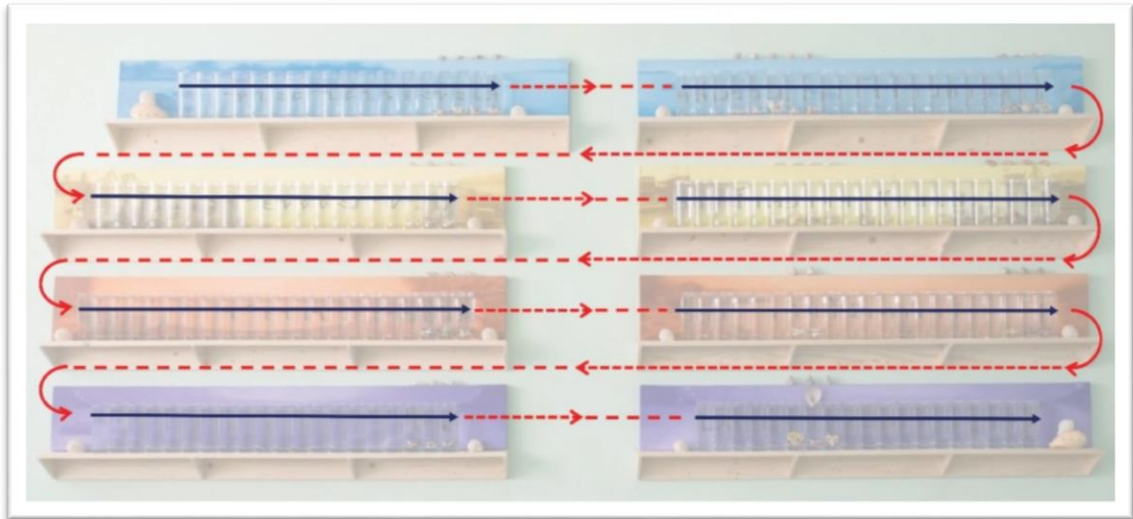

ภาพที่ ๑๑๒ มุมมองของรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

๑.๓.๕ ทิศทางของรูปทรง ทิศทางของรูปทรงในผลงานชุดนี้ จะเป็นทิศทางที่เคลื่อนที่ตามการอ่าน ตามจุดสัมผัสของบทกลอน ๘ ซึ่งจะสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของสายตาเวลาอ่าน โดยทิศทางของรูปทรงจะเคลื่อนจาก “ทางซ้าย” มาสู่ “ทางขวา” ในแต่ละแถว และจะเคลื่อนจาก “ข้างบน” ลงมา “ข้างล่าง” เมื่ออ่านจบในแต่ละบรรทัด ซึ่งทิศทางของรูปทรงจะเคลื่อนไหวในลักษณะนี้

ตั้งแต่ต้นจนจบของการอ่านบทกลอน ซึ่งเป็นทิศทางในลักษณะแกมบังคับที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตลอดทั้งผลงาน

ภาพที่ ๑๑๓ ทิศทางของรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

๒. เส้น (Line)

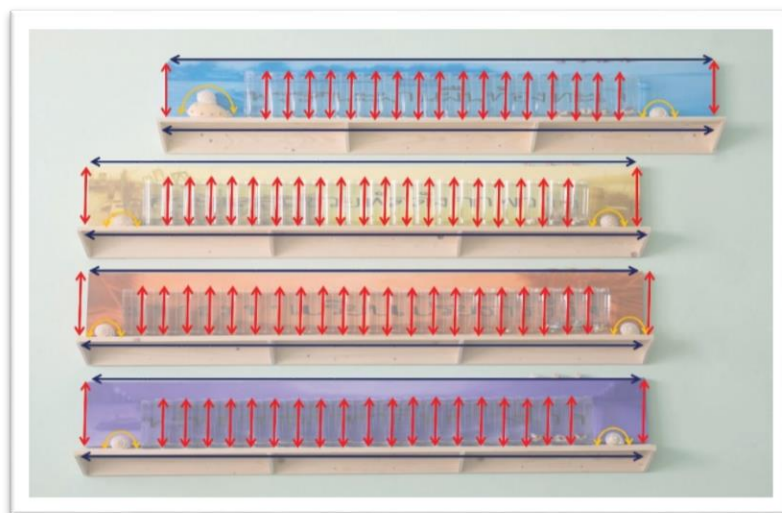
เส้น เป็นทัศนธาตุที่สำคัญ และเป็นทัศนธาตุแรกเริ่มสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม ซึ่งเส้นจะปรากฏขึ้นในผลงานศิลปกรรมทุกแขนง ดังนั้นผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้มีการใช้เส้นที่สำคัญ สามารถจำแนกประเภทและลักษณะในการใช้เส้นสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานได้ ดังนี้

๒.๑ รูปแบบของเส้น

๒.๑.๑ เส้นตั้ง สร้างทิศทาง สร้างขอบเขต และสร้างแกนโครงสร้างของกลุ่มรูปทรงในแนวตั้ง

๒.๑.๒ เส้นนอน สร้างทิศทาง สร้างขอบเขต และสร้างแกนโครงสร้างของกลุ่มรูปทรงในแนวนอน

๒.๑.๓ เส้นโค้ง สร้างทิศทาง สร้างขอบเขต และสร้างลักษณะของรูปทรงโค้งต่าง ๆ ภายในผลงาน

ภาพที่ ๑๑๔ รูปแบบของเส้น

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๒ เส้นแกนโครงสร้างของรูปทรง เป็นเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ต้องใช้จินตนาการของผู้ชมในการกำหนด และเป็นเส้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยภาพรวมของผลงาน (ชลุต นิมเสมอ, ๒๕๕๓)

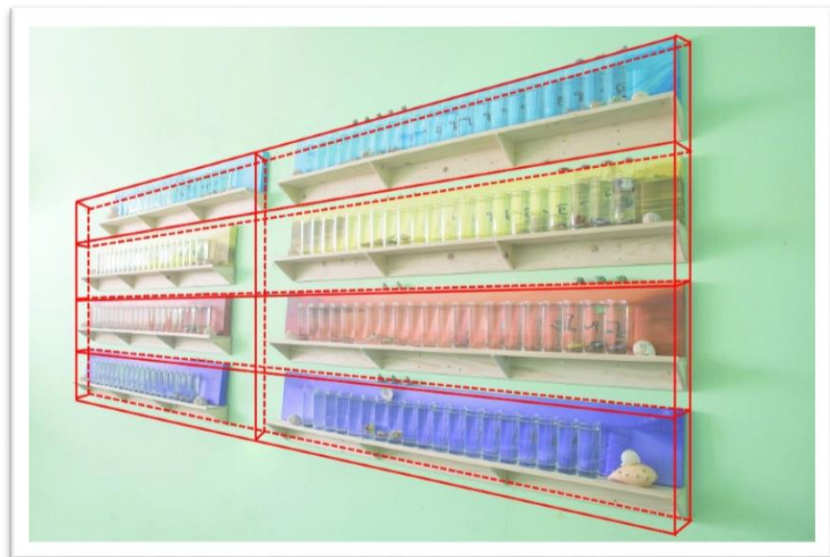
๒.๒.๑ เส้นแกนโครงสร้างภายในรูปทรงหลัก เป็นเส้นแกนที่อยู่ในแก้วใสแต่ละแก้ว เป็นเส้นที่ตัดผ่านและล้อมรอบรูปทรงตัวอักษรของบทกลอน ซึ่งมีองค์ประกอบหลักเป็นเส้นตรง และเส้นโค้ง ซึ่งเส้นแกนของรูปทรงหลักจะช่วยให้รูปทรงตัวอักษรซึ่งส่วนใหญ่เป็นเส้นโค้งในแก้วใส มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๒ เส้นแกนโครงสร้างภายในรูปทรงรอง จะปรากฏอยู่ในภาพรวมของผลงาน ที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปทรงโครงสร้างของ “บทกลอน ๘” ซึ่งเส้นแกนโครงสร้างภายในรูปทรงรองนี้จะช่วยให้ผลงานโดยภาพรวมมีความมั่นคง และมีปริมาตรที่ชัดเจนในแต่ละวรรคของบทกลอน

๒.๒.๓ เส้นแกนโครงสร้างภายในรูปทรงย่อย จะปรากฏอยู่ในรูปทรงเปลือกหอย ซึ่งนำมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงใหม่ ซึ่งเส้นแกนโครงสร้างภายในรูปทรงย่อยค่อนข้างมีความเป็นอิสระ และมีรูปแบบของเส้นโครงสร้างของแต่ละรูปทรงที่มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันออกไปในแต่ละแก้วที่ใส่เปลือกหอยไว้

ภาพที่ ๑๑๕ เส้นแกนโครงสร้างภายในของรูปทรงหลัก
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๑๖ เส้นแกนโครงสร้างภายในของรูปทรงรอง
ที่มา : ผู้เขียน

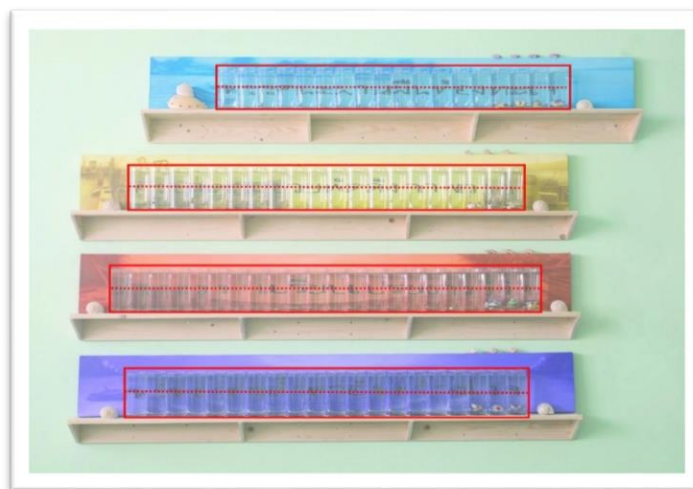

ภาพที่ ๑๑๗ เส้นแกนโครงสร้างภายในของรูปทรงย่อ

ที่มา : ผู้เขียน

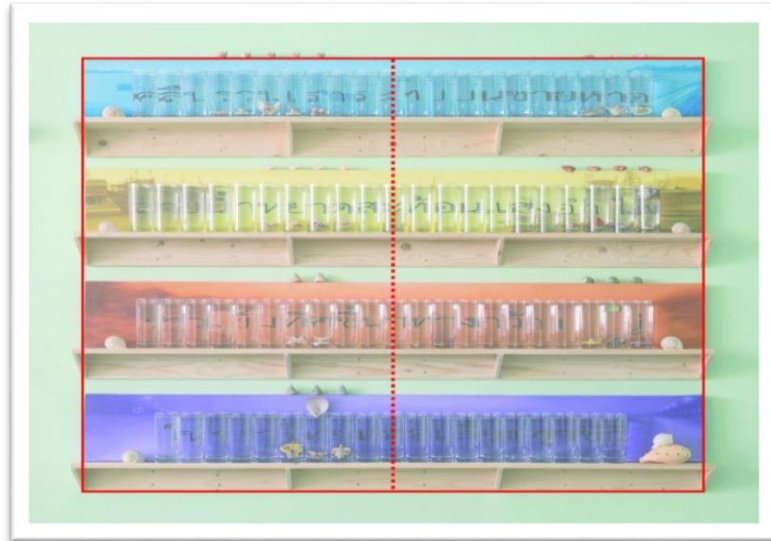
๒.๓ เส้นรูปนอกของกลุ่มรูปทรง เป็นเส้นรูปนอกของกลุ่มรูปทรงต่าง ๆ ที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มก้อน ซึ่งเป็นเส้นโครงสร้างที่เชื่อมโยงถึงกันจากการจัดองค์ประกอบที่มีทิศทาง เป็นเส้นที่ รากด้วยจินตนาการจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งสามารถแสดงอาณาเขตของกลุ่มรูปทรงกับพื้นที่ว่างภายนอกของรูปทรง

เส้นรูปนอกของกลุ่มรูปทรงภายในผลงานสร้างสรรค์ที่เห็นได้ชัดเจน คือ เส้นรูปนอกภายในกลุ่มรูปทรงหลัก และเส้นรูปนอกภายในกลุ่มรูปทรงรอง ตามตัวอย่างภาพดังนี้

ภาพที่ ๑๑๘ เส้นรูปนอกภายในกลุ่มรูปทรงหลัก

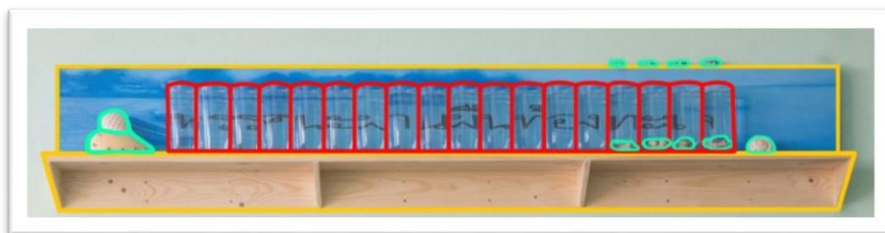
ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๑๙ เส้นรูปนอกภายในกลุ่มรูปทรงรอง

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๔ เส้นขอบเขตของรูปทรง เป็นเส้นรอบนอกของรูปทรงต่าง ๆ ภายในผลงาน ซึ่งเส้นขอบเขตของรูปทรงจะเกิดการทับซ้อนกันอยู่ ตามองค์ประกอบของลักษณะ รูปทรงหลัก รูปทรงรอง และรูปทรงย่อย ที่จัดวางอยู่ภายในผลงาน ทำให้เส้นขอบเขตของรูปทรงที่วางทับซ้อนกัน เกิดการซ้ำ เกิดการผสมกลมกลืนกัน จนเกิดเป็นเอกภาพภายในผลงานขึ้น

เส้นสีแดง : เส้นขอบเขตของรูปทรงหลัก

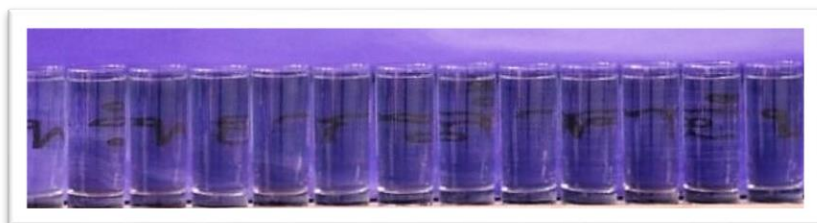
เส้นสีเหลือง : เส้นขอบเขตของรูปทรงรอง

เส้นสีเขียว : เส้นขอบเขตของรูปทรงย่อย

ภาพที่ ๑๒๐ เส้นขอบเขตของรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

๒.๕ เส้นของรูปทรงตัวอักษรที่เกิดการเคลื่อนไหว ตัวอักษรแต่ละตัวที่เกิดการเคลื่อนไหวภายในแก้วน้ำแต่ละใบ จะมีทิศทางของเส้นที่เป็นอิสระ แม้ว่าจะเป็นตัวอักษรเดียวกัน แต่ถ้ามีมุมมองในการรับชมที่ต่างกัน ก็จะสามารถทำให้เกิดเส้นของรูปทรงตัวอักษรที่มีความเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละแก้ว เกิดเป็นเอกภาพที่มีความเฉพาะตัวในแต่ละมุมมองของรูปทรง

ภาพที่ ๑๒๑ เส้นของรูปทรงตัวอักษรที่เกิดการเคลื่อนไหว

ที่มา : ผู้เขียน

๓. น้ำหนัก (Tone)

ค่าน้ำหนักภายในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

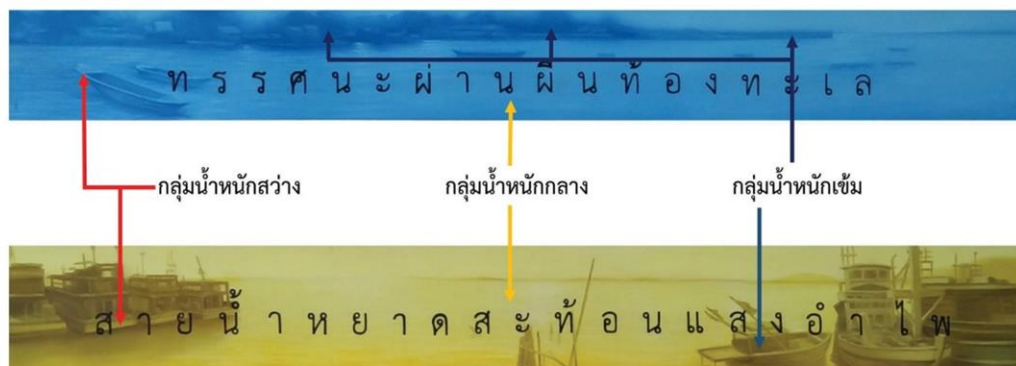
๓.๑ คำน้ําหนักในส่วนของการเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ

เนื่องจากภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบเป็นการสร้างภาพทิวทัศน์ทางทะเล (Seascape) ซึ่งเป็นการสร้างภาพเสมือนจริง ซึ่งกำหนดโทนสีออกเป็น ๔ โทน ตามช่วงเวลาที่เคยอธิบายไว้ใน บทที่ ๓ คือ โทนสีฟ้า, โทนสีเหลือง, โทนสีส้ม, โทนสีม่วง เพราะฉะนั้นการสร้างค่าน้ําหนักจึงยึดหลักของแสงและเงาตามความเป็นจริงโดยคุมโทนสีในแต่ละโทน เพื่อให้ได้อารมณ์ความรู้สึกถึงทิวทัศน์ทางทะเลทั้ง ๔ ช่วงเวลา ด้วยการทับซ้อนของเนื้อสีน้ำมันแต่ละโทน โดยใช้เนื้อสีบาง ๆ ทำการเขียนทับซ้อนน้ําหนักเพิ่มขึ้นทีละส่วนของพื้นที่บนเฟรมผ้าใบทั้งหมด ไล่ค่าน้ําหนักในส่วนที่สว่างที่สุดจนถึงค่าน้ําหนักในส่วนที่เข้มที่สุด จนเกิดเป็นน้ําหนักที่สมบูรณ์ตามความคิดและความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก โดยกำหนดกลุ่มค่าน้ําหนักออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๓.๑.๑ กลุ่มน้ําหนักสว่าง ส่วนที่เป็นแสงตกกระทบ เช่น ผิวน้ําทะเล ผิวของสิ่งก่อสร้าง ในส่วนที่ถูกกระทบแสงสว่างบนภาพจิตรกรรม

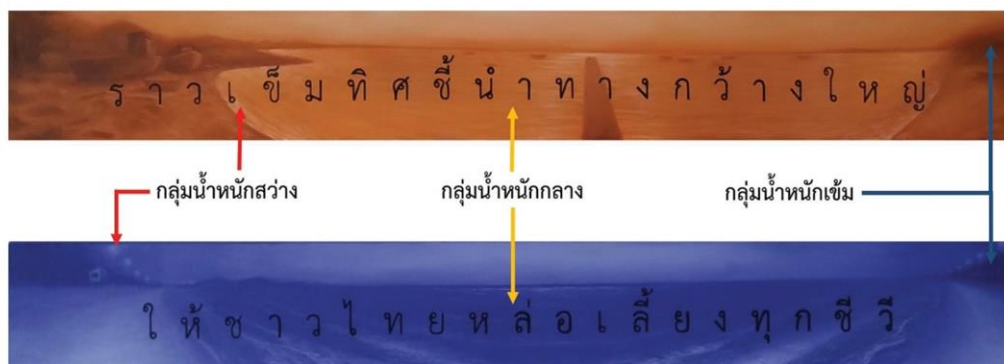
๓.๑.๒ กลุ่มน้ําหนักกลาง ส่วนที่เป็นสีพื้นของรูปทรง เช่น สีพื้นของน้ําทะเล สีพื้นของหาดทราย สีรองพื้นบรรยากาศ ทั้ง ๔ ช่วงเวลา

๓.๑.๓ กลุ่มน้ําหนักเข้ม ส่วนที่เป็นเงาของรูปทรง เช่น เงาใต้สิ่งก่อสร้าง เงาตกทอดของวัตถุซึ่งกระทบกับผิวน้ําทะเล และกระทบกับหาดทราย

ภาพที่ ๑๒๒ ค่าน้ําหนักในส่วนของการเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๒๓ คำน้้ำหนักในส่วนของการเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบ
ที่มา : ผู้เขียน

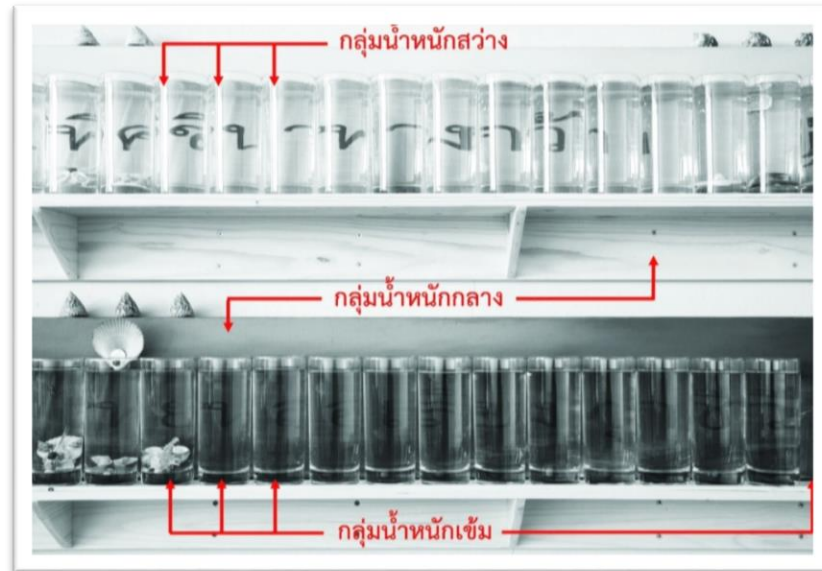
๓.๒ คำน้้ำหนักโดยภาพรวมของผลงาน

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้เป็นผลงานสื่อผสม และทำการติดตั้ง ประกอบผลงานแบบศิลปะการจัดวาง ทำให้น้้ำหนักโดยภาพรวมของผลงานจะปรากฏขึ้นเมื่อประกอบผลงานเสร็จ โดยค่าน้้ำหนักที่เกิดขึ้นจะมาจากน้้ำหนักของตัววัตถุ และวัสดุต่าง ๆ ภายในผลงานเป็นหลัก

๓.๒.๑ กลุ่มน้ำหนักร่าง ส่วนที่เป็นแสงตกกระทบวัตถุ และวัสดุ เช่น แสงสะท้อนของแก้วใส แสงตกกระทบบนเปลือกหอย

๓.๒.๒ กลุ่มน้ำหนักร่างกลาง ส่วนที่เป็นสีพื้นของวัตถุ และวัสดุ เช่น สีพื้นแต่ละสีของเฟรมผ้าใบในแต่ละช่วงเวลา สีพื้นไม้สนของชั้นวางผลงาน

๓.๒.๓ กลุ่มน้ำหนักเข้ม ส่วนที่เป็นเงาของวัตถุ และวัสดุ เช่น เงาใต้วัตถุ และวัสดุ เงาตกทอดของผลงานโดยภาพรวมทั้งหมดที่ตกทอดไปยังผนัง

ภาพที่ ๑๒๔ กลุ่มค่าน้ำหนักของผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

ภาพที่ ๑๒๕ ค่าน้ำหนักโดยภาพรวมของผลงาน

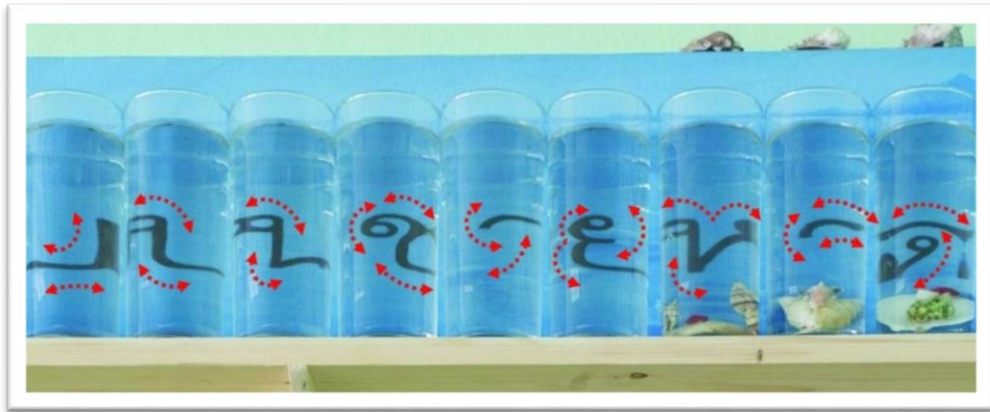
ที่มา : ผู้เขียน

๔. ที่ว่าง (Space)

ที่ว่าง ซึ่งปรากฏชัดเจนภายในผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้มี ๒ ลักษณะ คือ

๔.๑ ที่ว่างที่มีปฏิริยาภายในรูปทรง (Active Space)

รูปทรงต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ภายในผลงาน ไม่ว่าจะเป็รูปทรงอะไรก็ตามแต่ จะมีที่ว่างที่เกิดปฏิริยาซึ่งทำงานอยู่ภายในรูปทรงเกิดขึ้นเสมอ ๆ (ชลุต นีมเสมอ, ๒๕๕๓) ที่เห็นได้อย่างชัดเจนในผลงานชุดนี้ คือ พื้นที่ว่างโดยรอบของรูปทรงในแก้วน้ำที่ทำปฏิริยากับรูปทรงตัวอักษรที่เคลื่อนไหวในแก้วน้ำแต่ละใบ ซึ่งเป็นพื้นที่ว่างที่ทำปฏิริยาได้อย่างน่าสนใจ และมีลักษณะการทำปฏิริยาที่แตกต่างกันออกไปในรูปทรงแก้วน้ำแต่ละแก้วอีกด้วย

ภาพที่ ๑๒๖ ที่ว่างที่มีปฏิริยาภายในรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

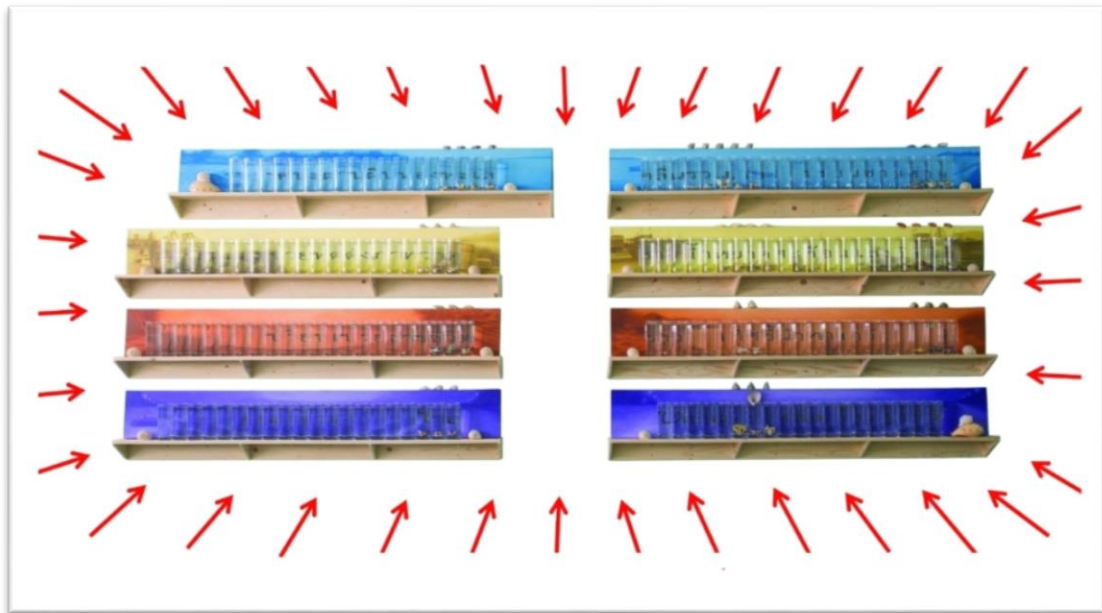

ภาพที่ ๑๒๗ ที่ว่างที่มีปฏิริยาภายในรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

๔.๒ ที่ว่างที่ไม่มีปฏิกิริยาภายนอกของรูปทรง (Passive Space)

ที่ว่างที่ไม่ได้ทำงานซึ่งอยู่ภายนอกของรูปทรง ที่ว่างนี้แม้จะมีความหมายอยู่บ้าง แต่ก็เป็นส่วนน้อยเมื่อเทียบกับที่ว่างในลักษณะแรก (ชลูต นิมเสมอ, ๒๕๕๓) ที่เห็นได้อย่างชัดเจนในผลงานชุดนี้ คือ พื้นที่ว่างโดยรอบของกลุ่มรูปทรงโดยภาพรวมทั้งหมด โดยที่ว่างที่เกิดขึ้นทำให้กลุ่มรูปทรงมีความหมายที่ต้องการแสดงออกอย่างชัดเจน เกิดเป็นเอกภาพ รวมถึงพื้นที่ว่างที่เกิดการหมุนเวียนของอากาศโดยรอบ ทำให้ผลงานมีความเบาสบาย และไม่อึดอัดมากจนเกินไป

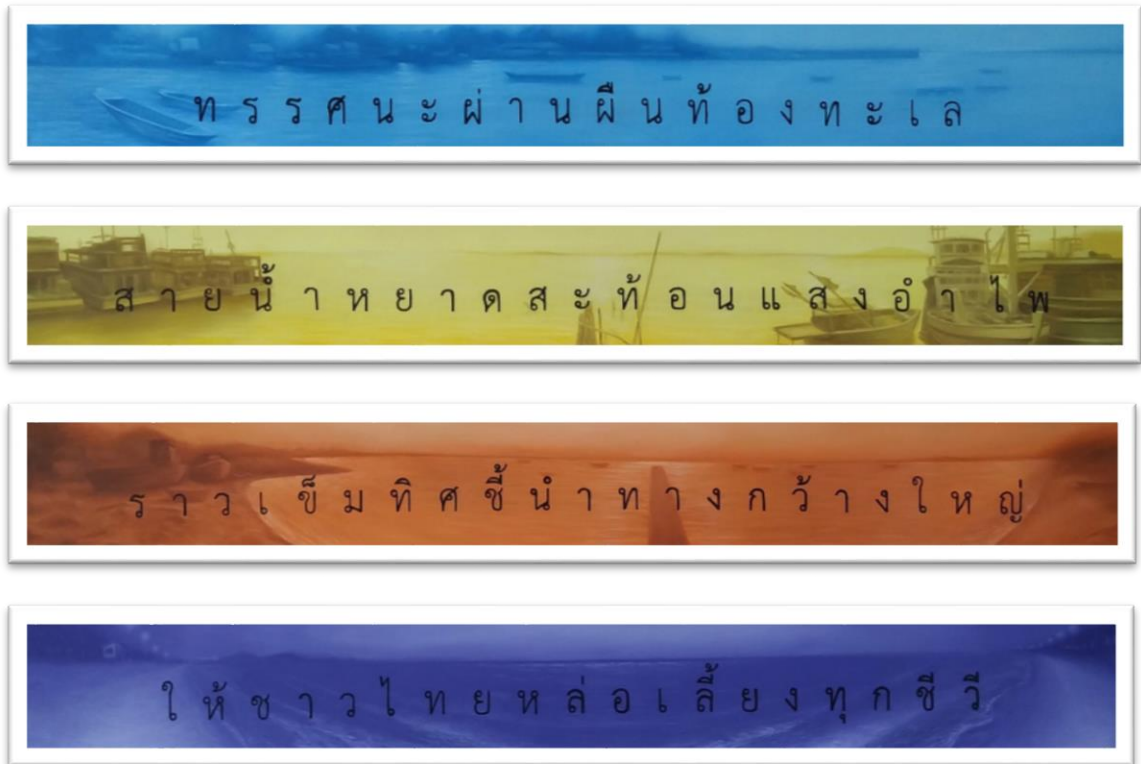

ภาพที่ ๑๒๘ ที่ว่างที่ไม่มีปฏิกิริยาภายนอกของรูปทรง

ที่มา : ผู้เขียน

๕. สี (Color)

สี เป็นทัศนธาตุที่สำคัญและมีบทบาทในการแสดงออกทางด้านศิลปกรรม และสีสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกทางการสร้างสรรค์ตามแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของศิลปิน ซึ่งสีในผลงานชุดนี้สามารถทำการอธิบายแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

ภาพที่ ๑๓๐ โทนสีในรูปทรงรอง

ที่มา : ผู้เขียน

๕.๓ โทนสีในรูปทรงย่อย ประกอบไปด้วย สีของรูปทรงเปลือกหอย ซึ่งนำมาประกอบเข้าด้วยกันให้เป็นรูปทรงใหม่ ซึ่งสีของเปลือกหอยแต่ละชนิดเมื่อนำมาพอกสีให้ครบสีสกรปรกออกจากเปลือก ก็จะมีโทนสีแตกต่างกันออกไป เช่น เปลือกหอยแครง (โทนสีขาว), เปลือกหอยลาย (โทนสีครีม), เปลือกหอยหวาน (โทนสีน้ำตาล), เปลือกหอยตลับ (โทนสีน้ำตาลอ่อน และโทนสีขาว), เปลือกหอยเชลล์ (โทนสีส้ม สีเหลือง และสีเขียว) ฯลฯ เมื่อนำเปลือกหอยแต่ละชนิดซึ่งมีสีแตกต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน จะทำให้เกิดการผสมกลมกลืนกันของสี เพราะในการนำเปลือกหอยมาประกอบเข้าด้วยกันในแต่ละรูปทรงจะมีการคำนึงถึง จุดเด่น จุดรอง และจุดด้อย โดยให้เปลือกหอยที่นำมาประกอบกัน เกิดการตัดกันของสี เมื่อนำเปลือกหอยมาใส่ในแก้วใส ก็จะทำให้เปลือกหอยเกิดการขยายรูปทรง และส่งผลให้สีของรูปทรงเปลือกหอยมีความชัดเจนและมีเอกภาพมากยิ่งขึ้นเมื่อนำแก้วน้ำมาวางเรียงต่อกัน

ภาพที่ ๑๓๑ โทนสีในรูปทรงย่อย

ที่มา : ผู้เขียน

๖. พื้นผิว (Texture)

สามารถแบ่งพื้นผิวในการสร้างสรรค์ผลงานออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๖.๑ พื้นผิวแท้ คือ ลักษณะพื้นผิวที่สามารถจับต้องและสัมผัสได้จริง เนื่องจากผลงานชุดนี้ มีการนำวัตถุ และวัสดุ ซึ่งมีที่มาจากธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย และที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น แก้วใส ชิ้นวางผลงาน นำมาประกอบเข้าด้วยกัน

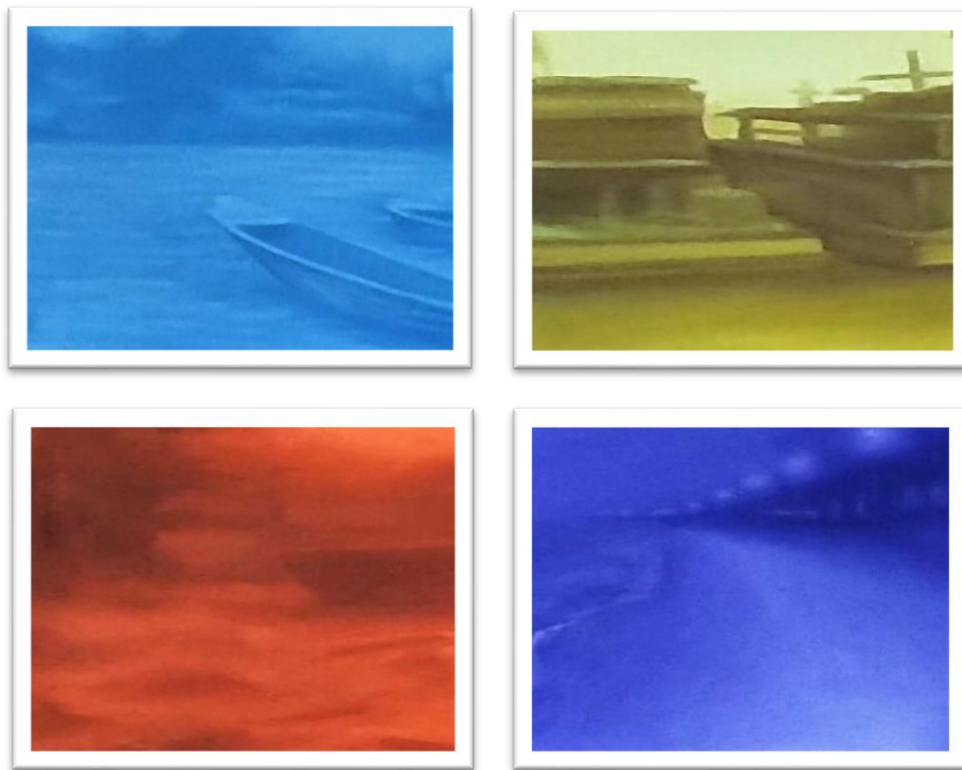
ทำให้พื้นผิวแท้ภายในผลงานจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น เปลือกหอย ก็จะมีทั้งที่เป็นพื้นผิวแบบขรุขระ และเป็นแบบมันเรียบ, แก้วใส ก็มีพื้นผิวที่มันวาว สามารถสะท้อนแสง, ชั้นวางผลงาน ก็จะมีพื้นผิวที่หยาบ กระจ่าง เพราะฉะนั้นจากการที่ผลงานใช้วัตถุ และวัสดุจริง เข้ามาใช้ ในการสร้างสรรค์ผลงาน จะทำให้รับรู้ได้ถึงผิวสัมผัสที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งพื้นผิวแท้ในแต่ละส่วน ก็จะมี ความงดงามตามธรรมชาติที่แตกต่างกันออกไป และสามารถสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับผู้รับชมผลงาน

ภาพที่ ๑๓๒ พื้นผิวแท้ภายในผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

๖.๒ พื้นผิวเทียม คือ พื้นผิวที่ทำเทียมขึ้นด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม ซึ่งพื้นผิวในส่วนนี้จะปรากฏอยู่ในจิตรกรรมสีน้ำมัน เช่น พื้นผิวของน้ำทะเลเมื่อโดนแสงแดด พื้นผิวของหาดทรายในเวลาค่ำคืน พื้นผิวของสิ่งก่อสร้างในช่วงเวลาต่าง ๆ ซึ่งการสร้างผลงานจิตรกรรมจะปรากฏพื้นผิวขึ้นโดยอัตโนมัติ ซึ่งผสมผสานกันตามอารมณ์ความรู้สึก และตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จะถ่ายทอดออกมาให้เป็นภาพจิตรกรรมทิวทัศน์ทางทะเล ทั้ง ๔ ช่วงเวลา

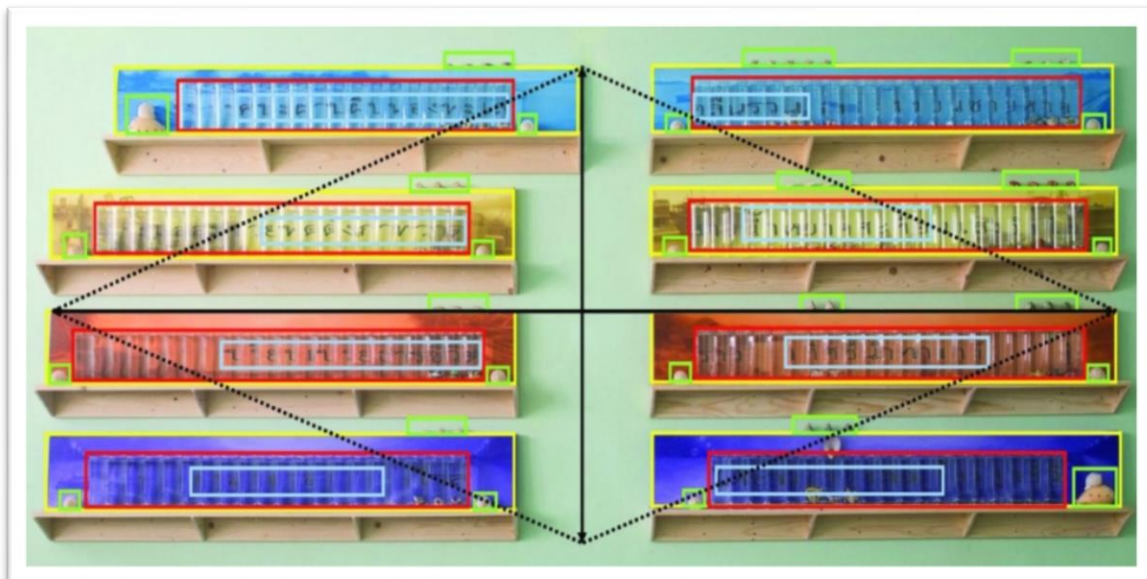

ภาพที่ ๑๓๓ พื้นผิวเทียมภายในผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงาน

การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ เป็นการอธิบายการวางโครงสร้างของการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ เพื่อเป็นการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในผลงานที่ชัดเจนขึ้น จึงขอทำการอธิบายรายละเอียดในการวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงานสร้างสรรค์โดยทำการวิเคราะห์แยกเป็นหัวข้อ ดังนี้

เส้นสีแดง : ความเป็นเด่น

เส้นสีเหลือง : ความเป็นรอง

เส้นสีดำ : ความสมดุล

เส้นสีเขียว : การซ้ำ

สีฟ้า : การแปรเปลี่ยน และการเคลื่อนไหว

ภาพที่ ๑๓๔ การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงาน

ที่มา : ผู้เขียน

๑. ความเป็นเด่น (Dominance)

จากแนวความคิดในการนำ “น้ำทะเล” เข้ามาใช้เป็นส่วนประกอบหลักสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ ผสมผสานกับ “บทกลอน” ที่ซ้ำเจ้าประพันธ์ขึ้น ทำให้ความเป็นเด่นภายในผลงานปรากฏอยู่ในรูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ นอกจากนี้ตัวอักษรจะทำปฏิกิริยากับน้ำทะเล ทำให้อักษรเกิดความเคลื่อนไหว และเกิดการบิดเบี้ยวของรูปทรงขึ้นแล้ว เนื้อหาที่ประพันธ์ขึ้นยังช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมมีความต้องการที่จะอ่านบทกลอนดังกล่าวให้จบ รวมถึงพยายามที่จะทำความเข้าใจกับความหมายของบทกลอนที่ซ้ำเจ้าต้องการแสดงออกอีกด้วย

๒. ความเป็นรอง (Subordination)

ภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน ๔ ช่วงเวลา ทั้ง ๘ ภาพ ซึ่งภายในภาพจิตรกรรมจะมีรูปทรง ทิวทัศน์ทางทะเลรูปทรงต่าง ๆ มากมายที่แสดงความเป็นรอง ด้วยสีบรรยากาศ ด้วยน้ำหนักของรูปทรง รวมถึงการเคลื่อนไหวของรูปทรงที่ทำปฏิกริยากับน้ำทะเลเช่นเดียวกับรูปทรงตัวอักษรแต่ไม่โดดเด่นเท่า แต่ภาพจิตรกรรมจะเป็นเสมือนพื้นหลังที่ช่วยส่งเสริมให้รูปทรงตัวอักษรสามารถแสดงความเป็นเด่น และสามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

๓. ความสมดุล (Balance)

รูปทรงโดยภาพรวมของผลงาน จะเป็นรูปทรงซึ่งมีที่มาจากแผนผังของ “บทกลอน ๘” ซึ่งแผนผังของบทกลอน ๘ จะมีการแบ่งวรรคตอนออกเป็น ๒ ฝั่ง ของแต่ละบรรทัด วรรคตอนที่ถูกแบ่ง ออกเป็น ๒ ฝั่งนี้ จะสร้างความสมดุลให้กับตัวผลงานชุดนี้ไปโดยปริยาย ความสมดุลจะช่วยทำให้ผลงาน เกิดมิติที่วางที่พอเหมาะ และไม่สร้างความอึดอัดให้กับผลงานโดยภาพรวมมากเกินไป

๔. การซ้ำ (Repetition)

การซ้ำภายในผลงานชุดนี้จะมีอยู่ทั้งภายในรูปทรงหลัก รูปทรงรอง รูปทรงย่อย ไม่ว่าจะเป็น การซ้ำของแก้วใสที่วางเรียงต่อกันในแต่ละวรรคกลอน การซ้ำของสีบรรยากาศในแต่ละช่วงเวลา ภายในภาพจิตรกรรม การซ้ำของการจัดวางเปลือกหอยบนภาพจิตรกรรมในช่วงของคำที่เป็นจุดสัมผัส ภายในบทกลอน ซึ่งการซ้ำของรูปทรงต่าง ๆ จะช่วยลดความแข็งกระด้างที่เกิดขึ้นภายในผลงานโดย ภาพรวมอีกด้วย

๕. การแปรเปลี่ยน (Variation)

ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนภายในรูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิด การเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ ซึ่งตัวอักษรจะทำปฏิกริยากับน้ำทะเล ทำให้อักษรเกิดความเคลื่อนไหว เกิด รูปทรงที่บิดเบี้ยวแตกต่างกันออกไปตามทิศทางของการมองเห็นของผู้ชม

๖. การเคลื่อนไหว (Dynamic)

เช่นเดียวกับหัวข้อการแปรเปลี่ยน การเคลื่อนไหวจะปรากฏภายในรูปทรงหลัก คือ รูปทรงตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมที่เกิดการเคลื่อนไหวในแก้วน้ำ รวมถึงรูปทรงของภาพจิตรกรรมทั้ง ๔ ช่วงเวลา ที่ทำปฏิกริยากับน้ำทะเล ก็เกิดการเคลื่อนไหวเช่นเดียวกัน

๗. ความเป็นเอกภาพ (Unity)

เอกภาพของผลงานชุดนี้ เกิดจากการประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของกลุ่มรูปทรงทั้งหมดภายในผลงาน ผ่านการจัดวางองค์ประกอบ โดยคำนึงถึงการติดตั้งองค์ประกอบต่าง ๆ ของผลงานอย่างเป็นระบบ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความหมายของบทกลอน ๘ ที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งเป็นส่วนที่เชื่อมโยงโครงสร้างของผลงานทั้งหมดให้เกิดเป็นเอกภาพ

การวิเคราะห์รูปแบบ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

เป็นการวิเคราะห์รูปแบบ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานหลังจากสร้างสรรค์ผลงานเสร็จ ซึ่งจะเป็นการนำข้อมูลของบทที่ ๓ ในหัวข้อ การวางแผนสร้างสรรค์ผลงาน (การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ก่อนการสร้างสรรค์ผลงาน) มาทำการอธิบายข้อมูล และสรุปผลจากสมมติฐานที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในตอนต้น ว่าเมื่อทำการสร้างสรรค์ผลงานเสร็จแล้ว ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในตอนต้นหรือไม่

๑. รูปแบบการสร้างสรรค์

ตารางผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบการสร้างสรรค์

หัวข้อ	สมมติฐานของรูปแบบการสร้างสรรค์ที่ตั้งเป้าหมาย	ผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบการสร้างสรรค์เมื่อสร้างสรรค์งานเสร็จ
๑. มวลของน้ำที่ทำปฏิกริยากับภาชนะใส	น้ำในภาชนะใสจะช่วยให้ รูปทรงหรือสิ่งที่ซ่อนอยู่ด้านหลังภาชนะเกิดความเคลื่อนไหว เกิดการบิดเบี้ยว และเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้าน	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย น้ำทะเลที่ทำปฏิกริยากับแก้วใสช่วยให้ตัวอักษรของภาพจิตรกรรม

	รูปทรง ซึ่งน่าจะสร้างการรับรู้ที่แปลกใหม่ให้กับผู้ชมผลงาน	เกิดการเคลื่อนไหว และเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามมุมมองทางการเห็นของผู้ชม
๒. รูปแบบตัวอักษรของบทกลอน	ตัวอักษรไทยที่นำมาใช้ในการแต่งบทกลอน จะเป็นตัวอักษรพิมพ์ คือ อักษรสารบัญญ (Sarabun New) ซึ่งอักษรดังกล่าวเป็นอักษรที่คุ้นเคยพบเห็นเป็นประจำ เพราะใช้ในการพิมพ์หนังสือทางราชการ และเมื่อตัวอักษรถูกทำให้เกิดความเคลื่อนไหว เกิดการบิดเบี้ยวโดยผ่านน้ำในภาชนะใส ก็จะสร้างจินตนาการและความรู้สึกแปลกใหม่ในการอ่านบทกลอน เสมือนว่าตัวอักษร ในบทกลอนนั้น มีชีวิต รวมถึงการตีความหมายของเนื้อหาในบทกลอนที่นำเสนอตามการรับรู้ของผู้ชมจะมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตัวอักษรที่เกิดการเคลื่อนไหว และเกิดการเปลี่ยนแปลง จากการเคลื่อนไหวทางสายตา จะทำให้ผู้ชมรู้สึกว่ามีตัวอักษรภายในแก้วใส เสมือนมีชีวิตขึ้นมาจากน้ำทะเล
๓. โครงสร้างของ บทกลอน ๘	โครงสร้างของบทกลอนจะเป็นตัวช่วยในการออกแบบสำหรับการติดตั้งผลงานบนผนัง ช่วยกำหนดโครงสร้างรูปทรงโดยภาพรวม และ	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะ เมื่อติดตั้งผลงานบนผนังแล้ว ผลที่ปรากฏออกมาจะช่วยให้ผู้ชมรับรู้ได้ว่า ผลงานชุดนี้ได้อิทธิพลการ

	ขอบเขตรูปแบบในการนำเสนอผลงานทั้งหมด	สร้างสรรค์รูปแบบผลงานมาจากโครงสร้างของ บทกลอน ๘
๔. งานจิตรกรรมบนผืนผ้าใบ	เป็นสื่อการแสดงออกที่จะช่วยส่งเสริมให้ตัวอักษรบนบทกลอนมีความเด่นชัด รวมถึงช่วยเพิ่มสีสันเพิ่มอรรถรสการอ่าน ในการรับชมผลงานทั้งหมด	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการกำหนดโทนสีบรรยากาศของภาพจิตรกรรมทั้ง ๔ ช่วงเวลา ทำให้ผลงานในแต่ละชิ้น มีโทนสีที่แตกต่างกัน และเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มอรรถรสให้กับสีสัน ในบทกลอนโดยภาพรวมอีกด้วย

สรุป จากสมมติฐานของรูปแบบการสร้างสรรค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ ผลสัมฤทธิ์ที่ได้เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ในตอนต้นทุกประการ เพราะก่อนการสร้างสรรค์ผลงานจริง ได้ทำการทดลอง และวางแผนการทำงานเบื้องต้นอย่างรอบคอบในทุกกระบวนการ

๒. แนวความคิดการสร้างสรรค์

ตารางผลสัมฤทธิ์ของแนวความคิดการสร้างสรรค์

หัวข้อ	สมมติฐานของแนวความคิดที่ตั้งเป้าหมายไว้	ผลสัมฤทธิ์ของแนวความคิดการสร้างสรรค์เมื่อสร้างเสร็จงานเสร็จ
๑. บทกลอน ๘	สะท้อนแง่คิดเกี่ยวกับคุณค่าของธรรมชาติ น้ำทะเล และมหาสมุทร ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของทรัพยากรมนุษย์	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ด้วยรูปทรง และส่วนประกอบต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับท้องทะเล จะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของบทกลอน ๘ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมเห็นถึง

		ความสำคัญของน้ำทะเล และมหาสมุทรตามไปด้วย
๒. ส่วนประกอบอื่น ๆ	การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม การจัดวาง ติดตั้งผลงานบนผนังให้มีโครงสร้างตามรูปแบบของกลอน ๘ จะเป็นสิ่งช่วยเสริมให้แนวความคิดในการสร้างสรรค์มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประกอบต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งช่วยเสริมแนวความคิดหลัก จะมีความสัมพันธ์กัน ทำให้ผลงานเกิดความผสมกลมกลืนสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สรุป จากสมมติฐานของแนวความคิดการสร้างสรรค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ ผลสัมฤทธิ์ที่ได้เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ในตอนต้นทุกประการ เนื่องจากบทกลอนที่ข้าพเจ้าประพันธ์ขึ้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับ รูปทรง และองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในผลงานอย่างสมบูรณ์ลงตัว

๓. กระบวนการสร้างสรรค์

ตารางผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการสร้างสรรค์

วัสดุที่ตั้งเป้าหมายในการนำมาใช้สร้างสรรค์	การคัดสรรวัสดุที่นำมาใช้สร้างสรรค์จริง	สมมติฐานของกระบวนการและการคาดคะเนผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในกระบวนการสร้างสรรค์	ผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการสร้างสรรค์ เมื่อสร้างเสร็จ
๑. น้ำ	น้ำทะเล	น้ำทะเล มีความเชื่อมโยงกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ และการแสดงออก เป็นปัจจัยที่จะทำให้ กระบวนการ	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ น้ำทะเล ทำให้ตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมเกิดความเคลื่อนไหวเสมือนมีชีวิต

		สร้างสรรค์ มีความสมบูรณ์	
๒. ภาชนะ	แก้วใสทรงกระบอก	สามารถบรรจุน้ำทะเลได้เป็นจำนวนมาก และความโค้งมนของรูปทรงกระบอกของแก้วมีความงาม และมีแนวโน้มที่จะทำปฏิกิริยากับน้ำทะเลที่ใส่ลงไปแก้ว	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การเคลื่อนไหวของตัวอักษรที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาระหว่างน้ำทะเล กับแก้วใสส่งผลทำให้บทกลอน ๘ อ่านยากมากขึ้น ซึ่งจะกระตุ้นทำให้ผู้ชมมีความพยายามที่จะอ่าน และพยายามจะทำความเข้าใจถึงความหมายที่แฝงไว้ในบทกลอน
๓. เฟรมผ้าใบ	เฟรมผ้าใบแนวยาว	การใช้เฟรมผ้าใบในแนวยาว เพื่อต้องการสร้างภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน ที่ถ่ายทอดมุมมองทัศนียภาพของท้องทะเลและมหาสมุทรในมุมกว้าง (panorama)	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การสร้างสรรคภาพจิตรกรรมสีน้ำมันที่วิทัศน์ทางทะเล ทั้ง ๔ ช่วงเวลา เช้า, เที่ยง, เย็น, ค่ำ จะแฝงแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตทางทะเล และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาของบทกลอน ๘ ที่ต้องการแสดงออก
๔. ชั้นวางผลงาน	ชั้นวางผลงานทำด้วยไม้สน	ไม้สนจะมีลวดลายไม้ที่สวยงาม และลวดลายที่	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ชั้นวางผลงาน นอกจากจะเป็นสิ่งที่รองรับส่วนประกอบ

		เกิดขึ้น มีความคล้ายคลึงกับพื้นผิวของน้ำทะเล	ต่าง ๆ ของผลงาน ยังช่วยเพิ่มความสวยงามให้กับผลงานชุดนี้ อีกด้วย
๕. วัสดุอื่น ๆ ที่ใช้เป็น ส่วนประกอบ	เปลือกหอย, หิน, ลูกปัด, และเหรียญตราต่าง ๆ	นำมาใส่ในแก้วใส หรือจัดวางบนเฟรมผ้าใบ เพื่อเพิ่มอรรถรสของผลงาน ให้มีความน่าสนใจ รวมถึงทำการติดตั้งให้เข้ากับ จังหวะการสัมผัสของบทกลอน ๘ ตามจุดต่าง ๆ	ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในการสร้างสรรค์ผลงานจริง ใช้แค่ เปลือกหอย เป็นวัสดุหลักสำคัญ เนื่องจากหาได้ง่าย และสามารถนำมาประกอบกันเป็นรูปทรงใหม่ได้ง่ายกว่า วัสดุชนิดอื่น ๆ และวัสดุอื่น ๆ ก็ใช้เป็นเพียงแค่ส่วนประกอบเสริมเท่านั้น

สรุป จากสมมติฐานของกระบวนการสร้างสรรค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ ผลสัมฤทธิ์ที่ได้ในข้อนี้ อาจจะไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ในตอนต้นทั้งหมด เนื่องจากเวลาทำการสร้างสรรค์ผลงานจริง วัสดุอุปกรณ์บางอย่าง ไม่สามารถทำการหาได้ตามต้องการ และขั้นตอนการสร้างสรรค์บางอย่าง ก็เป็นการแก้ปัญหาการทำงานเฉพาะหน้า ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นไปตามแผนการที่ได้วางแผนไว้ในตอนต้น

การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน

กระบวนการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ชุดนี้ มีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งสามารถวิเคราะห์และสรุปได้ดังนี้ คือ

๑. ปัญหาในการเลือกวัสดุอุปกรณ์

เนื่องจากผลงานชุดนี้เป็นผลงานสื่อผสม ที่ใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก การเลือกวัสดุอุปกรณ์ต้องมีความพิถีพิถัน ต้องคำนึงถึงจำนวน และปริมาณให้มีความเพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน ยกตัวอย่างเช่น

๑.๑ แก้วใส ในผลงานต้องใช้จำนวนมาก ถึง ๑๖๒ ใบ ซึ่งต้องเป็นแก้วใสชนิดเดียวกัน ขนาดเดียวกันเท่านั้น จึงต้องจัดเตรียมให้เพียงพอต่อความต้องการในการนำไปใช้

๑.๒ น้ำทะเล เพื่อให้ผลงานสำเร็จลุล่วงตามแนวความคิด และสอดคล้องกับเนื้อหาของ บทกลอนที่ได้ประพันธ์ไว้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้น้ำทะเลเป็นจำนวนมาก ซึ่งอุปสรรคในการนำน้ำทะเล มาใช้งาน คือ การขนย้าย ซึ่งต้องใช้ภาชนะในการบรรจุขนาดใหญ่ และการกรองเศษตะกอนต่าง ๆ ออกจากน้ำทะเล เพื่อให้น้ำทะเลใสสามารถใช้งานได้ รวมถึงการเก็บรักษาน้ำทะเลเพื่อให้สามารถใช้ในการ สร้างสรรค์ผลงานได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน

๑.๓ เปลือกหอย เปลือกหอยที่หามาได้จะคละสี และคละชนิดกัน เพราะฉะนั้นควรทำ การคัดแยกประเภทของเปลือกหอย และคัดแยกสีของเปลือกหอยให้เรียบร้อย ก่อนการนำมาใช้ สร้างสรรค์ผลงาน

๒. ปัญหาในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม เราจะปฏิเสธไม่ได้ว่า อุปสรรคและปัญหามักจะเกิด ขึ้นระหว่างขั้นตอนของการสร้างสรรค์ ยิ่งเป็นงานสื่อผสมที่มีกระบวนการ และมีขั้นตอนในการสร้างสรรค์ ที่หลากหลาย ยิ่งพบกับปัญหาในการทำงานค่อนข้างมาก ซึ่งผลงานชุดนี้มีปัญหาในการสร้างสรรค์ ดังนี้

๒.๑ ขั้นตอนการคำนวณส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในผลงาน เนื่องจากผลงานมี ส่วนประกอบต่าง ๆ มากมายในการสร้างสรรค์ จึงเกิดปัญหาในการคำนวณส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การกำหนดขนาดของเฟรมผ้าใบให้มีขนาดพอดีกับเนื้อหาของบทกลอน มีความพอดีกับขนาดของแก้ว และจำนวนของแก้ว, การกำหนดขนาดของการเขียนตัวอักษร และที่ว่างของพื้นที่บนภาพจิตรกรรมสี น้ำมันให้พอดีกัน, การกำหนดขนาดของชั้นวางผลงานให้มีความพอดีกับขนาดเฟรมผ้าใบ จากสิ่งที่กล่าว มาจึงมีความจำเป็นต้องทำการคำนวณ และทำการวัดสัดส่วนของส่วนประกอบต่าง ๆ ให้แน่นอนเสียก่อน จึงค่อยลงมือทำการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อป้องกันการผิดพลาด และป้องกันความเสียหายที่จะเกิดจาก การทำงานที่ต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ซ้ำซ้อนอีกด้วย

๒.๒ ขั้นตอนการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม เบื้องต้นของการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรม ได้ ใช้สีอะคริลิกให้การเขียนภาพทิวทัศน์ เพราะคาดว่าจะทำให้ผลงานแห้งเร็วและสามารถเขียนตัวอักษรด้วย

ปากกาเมจิกได้ง่าย แต่เมื่อได้ทดลองทำการเขียนแล้วกลับพบว่าสีอะคริลิกนั้นทำการควบคุม น้ำหนัก และบรรยากาศของผลงานให้มีความเบลอตามความต้องการได้ยากลำบาก จึงเปลี่ยนมาใช้สีน้ำมันแทน เนื่องจากสีน้ำมันสามารถเกลี่ยน้ำหนัก และควบคุมบรรยากาศได้ตามความต้องการที่ต้องการแสดงออกมา

๒.๓ ขั้นตอนการเขียนตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรม การเขียนอักษรบนภาพจิตรกรรมในเบื้องต้น เพื่อความสะดวกรวดเร็วจึงได้วางแผนว่าจะใช้ปากกาเมจิกกับน้ำสีดำในการเขียน แต่เมื่อทำการทดลองเขียนจริงปรากฏว่า ความมันของสีน้ำมันบนเฟรมผ้าใบทำให้ปากกาเมจิกเขียนไม่ค่อยติด และทำให้หัวปากกาเมจิกเกิดความเสียหายอย่างรวดเร็ว จึงได้เปลี่ยนมาใช้พู่กันกับสีอะคริลิกสีดำในการเขียนแทน ซึ่งก็สามารถทำการเขียนได้ตามความต้องการ และง่ายต่อการควบคุมขนาดของตัวอักษร

๒.๔ ขั้นตอนการประกอบเปลือกหอย เปลือกหอยที่ประกอบขึ้นมาเป็นรูปทรงใหม่ต้องนำไปใส่ไว้ในแก้วใส ซึ่งต้องยึดติดเปลือกหอยกับแก้วใสด้วยอีพ็อกซี ถ้าไม่รู้จักระมัดระวังในการติดจะทำให้แก้วใสเกิดรอยเปราะเปื้อนด้วยรอยนิ้วมือตามจุดต่าง ๆ ได้ และจะทำให้ทำความสะอาดแก้วใสได้ยาก แต่เมื่อเกิดรอยเปราะเปื้อนขึ้นมาแล้ว สามารถทำความสะอาดได้ด้วยการนำผ้าชุบน้ำมันก๊าดหมาด ๆ มาเช็ดทำความสะอาดโดยรอบแก้วใส ก็จะทำให้แก้วกลับมาใสอยู่ในสภาพเดิมได้

๓. ปัญหาในการติดตั้ง และการประกอบผลงาน

ขั้นตอนในการติดตั้ง และประกอบผลงานก็มีความสำคัญไม่แพ้กับขั้นตอนการสร้างสรรค์ ต้องมีความพิถีพิถัน เพื่อความแข็งแรงทนทานเนื่องจากต้องนำแก้วใสวางไว้บนชั้นวางผลงานจำนวนมาก

๓.๑ การติดตั้งชั้นวางผลงานบนผนัง ต้องใช้วิธีการเจาะผนัง และยึดด้วยพุก ปัญหาคือถ้าเจาะผนังโดยสว่านไฟฟ้า โดยใช้แรงกดสว่านมากเกินไป จะทำให้ผนังห้องเกิดการแตกร้าว และต้องทำการซ่อมและอุดรอยร้าวด้วยสีโป๊วผนัง เพราะฉะนั้นไม่ควรใช้แรงในการกดสว่านมากเกินไป เพื่อป้องกันการแตกร้าวที่จะเกิดขึ้นได้

๓.๒ การใส่น้ำทะเลบนแก้วใส น้ำทะเลที่ใส่ลงในแก้วใสแต่ละใบ ต้องมีปริมาณของน้ำทะเลที่เท่ากันเพื่อความสวยงามของผลงานโดยภาพรวม เพราะฉะนั้นการเทน้ำทะเลใส่แก้วต้องมีความพิถีพิถัน เนื่องจากป้องกันน้ำทะเลที่จะหกเลอะเทอะชั้นวางผลงาน และเพื่อป้องกันความเสียหายจากน้ำทะเลที่จะเกิดขึ้นกับส่วนประกอบอื่น ๆ ของผลงาน

บทสรุปการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

จากการวิเคราะห์ผลงานชุดนี้ โดยการสรุปข้อมูลอย่างละเอียดจากการวิเคราะห์ทัศนธาตุภายในผลงาน, การวิเคราะห์องค์ประกอบของผลงาน, การวิเคราะห์รูปแบบ แนวความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน และการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ข้าพเจ้าสามารถจำแนกองค์ความรู้ต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้อย่างเป็นระบบ มีแบบแผนในการเรียบเรียง มีการแสดงผลลัพธ์ออกมาเป็นภาพประกอบข้อมูลอย่างชัดเจน รวมถึงมีการแสดงบทวิเคราะห์ให้เห็นเป็นเชิงประจักษ์ ซึ่งการจำแนกองค์ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำมาสังเคราะห์เพื่ออธิบาย เพื่อขยายความ และเพื่อนำมาเขียนเป็นเนื้อหาบทสรุปภายในบทต่อไปได้

บทที่ ๕

บทสรุป

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “พรรณนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่อชีวิต” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในเชิงทดลองที่ได้รับอิทธิพลมาจากวิทยาศาสตร์ศิลปะ (Science Art) ที่มีการนำสารชนิดเหลว “น้ำ” เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ โดยมีการตั้งโจทย์ คือ “เพื่อต้องการผสมผสานบทกลอนเข้ากับผลงานทัศนศิลป์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน” ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแค่การเขียนบทกลอนเพื่อประกอบผลงานทัศนศิลป์อย่างที่เคยทำกันมาเท่านั้น แต่บทกลอนในผลงานชุดนี้ต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับผลงาน ทั้งทางด้านรูปแบบ ทางด้านแนวความคิด และทางด้านกระบวนการสร้างสรรค์ โดยมีบทสรุปดังต่อไปนี้

ทางด้านรูปแบบ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม (Mixed Media) โดยนำเสนอผลงานด้วยรูปแบบของศิลปะการจัดวาง (Installation Art) ที่ติดตั้งบนผนัง ซึ่งผลงานจะมีการนำสื่อการสร้างสรรค์ทางด้านจิตรกรรมสีน้ำมัน มาประกอบเข้ากับสื่อวัสดุทางธรรมชาติ และวัสดุสำเร็จรูป รูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีโครงสร้างของรูปทรงโดยภาพรวม เป็นรูปทรงของ “บทกลอน ๘”

ทางด้านแนวความคิด ได้รับแรงบันดาลใจจากการนำ “น้ำทะเล” เข้ามาใช้เป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์ ผสมผสานกับ “บทกลอน ๘” ที่ข้าพเจ้าได้ประพันธ์ขึ้น ซึ่งบทกลอนจะมีความหมายเกี่ยวข้องกับท้องทะเล และมหาสมุทร โดยมีเนื้อหาที่ต้องการให้ตระหนักถึงคุณค่าของท้องทะเล ความงดงามของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ความดีงามของประเพณีวัฒนธรรม สภาพชีวิตความเป็นอยู่ และการดำเนินกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ที่มีความผูกพันร่วมกันกับท้องทะเลในประเทศไทย

ทางด้านกระบวนการ เนื่องจากเป็นผลงานที่มีองค์ประกอบในการสร้างสรรค์อยู่หลายส่วน ทั้งกระบวนการทางด้านจิตรกรรมสีน้ำมัน กระบวนการในการเขียนตัวอักษรของบทกลอน กระบวนการประกอบไม้สนให้เป็นชั้นวางผลงาน กระบวนการจัดเรียงแก้วน้ำบนชั้นวางผลงาน กระบวนการประกอบเปลือกหอยให้เป็นรูปทรงใหม่ และกระบวนการติดตั้ง จัดวาง ส่วนประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจนเกิดเป็นเอกภาพ โดยให้เป็นโครงสร้างรูปทรงของ “บทกลอน ๘” โดยภาพรวมของผลงานในท้ายที่สุด

จากสิ่งที่กล่าวมาทั้งหมด “น้ำทะเล” จึงเป็นสื่อกลาง และเป็นตัวแปรสำคัญในการทำให้ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้แสดงผลลัพธ์ออกมาตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ คือ เมื่อน้ำทะเลทำปฏิกิริยากับตัวอักษรของบทกลอนบนภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน จะทำให้ตัวอักษรของภาพจิตรกรรมเกิดความเคลื่อนไหว และเกิดรูปทรงที่บิดเบี้ยว เสมือนตัวอักษรนั้นมีชีวิตขึ้นมาจากน้ำทะเล ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนี้เปรียบเสมือนเป็นการสร้างรูปทรงใหม่ให้กับตัวอักษร และพยัญชนะไทย ภายในบทกลอน รวมถึงเป็นการสร้างอารมณ์ความรู้สึกการรับรู้รูปแบบใหม่สำหรับผู้ชมผลงานในการอ่านบทกลอน บทกวี และบทประพันธ์ในงานศิลปกรรมร่วมสมัยของประเทศไทย

การเคลื่อนไหวของตัวอักษรนอกจากจะสร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับผู้ชมผลงานแล้ว ความรู้สึกในการมองตัวอักษรที่เสมือนมีชีวิตขึ้นมาได้จากน้ำทะเลภายในแก้วนั้น ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมมีความพยายามที่จะทำการอ่านบทกลอนภายในผลงานให้จบบททั้ง ๘ วรรค และสามารถรับรู้ถึงความหมายที่ข้าพเจ้าต้องการจะสื่อสาร และความหมายที่แฝงไว้ในบทกลอนได้ ซึ่งเมื่ออ่านบทกลอนจนจบจะช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของท้องทะเล และมหาสมุทรภายในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามการสร้างสรรคผลงานชุดนี้ ได้ก่อให้เกิดการค้นหาแนวทางการแสดงออกทางการสร้างสรรค์ที่เป็นแนวทางเฉพาะบุคคล ตามแนวความคิดและวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ และสามารถทำการทดลอง ทำการค้นคว้า ศึกษาหาความลงตัวของการสร้างสรรคระหว่าง รูปทรง วัสดุ และกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมได้อย่างประสานกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งข้าพเจ้ามีความคาดหวังว่าผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของไทยให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งสามารถคงคุณค่าเอกลักษณ์และแนวทางสำหรับผลงานศิลปกรรมร่วมสมัยของไทยสืบไป และก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับนิสิต รวมถึงผู้ที่สนใจนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในผลงานชุดนี้ ไปปรับใช้กับการสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมไม่ว่าจะเป็นแขนงใดก็ตามให้มีความสำเร็จลุล่วง และมีความเจริญก้าวหน้าสืบต่อไปในอนาคต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อริฐ งามนิสัย

บรรณานุกรม

- ชลุด นิยมเสมอ. (๒๕๕๓). **องค์ประกอบของศิลปะ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- ซิลเวีย มาร์ติน. (๒๕๕๒). **Video Art วิดีโออาร์ต**. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะเกรทโฟนอาร์ท จำกัด.
- ดวงดาว สุวรรณรังษี. (๒๕๔๖). **ทะเลคือชีวิต**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- ดาเนียล มาร์โซนา. (๒๕๕๒). **Conceptual Art คอนเซ็ปชวลอาร์ต**. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะเกรทโฟนอาร์ท จำกัด.
- บุญชัย เบญจรงค์กุล. (๒๕๕๕). **พิพิธภัณฑศิลป์ร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ: บริษัทอัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- บุญเหลือ ใจมโน. (๒๕๕๕). **การแต่งคำประพันธ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มะเนาะ ยูเด็น วันเนาวิ ยูเด็น. (๒๕๔๘). **ความรู้เกี่ยวกับร้อยกรอง**. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของครูสภาศึกษาศึกษาภัณฑ์พาณิชย์.
- มาซารุ เอะโมโตะ. (๒๕๔๘). **สาส์นจากควารี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สวนเงินมีมา.
- มิชาเอล โลลัค. (๒๕๕๒). **Land Art แลนด์อาร์ต**. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะเกรทโฟนอาร์ท จำกัด.
- สุนทรภู่. (๒๕๑๐). **พระอภัยมณีคำกลอนของสุนทรภู่ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร.
- อภิรักษ์ โปษยานนท์. (๒๕๕๑). **รอยยิ้มสยาม ศิลปะ+ศรัทธา+การเมือง+ความรัก**. กรุงเทพฯ: สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย.
- อังคาร กัลยาณพงศ์. (๒๕๓๓). **กวีนิพนธ์ของ อังคาร กัลยาณพงศ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ศยาม.

การรับรองจริยธรรมการวิจัย

โครงการทุนอุดหนุนการผลิตผลงานสร้างสรรค์ เรื่อง “ทรงคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่วีร” (The Visual through the water reflects the poem to life.) เป็นการวิจัยทางสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นการผลิตผลงานสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลงานศิลปกรรมประเภทศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Arts) ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ เช่น ไม้ แก้วใส ผ้าใบ ร่วมกับวัสดุทางธรรมชาติ เช่น น้ำ เปลือกหอย หินทะเล ซึ่งไม่ได้เป็นการทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติ แต่เป็นการนำทรัพยากรทางธรรมชาติที่เหลือใช้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปกรรม และโครงการผลิตผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ไม่มีการทดลองกับมนุษย์ และสัตว์ รวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ แต่ประการใด จึงขอแสดงเอกสารการรับรองจริยธรรมการวิจัย ซึ่งออกโดยมหาวิทยาลัยบูรพา ดังนี้

ภาพที่ ๑๓๕ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัย โครงการทุนอุดหนุนการผลิตผลงานสร้างสรรค์

เรื่อง “ทรงคนะผ่านน้ำ สะท้อนบทกลอน สู่วีร”

ที่มา : ผู้เขียน